

Grupa Kapitałowa KRUK
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2022 r.

Sporządzone według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

Grupa Kapitałowa KRUK

31 grudnia 2022

Spis treści

Strona

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE.....	9

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat

w tysiącach złotych

	Nota	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przychody odsetkowe z pakietów wierzytelności i udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu	5	1 390 066	1 081 638
Przychody odsetkowe z udzielonych pożyczek wycenianych według wartości godziwej	5	10 129	40 243
Przychody ze sprzedaży wierzytelności i pożyczek	5	13 662	9 552
Inne przychody/(koszty) z nabytych portfeli wierzytelności	5	(16 530)	(26 094)
Przychody ze świadczenia innych usług	5	74 372	70 783
Pozostałe przychody operacyjne	5	6 556	4 766
Zmiana wartości inwestycji wycenianych według wartości godziwej	5	3 400	(11 569)
Wynik na oczekiwanych stratach kredytowych	5	664 135	573 364
Przychody z działalności operacyjnej uwzględniające wynik na oczekiwanych stratach kredytowych, wycenę do wartości godziwej oraz inne przychody/koszty z nabytych portfeli wierzytelności		2 145 790	1 742 683
Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych	8	(475 486)	(396 488)
Amortyzacja	12,13	(51 188)	(48 355)
Usługi obce	6	(205 059)	(150 051)
Inne koszty operacyjne	7	(371 216)	(288 173)
		(1 102 949)	(883 067)
Zysk na działalności operacyjnej		1 042 841	859 616
Przychody finansowe	9	7 319	11 479
Koszty finansowe	9	(186 450)	(97 139)
<i>w tym koszt odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu</i>		<i>(2 878)</i>	<i>(2 240)</i>
Koszty finansowe netto		(179 131)	(85 660)
Zysk przed opodatkowaniem		863 710	773 956
Podatek dochodowy	10	(58 692)	(79 053)
Zysk netto za okres sprawozdawczy		805 018	694 903
Zysk netto przypadający na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		804 982	694 758
Udziały niekontrolujące		36	145
Zysk netto za okres sprawozdawczy		805 018	694 903
Zysk przypadający na 1 akcję			
Podstawowy (zł)	22	42,07	36,63
Rozwodniony (zł)	22	40,71	35,80

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tysiącach złotych

	<i>Nota</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Zysk netto za okres sprawozdawczy		805 018	694 903
Inne całkowite dochody brutto			
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać przekwalifikowane do wyniku finansowego			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	9	24 741	(5 633)
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne oraz inwestycje w aktywach netto w jednostce zagranicznej	24	18 036	32 668
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną przekwalifikowane do wyniku finansowego			
Programy określonych świadczeń		4 155	-
Inne całkowite dochody brutto za okres sprawozdawczy		46 932	27 035
Podatek dochodowy od instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne oraz inwestycje w aktywach netto w jednostce zagranicznej		(3 294)	-
Inne całkowite dochody netto za okres sprawozdawczy		43 638	27 035
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		848 656	721 938
Całkowite dochody ogółem przypadające na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		848 619	721 774
Udziały niekontrolujące		37	164
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		848 656	721 938

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tysiącach złotych

	Nota	31.12.2022	31.12.2021
Aktywa			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19	202 160	199 164
Instrumenty zabezpieczające	24	46 091	13 803
Należności z tytułu dostaw i usług	18	13 033	22 873
Pozostałe należności	18	41 156	35 079
Zapasy	16	16 369	20 295
Inwestycje	15	7 137 530	5 416 512
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	44 921	37 560
Rzeczowe aktywa trwałe	12	71 422	80 249
Wartość firmy	14	17 026	23 840
Inne wartości niematerialne	13	70 833	43 474
Pozostałe aktywa	20	20 541	16 551
Aktywa ogółem		7 681 082	5 909 400
Kapitały i zobowiązania			
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	26	158 271	162 986
Instrumenty zabezpieczające	24	9 824	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	59 639	48 661
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		16 406	18 369
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu	23	3 945 794	2 869 020
Rezerwy	27	36 431	43 060
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	201 420	167 077
Zobowiązania ogółem		4 427 785	3 309 173
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	21	19 319	19 013
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		358 506	333 264
Kapitał rezerwowi z wyceny instrumentów zabezpieczających		32 627	17 885
Kapitał rezerwowi z wycen programów określonych świadczeń		4 155	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		100 448	75 708
Pozostałe kapitały rezerwowe		149 896	122 202
Zyski zatrzymane		2 589 066	2 032 745
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		3 254 017	2 600 817
Udziały niekontrolujące		(720)	(590)
Kapitał własny ogółem		3 253 297	2 600 227
Kapitały i zobowiązania ogółem		7 681 082	5 909 400

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

w tysiącach złotych		Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	Kapitał rezerwowy z wycen programów określonych świadczeń	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	Pozostałe rezerwy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
		Kapitał akcyjny	310 430	(14 783)	-	81 360	103 626	1 544 127	2 043 771	(311)	2 043 460
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2021 r.											
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy											
Zysk netto za okres sprawozdawczy											
	-	-	-	-	-	-	694 758	694 758		145	694 903
Inne całkowite dochody											
- Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą											
	-	-	-	-	(5 652)	-	-	(5 652)		19	(5 633)
24	-	-	32 668	-	-	-	-	32 668		-	32 668
Inne całkowite dochody ogółem											
	-	-	32 668	-	(5 652)	-	-	27 016		19	27 035
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy											
	-	-	32 668	-	(5 652)	-	694 758	721 774		164	721 938
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli											
- Wypłata dywidendy											
22	-	-	-	-	-	-	(206 140)	(206 140)		(443)	(206 583)
- Emisja akcji własnych											
21	273	22 834	-	-	-	-	-	23 107		-	23 107
- Umorzenie akcji własnych											
	(271)	-	-	-	-	-	-	(271)		-	(271)
- Płatności w formie akcji											
30	-	-	-	-	-	18 576	-	18 576		-	18 576
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem											
	2	22 834	-	-	-	18 576	(206 140)	(164 728)		(443)	(165 171)
Kapitał własny ogółem na dzień 31 grudnia 2021 r.											
	19 013	333 264	17 885	-	75 708	122 202	2 032 745	2 600 817		(590)	2 600 227
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2022 r.											
	19 013	333 264	17 885	-	75 708	122 202	2 032 745	2 600 817		(590)	2 600 227
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy											
Zysk netto za okres sprawozdawczy											
	-	-	-	-	-	-	804 982	804 982		36	805 018
Inne całkowite dochody											
- Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą											
	-	-	-	-	24 740	-	-	24 740		1	24 741
24	-	-	14 742	-	-	-	-	14 742		-	14 742
- Wycena instrumentów zabezpieczających											
	-	-	-	4 155	-	-	-	4 155		-	4 155
- Wyceny programów określonych świadczeń											
	-	-	14 742	4 155	24 740	-	-	43 637		1	43 638
Inne całkowite dochody ogółem											
	-	-	14 742	4 155	24 740	-	804 982	848 619		37	848 656
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy											
	-	-	14 742	4 155	24 740	-	804 982	848 619		37	848 656
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli											
- Wypłata dywidendy											
22	-	-	-	-	-	-	(248 661)	(248 661)		(167)	(248 828)
- Emisja akcji własnych											
21	306	25 242	-	-	-	-	-	25 548		-	25 548
- Płatności w formie akcji											
30	-	-	-	-	-	27 694	-	27 694		-	27 694
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem											
	306	25 242	-	-	-	27 694	(248 661)	(195 419)		(167)	(195 586)
Kapitał własny ogółem na dzień 31 grudnia 2022 r.											
	19 319	358 506	32 627	4 155	100 448	149 896	2 589 066	3 254 017		(720)	3 253 297

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tysiącach złotych

	Nota	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto za okres		805 018	694 903
<i>Korekty</i>			
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	12	33 978	31 048
Amortyzacja wartości niematerialnych	13	17 210	17 307
Odpisy aktualizujące wartość firmy		7 262	-
Koszty finansowe netto		179 131	85 660
(Zysk) /strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		(1 617)	(455)
Płatności w formie akcji własnych rozliczane w instrumentach kapitałowych	30	27 694	18 576
Przychody odsetkowe	5	(1 400 195)	(1 121 881)
Podatek dochodowy	10	58 692	79 053
Zmiana stanu udzielonych pożyczek	15	(53 107)	(91 692)
Zmiana stanu inwestycji w pakiety wierzytelności	15	(1 608 363)	(1 126 268)
Zmiana stanu zapasów	16	3 926	11 774
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	18	3 763	(12 791)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	20	(3 990)	(2 715)
Zmiana stanu zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych	26	(4 715)	50 971
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	25	10 978	5 801
Zmiana stanu rezerw	27	(6 629)	(10 064)
Udział w zyskach mniejszości		(36)	(145)
Odsetki otrzymane		1 400 195	1 121 881
Podatek zapłacony		(36 967)	(39 760)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(567 772)	(288 797)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Odsetki otrzymane	9	711	45
Wpływy z tytułu sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		1 274	2 411
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	12,13	(34 256)	(16 068)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(32 271)	(13 612)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy z emisji akcji	21	25 548	22 836
Wpływy z emisji dłużnych papierów wartościowych	23	545 000	535 000
Zaciągnięcie kredytów	23	2 381 102	1 894 837
Wydatki na spłatę kredytów	23	(1 378 216)	(1 228 490)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	23	(33 795)	(25 718)
Wypłata dywidendy	22	(248 828)	(206 583)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	23	(467 926)	(540 000)
Odsetki zapłacone		(219 846)	(95 861)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		603 039	356 021
Przepływy pieniężne netto, ogółem		2 996	53 612
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		199 164	145 552
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	19	202 160	199 164
<i>w tym:</i>			
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		130	(2 767)
- środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		5 691*	38 931**

* Środki pieniężne pozyskane z emisji obligacji serii AN2 zdeponowane na rachunku technicznym w domu maklerskim, które wpłynęły na rachunek bankowy Grupy po dniu bilansowym, w dniu 10 stycznia 2023 roku.

** Środki pieniężne pozyskane z emisji obligacji serii AM1 zdeponowane na rachunku technicznym w domu maklerskim, które wpłynęły na rachunek bankowy Grupy po dniu bilansowym, w dniu 4 stycznia 2022 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Opis przyjętych zasad rachunkowości i inne informacje objaśniające

1. Dane Jednostki Dominującej	11
2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	20
4. Segmenty sprawozdawcze oraz informacje o obszarach geograficznych	56
5. Przychody z działalności operacyjnej uwzględniające wynik na oczekiwanych stratach kredytowych, wycenę do wartości godziwej oraz inne przychody/koszty z nabytych portfeli wierzytelności	59
6. Usługi obce	63
7. Inne koszty operacyjne	64
8. Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych	64
9. Przychody i koszty finansowe	65
10. Podatek dochodowy	67
11. Podział pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej na krótkoterminowe i długoterminowe	69
12. Rzeczowe aktywa trwałe	71
13. Inne wartości niematerialne	75
14. Wartość firmy	77
15. Inwestycje	80
16. Zapasy (w tym nieruchomości przejęte w ramach inwestycji w portfele wierzytelności)	89
17. Podatek odroczony	90
18. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	93
19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	94
20. Pozostałe aktywa	94
21. Kapitał własny	94
22. Zysk przypadający na jedną akcję	102
23. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu	104
24. Instrumenty zabezpieczające	107

25. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	118
26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	118
27. Rezerwy	119
28. Zarządzanie ryzykiem wynikającym z instrumentów finansowych	120
29. Transakcje z podmiotami powiązanymi	141
30. Płatności w formie akcji	142
31. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	142
32. Pozostałe noty objaśniające	143
33. Zobowiązania warunkowe	145
34. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	149

1. Dane Jednostki Dominującej

Nazwa jednostki dominującej:

KRUK Spółka Akcyjna (dalej „KRUK S.A.” lub „Jednostka Dominująca”)

Siedziba jednostki dominującej:

ul. Wołowska 8
51-116 Wrocław

Polska

Rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym:

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, ul. Poznańska 16-17, 53-230 Wrocław

Data rejestracji: 7 września 2005 r.

Numer rejestru: KRS 0000240829

Przedmiot działalności jednostki dominującej oraz jej jednostek zależnych

Jednostka Dominująca oraz większość jej jednostek zależnych zajmuje się restrukturyzacją i odzyskiwaniem wierzytelności nabywanych przez podmioty z Grupy oraz wierzytelności powierzanych przez instytucje finansowe i inne podmioty. Niektóre jednostki zależne prowadzą ponadto działalność w zakresie udzielania pożyczek konsumenckich.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres sprawozdawczy kończący się 31 grudnia 2022 r. obejmuje sprawozdania finansowe Jednostki Dominującej, jej jednostek zależnych oraz jednostek kontrolowanych osobowo (zwanymi łącznie „Grupą”, „Grupą KRUK”).

Na dzień 31 grudnia 2022 roku, Grupę kapitałową tworzą KRUK S.A. z siedzibą we Wrocławiu, 25 jednostek zależnych oraz 2 jednostki kontrolowane osobowo:

Podmiot zależny	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności
ZARZĄDZANIE WIERZYTELNOŚCIAMI		
Agecredit S.r.l.	Cesena	Windykacja wierzytelności na zlecenie na terenie Włoch
KRUK Česka a Slovenska republika s.r.o.	Hradec Kralove	Windykacja wierzytelności nabytych przez podmioty z Grupy KRUK oraz na zlecenie podmiotów zewnętrznych, a także inwestowanie w wierzytelności
KRUK Deutschland GmbH	Berlin	Windykacja wierzytelności nabytych przez podmioty z Grupy KRUK, a także inwestowanie w wierzytelności
KRUK Espana S.L.U.	Madryt	Windykacja wierzytelności nabytych przez podmioty z Grupy KRUK oraz na zlecenie podmiotów zewnętrznych na terenie Hiszpanii i innych krajów europejskich, a także inwestowanie w wierzytelności
KRUK Italia S.r.l.	Mediolan	Windykacja wierzytelności nabytych przez podmioty z Grupy KRUK oraz na zlecenie podmiotów zewnętrznych na terenie Włoch i innych krajów europejskich

Podmiot zależny	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności
KRUK Romania S.r.l.	Bukareszt	Windykacja wierzytelności nabytych przez podmioty z Grupy KRUK oraz na zlecenie podmiotów zewnętrznych, a także inwestowanie w wierzytelności
INWESTYCJE W WIERZYTELNOŚCI		
KRUK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Wrocław	Zarządzanie funduszami Prokura NS FIZ, P.R.E.S.C.O. Investment I NS FIZ oraz Bison NS FIZ
Bison NS FIZ	Wrocław	Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty
Fundusz sekurytyzacyjny P.R.E.S.C.O. Investment I NS FIZ	Wrocław	Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty
Fundusz sekurytyzacyjny Prokura NS FIZ	Wrocław	Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty
InvestCapital Ltd.	Malta	Inwestowanie w wierzytelności lub aktywa związane z wierzytelnościami
Elleffe Capital S.r.l.	La Spezia	Inwestowanie w wierzytelności
ItaCapital S.r.l.	Mediolan	Inwestowanie w wierzytelności
KRUK INVESTIMENTI S.R.L.	Mediolan	Inwestowanie w wierzytelności
Secapital S.a r.l.	Luksemburg	Inwestowanie w wierzytelności lub aktywa związane z wierzytelnościami
Presco Investments S.a r.l.	Luksemburg	Inwestowanie w wierzytelności lub aktywa związane z wierzytelnościami
ProsperoCapital S.a r.l. (w likwidacji)	Luksemburg	Inwestowanie w wierzytelności lub aktywa związane z wierzytelnościami
POŻYCZKI KONSUMENCKIE		
NOVUM FINANCE Sp. z o.o.	Wrocław	Udzielanie pożyczek konsumenckich
Wonga.pl sp. z o.o.	Warszawa	Udzielanie pożyczek konsumenckich
RoCapital IFN S.A.	Bukareszt	Udzielanie pożyczek konsumenckich
DZIAŁALNOŚĆ WSPOMAGAJĄCA ZARZĄDZANIE WIERZYTELNOŚCIAMI		
ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.	Warszawa	Gromadzenie, przetwarzanie oraz udostępnianie informacji o osobach fizycznych i podmiotach gospodarczych
ERIF Business Solutions sp. z o.o.	Wrocław	Pośrednictwo finansowe i agencyjne oraz usługi wspomagające dla sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw
Kancelaria Prawna Raven P. Krupa sp. k.	Wrocław	Kompleksowa obsługa postępowań sądowo-egzekucyjnych na potrzeby procesu windykacyjnego Grupy KRUK oraz jej partnerów
Zielony Areal sp. z o.o.	Wrocław	Działalność w zakresie kupna i sprzedaży nieruchomości na własny rachunek oraz usług wspomagających produkcję roślinną
KRUK TECH s.r.l.	Bukareszt	Działalność w zakresie tworzenia oprogramowania oraz usług informatycznych

Podmiot kontrolowany osobowo	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności
Corbul S.r.l	Bukareszt	Działalność detektywistyczna
Gantoi, Furculita Si Asociatii S.p.a.r.l.	Bukareszt	Kancelaria prawna

W dniu 31 stycznia 2022 roku zarejestrowana została spółka KRUK TECH s.r.l. z siedzibą w Bukareszcie. Udziałowcami spółki są: KRUK S.A. posiadająca 99 % udziałów oraz KRUK Romania s.r.l. posiadająca 1 % udziałów. Przedmiotem działalności spółki są usługi IT i tworzenie oprogramowania.

W dniu 31 sierpnia 2022 roku, Grupa KRUK poprzez spółkę zależną ProsperoCapital, będącą stroną wspólnego ustalenia umownego, dokonała całkowitego umorzenia 33% udziału we wspólnej inwestycji w nabyty portfel wierzytelności spółki International Finance Corporation (jednostka powiązana z Bankiem Światowym; „IFC”). W rezultacie Grupa KRUK posiada obecnie prawo do 100% aktywów i zobowiązań spółki ProsperoCapital.

Jednostka Dominująca posiada trzy biura terenowe zlokalizowane odpowiednio w Warszawie, Szczawnie-Zdroju oraz Pile.

Jednostką Dominującą najwyższego szczebla jest KRUK S.A. KRUK S.A. nie ma jednostki dominującej ani akcjonariusza, który ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną Grupy poprzez kontrolę, współkontrolę lub przy użyciu znaczącego wpływu. Wykaz jednostek zależnych został przedstawiony poniżej:

	Udział w kapitale i w głosach		
	Kraj	31.12.2022	31.12.2021
Secapital S.a.r.l. ¹	Luksemburg	100%	100%
ERIF Business Solutions Sp. z o.o. ⁵	Polska	100%	100%
ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. ⁵	Polska	100%	100%
Novum Finance Sp. z o.o. ¹	Polska	100%	100%
KRUK Romania S.r.l.	Rumunia	100%	100%
Kancelaria Prawna Raven P. Krupa Spółka komandytowa	Polska	98%	98%
KRUK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Polska	100%	100%
KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o.	Czechy	100%	100%
Prokura NS FIZ ¹	Polska	100%	100%
InvestCapital Ltd ¹	Malta	100%	100%
RoCapital IFN S.A.	Rumunia	100%	100%
Kruk Deutschland GmbH	Niemcy	100%	100%
KRUK Italia S.r.l.	Włochy	100%	100%
ItaCapital S.r.l.	Włochy	100%	100%
KRUK España S.r.l.	Hiszpania	100%	100%
ProsperoCapital S.a.r.l. (w likwidacji) ²	Luksemburg	100%	100%
Presco Investments S.a.r.l.	Luksemburg	100%	100%
Presco Investments I NS FIZ ¹	Polska	100%	100%
BISON NS FIZ	Polska	100%	100%
Elleffe Capital S.r.l. ¹	Włochy	100%	100%
Corbul S.r.l. ³	Rumunia	n/d	n/d
Gantoi, Furculita Si Asociatii S.p.a.r.l. ³	Rumunia	n/d	n/d
Agecredit S.r.l.	Włochy	100%	100%
Wonga.pl Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
KRUK Investimenti S.r.l.	Włochy	100%	100%
Zielony Areał Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
Kruk Tech S.r.l. ^{1;4}	Rumunia	100%	-

¹ Podmioty zależne, w których Jednostka dominująca posiada pośrednio 100% udziału w kapitale

² Spółka ProsperoCapital S.a.r.l. była stroną wspólnego ustalenia umownego do sierpnia 2022 r.; w dniu 30 grudnia 2022 roku została postawiona w stan likwidacji

³ Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad spółką poprzez powiązanie osobowe

⁴ Jednostka utworzona w okresie I kwartału 2022 roku

⁵ Jednostka sprzedana poza Grupę po dniu bilansowym

2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1. Oświadczenie zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki Dominującej („Zarząd”) w dniu 8 marca 2023 r.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy. Założenie kontynuacji działalności zostało przeanalizowane w obliczu bieżącej sytuacji ekonomicznej i politycznej.

2.2. Podstawa wyceny

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Dane porównawcze zostały zaprezentowane na dzień 31 grudnia 2021 r. oraz za okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o koncepcje wyceny:

- według zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej
 - z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości dla aktywów będących aktywami dotkniętymi utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe,
 - dla aktywów finansowych będących częścią modelu biznesowego, którego celem jest osiągnięcie korzyści z pozyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnychoraz
 - dla pozostałych zobowiązań finansowych,
- według wartości godziwej dla instrumentów pochodnych oraz udzielonych pożyczek, dla których wynikające z umowy przepływy pieniężne nie są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty,
- według kosztu historycznego dla aktywów i zobowiązań niefinansowych.

2.3. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. W związku z tym mogą wystąpić przypadki matematycznej niespójności w sumowaniach lub pomiedzy poszczególnymi notami.

Złoty polski jest walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej.

2.4. Dokonane osądy i szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, wpływających na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów, których rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie przez Grupę i oparte są o doświadczenia historyczne oraz inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku.

Informacja na temat szacunków i osądów dotyczących zastosowania zasad rachunkowości, które mają najbardziej istotny wpływ na wartości ujęte w sprawozdaniu finansowym:

Pozycja	Wartość pozycji której dotyczy szacunek		Nr noty	Przyjęte założenia i kalkulacja szacunków
	31.12.2022 (tys. zł)	31.12.2021 (tys. zł)		
Inwestycje w pakiety wierzytelności	6 768 087	5 100 176	3.4 15 28.1 28.3	<p>Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień wyceny ustala się przy zastosowaniu modelu estymacji opartego na szacunkach w zakresie zdyskontowanych oczekiwanych wpływów pieniężnych.</p> <p>Szacowanie wartości oczekiwanych wpływów pieniężnych zostało dokonane przy pomocy metod analitycznych (analiza portfelowa) lub w oparciu o analizę prawną i ekonomiczną poszczególnych wierzytelności lub osób/podmiotów zadłużonych (analiza indywidualna). Wybór metody estymacji przepływów z pakietu wierzytelności dokonywany jest w oparciu o posiadane dane na temat portfela charakterystyk wierzytelności oraz danych historycznych zebranych w trakcie obsługi pakietów. Grupa Kruk opracowuje projekcje odzysków z pakietów wierzytelności niezależnie dla poszczególnych rynków. W prognozach uwzględniane są między innymi: historyczne realizacje procesu odzyskiwania wierzytelności na portfelach, obowiązujące i planowane regulacje prawne, rodzaj i charakter wierzytelności oraz zabezpieczeń, aktualna strategia windykacyjna, jak również warunki makroekonomiczne.</p> <p>Na podstawie pierwotnej prognozy oczekiwanych wpływów pieniężnych, uwzględniającej wartość początkową, wyznaczana jest efektywna stopa</p>

Pozycja	Wartość pozycji której dotyczy szacunek		Nr noty	Przyjęte założenia i kalkulacja szacunków
	31.12.2022 (tys. zł)	31.12.2021 (tys. zł)		
Wartość firmy	17 026	23 840	3.7.1 3.10.2 14	<p>procentowa równa wewnętrznej stopie zwrotu zawierającej element uwzględniający ryzyko kredytowe, stosowana do dyskontowania szacowanych wpływów pieniężnych, która pozostaje niezmienna przez cały okres utrzymywania portfela.</p> <p>Test wartości firmy pod kątem utraty wartości szacowany jest na bazie zdyskontowanych planowanych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek generujący przepływy. Stopa dyskontowa wykorzystana do zdyskontowania oczekiwanych przepływów pieniężnych odzwierciedla bieżącą rynkową ocenę ryzyka aktywów dla branży windykacyjnej.</p> <p>W raportowanym okresie nie wystąpiła utrata wartości firmy.</p>
Udzielone pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu	357 003	279 213	3.4 15 28.1 28.3	<p>Saldo pożyczek brutto ustalane jest w oparciu o oczekiwane przepływy pieniężne zdyskontowane efektywną stopą procentową. Oczekiwania te są określane dla homogenicznych grup pożyczek, na podstawie tzw. tablic życia bazujących na danych historycznych o wcześniejszej spłacie pożyczek. Prawdopodobieństwo przedpłaty zmienia się między innymi w zależności od czasu, który upłynął od udzielenia pożyczki. Tablice życia podlegają okresowym przeglądom, które mogą prowadzić do ich zmiany. Saldo brutto pożyczek pomniejszane jest o wartość oczekiwanych strat kredytowych. Ustala się je w oparciu o m.in. prawdopodobieństwo zdarzenia default (PD), strata pod warunkiem default (LGD) oraz saldo pożyczki na moment default (EAD). Na dzień 31.12.2022 r. w przypadku pożyczek udzielonych przez Wonga.pl wycenianych wg zamortyzowanego kosztu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie oczekiwanego okresu życia pożyczek o 10% skutkowałoby zwiększeniem wartości salda brutto pożyczek o 824 tys. zł (na dzień 31.12.2021 r.: 1 270 tys. zł), - Zmniejszenie oczekiwanego okresu życia pożyczek o 10% skutkowałoby zmniejszeniem

Pozycja	Wartość pozycji której dotyczy szacunek		Nr noty	Przyjęte założenia i kalkulacja szacunków
	31.12.2022 (tys. zł)	31.12.2021 (tys. zł)		
Udzielone pożyczki wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	12 440	37 123	3.4 15 28.1 28.3	<p>– wartości salda brutto pożyczek o 1 234 tys. zł (na dzień 31.12.2021 r.: 4 267 tys. zł),</p> <p>– Równoległe przesunięcie krzywej PD o 10% skutkowałoby zwiększeniem/zmniejszeniem oczekiwanych przepływów pieniężnych o 2 204 tys. zł (na dzień 31.12.2021 r.: 1 582 tys. zł),</p> <p>Zwiększenie/zmniejszenie wskaźnika LGD o 10 p.p. skutkowałoby zmniejszeniem/zwiększeniem oczekiwanych przepływów pieniężnych o 6 565 tys. zł (na dzień 31.12.2021 r.: 3 787 tys. zł).</p> <p>Pożyczki, które nie spełniły kryterium testu SPPI wyceniane są w wartości godziwej. Wartość godziwa dla pożyczek została wyznaczona na podstawie poziomu III, tj. w oparciu o prognozę oczekiwanych przepływów pieniężnych.</p> <p>Głównym parametrem, który ma wpływ na szacunek wartości godziwej pożyczek jest stopa procentowa wykorzystana do zdyskontowania oczekiwanych przepływów do wartości bieżącej oraz wartość oczekiwanych strat kredytowych na portfelu.</p> <p>W przypadku zmiany tych parametrów na dzień 31.12.2022 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stopy procentowej o +/- 1 p.p. – oczekiwanych strat kredytowych o +/- 10% <p>wartość godziwa zmieniłaby się odpowiednio o +/- 0,04 mln zł i 0,51 mln zł (0,27 mln zł i 0,8 mln zł na 31 grudnia 2021 r.).</p>

Pozycja	Wartość pozycji której dotyczy osąd		Nr noty	Przyjęte założenia osądów
	31.12.2022 (tys. zł)	31.12.2021 (tys. zł)		
Aktywa i Rezerwy z tyt. odroczonego podatku dochodowego	44 921 (Aktywa)	37 560 (Aktywa)	3.23 17	<p>Grupa Kruk posiada kontrolę nad realizacją różnic przejściowych w jednostkach zależnych, dlatego tworzy rezerwy na podatek odroczonego w wysokości kwoty podatku dochodowego, przewidywanego do zapłaty w przyszłości (na bazie planów/prognoz przygotowanych na okres 3 lat).</p> <p>Grupa Kruk dokonuje weryfikacji odzyskiwalności aktywów z tyt. podatku odroczonego na bazie zatwierdzonej prognozy wyników na następne lata.</p> <p>Na wartość rezerwy na podatek odroczonego wpływa zmiana poziomu zakładanych przyszłych przepływów pieniężnych ze spółek inwestycyjnych do KRUK S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości. Poziom tych przepływów zależy m.in od:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzeb płynnościowych KRUK S.A. oraz od pozyskanego i prognozowanego dostępnego nowego finansowania dłużnego dla KRUK S.A., • pozyskanego i prognozowanego dostępnego nowego finansowania dłużnego w spółkach inwestycyjnych, • planowanych nakładów na pakiety wierzytelności – m.in. od ich poziomu zależy prognozowana sytuacja płynnościowa w spółkach inwestycyjnych, • planowanych wpłat z zakupionych pakietów wierzytelności w spółkach inwestycyjnych. <p>W związku z powyższym pozycja rezerwy na podatek odroczonego na <i>Zakładane przyszłe przepływy pieniężne ze spółek zależnych</i> może podlegać istotnym zmianom w poszczególnych okresach sprawozdawczych.</p>
Inwestycje w pakiety wierzytelności	-	61 474	3.2 15	<p>Grupa Kruk oceniła zawartą w 2016 r. Ze współinwestorem umowę na nabycie pakietów wierzytelności w spółce ProsperoCapital S.a r.l. na rynku rumuńskim jako transakcję spełniającą definicję wspólnego działania a nie wspólnego</p>

Pozycja	Wartość pozycji której dotyczy osąd		Nr noty	Przyjęte założenia osądów
	31.12.2022 (tys. zł)	31.12.2021 (tys. zł)		
				<p>przedsięwzięcia, a tym samym ujęła w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym tą transakcję jako proporcjonalny udział w aktywach i zobowiązaniach spółki a nie metodą konsolidacji pełnej.</p> <p>W dniu 31 sierpnia 2022 roku, Grupa KRUK poprzez spółkę zależną ProsperoCapital, będącą stroną wspólnego ustalenia umownego, dokonała całkowitego umorzenia 33% udziału we wspólnej inwestycji w nabyty portfel wierzytelności należącego dotychczas do jednostki niepowiązanej. W rezultacie Grupa KRUK posiada od dnia 31 sierpnia 2022 prawo do 100% aktywów i zobowiązań spółki ProsperoCapital. Nowe prawa do przepływów z portfela zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako zakup nowego portfela.</p>
Waluta funkcjonalna w spółce InvestCapital	102 571	75 732	3.3.1 21	<p>Spółka InvestCapital przeprowadza istotne transakcje w trzech różnych walutach: EUR, PLN i RON. Zgodnie z MSR 21, Grupa Kruk dokonuje oceny prawidłowości dostosowania waluty funkcjonalnej do przeprowadzanych transakcji w okresach kwartalnych biorąc pod uwagę zarówno historyczne jak i planowane transakcje. Z uwagi na wolumen planowanych i posiadanych inwestycji w portfele wierzytelności, walutą funkcjonalną spółki InvestCapital jest EUR.</p>

3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

3.1. Zmiany zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

W roku 2022 nie nastąpiły istotne zmiany w zasadach (polityce) rachunkowości.

Grupa zastosowała następujące obowiązujące zmiany standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone do stosowania w Unii Europejskiej od 1 stycznia 2022 r.:

- Zmiany do MSSF 3, Połączenia jednostek gospodarczych – aktualizacja referencji do Założeń koncepcyjnych sprawozdawczości finansowej;
- Zmiany do MSR 16, Rzeczowe aktywa trwałe – przychody uzyskiwane przed przyjęciem rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania;
- Zmiany do MSR 37, Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe – wyjaśnienia dotyczące kosztów, jakie uwzględniła Grupa przy ocenie, czy umowa przyniesie stratę;
- Roczny program poprawek do MSSF 2018 – 2020 - zmiany do standardów: MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”, MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 41 „Rolnictwo” oraz do przykładów ilustrujących do MSSF 16 „Leasing”. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.

3.2. Zasady konsolidacji

Grupa konsoliduje jednostki, nad którymi sprawuje kontrolę, tj. jednostki zależne od dnia objęcia kontroli.

Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce, wtedy gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Wszystkie jednostki Grupy Kapitałowej KRUK konsolidowane są metodą pełną, z wyjątkiem jednostki zależnej ProsperoCapital S.a.r.l. ujmowanej do wysokości udziałów w aktywach i zobowiązaniach do dnia 31 sierpnia 2022 roku.

Proces konsolidacji sprawozdań finansowych jednostek zależnych metodą pełną polega na sumowaniu poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów jednostki dominującej oraz jednostek zależnych w pełnej wysokości oraz dokonaniu odpowiednich korekt i wyłączeń konsolidacyjnych.

Wyłączeniu podlega bilansowa wartość udziałów posiadanych bezpośrednio i pośrednio przez Jednostkę Dominującą w jednostkach zależnych oraz kapitał własny tych jednostek na moment ich nabycia. Wyłączeniu podlegają w całości:

- 1) wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze jednostek objętych konsolidacją,
- 2) przychody i koszty operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją,
- 3) zyski lub straty powstałe w wyniku operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją, zawarte w wartości aktywów jednostek podlegających konsolidacji, za wyjątkiem strat, które wskazują na występowanie utraty wartości,
- 4) dywidendy naliczone lub wypłacone przez jednostki zależne jednostce dominującej i innym jednostkom objętym konsolidacją.

Metoda konsolidacji proporcjonalnej polega na sumowaniu poszczególnych pozycji odpowiednich sprawozdań finansowych jednostki dominującej (w pełnej wysokości) z częścią wartości (proporcjonalną do udziałów posiadanych przez podmioty grupy kapitałowej) tych pozycji sprawozdań finansowych jednostek współzależnych oraz dokonaniu wyłączeń:

- 1) wyrażonej w cenie nabycia wartości udziałów jednostki dominującej i innych jednostek objętych konsolidacją w jednostkach współzależnych z tą częścią aktywów netto jednostek współzależnych (wycenionych wg wartości godziwej), która odpowiada udziałowi tych jednostek w jednostkach współzależnych na dzień rozpoczęcia sprawowania nad nimi spółkontroli.
- 2) należności, zobowiązania i rozrachunki o podobnym charakterze pomiędzy jednostkami objętymi konsolidacją, przychody i koszty wynikające z operacji pomiędzy tymi podmiotami oraz dywidendy wypłacone przez jednostkę współzależną innym jednostką objętą konsolidacją - w pełnej wysokości,
- 3) zyski lub straty (zawarte w aktywach, które podlegają konsolidacji) wynikające z operacji między jednostkami objętymi konsolidacją - w proporcji do posiadanych udziałów.

3.2.1. Nabycia jednostek

Nabycia jednostek, w tym funduszy inwestycyjnych zamkniętych, są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną.

Grupa ujmuje wartość firmy wyliczaną jako nadwyżkę przekazanej zapłaty nad wartością godziwą nabytych aktywów netto możliwych do zidentyfikowania. W przypadku nadwyżki wartości godziwej nabytych aktywów netto nad przekazaną zapłatą, Grupa rozpoznaje zysk z okazjonalnego nabycia.

Wartość przekazanej zapłaty stanowi wartość godziwą przeniesionych aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz udziałów wyemitowanych przez Grupę. Wartość przekazanej zapłaty zawiera również wartość godziwą części zapłaty warunkowej. Jeśli nabycie jednostek powoduje wygaśnięcie wcześniejszych zobowiązań występujących pomiędzy Grupą a jednostką przejmowaną, wówczas wartość zapłaty obniża się o wynikającą z umowy cenę za wygaśnięcie zobowiązania i ujmuje się jako pozostały koszt.

Wartość godziwa wartości niematerialnych nabytych w drodze przejęcia jednostki oparta jest na zdyskontowanych przepływach pieniężnych, których oczekuje się w związku z użytkowaniem lub ewentualną sprzedażą tych aktywów.

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych nabytych w wyniku przejęcia jednostek oparta jest na ich wartości rynkowej. Wartość godziwa pozostałych składników rzeczowych aktywów trwałych jest ustalana z zastosowaniem podejścia rynkowego i metod kosztowych, które opierają się na cenach kwotowanych przez rynek dla podobnych składników, o ile informacje te są dostępne, a w uzasadnionych przypadkach opierają się na kosztach zastąpienia.

Zobowiązanie warunkowe jednostki przejmowanej jest uwzględniane przy nabyciu jednostek tylko wtedy, kiedy takie zobowiązanie stanowi obecny obowiązek, wynika z przeszłych zdarzeń oraz jego wartość godziwa może być wiarygodnie oszacowana.

Grupa wycenia wszystkie udziały niekontrolujące w proporcji do udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej.

Istotne koszty transakcyjne poniesione w związku z nabyciem jednostek, takie jak opłaty z tytułu usług prawnych, due diligence oraz za inne profesjonalne usługi ujmuje się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione.

3.2.2. Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą, w tym fundusze inwestycyjne. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały ujednoczone z zasadami przyjętymi przez Grupę.

3.3. Waluty obce

3.3.1. Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walutach funkcjonalnych jednostek Grupy z zastosowaniem kursu kupna lub kursu sprzedaży walut z dnia zawarcia transakcji stosowanym przez bank, z którego usług jednostka korzysta.

Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na koniec okresu sprawozdawczego według średniego kursu banku centralnego danego kraju dla danej waluty ogłoszonego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z wyceny aktywów i zobowiązań pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego stanowią różnice pomiędzy wyceną według zamortyzowanego kosztu (lub wartości godziwej) w walucie funkcjonalnej na początku okresu sprawozdawczego, skorygowaną o naliczone odsetki i dokonane płatności w trakcie okresu sprawozdawczego, a wartością według zamortyzowanego kosztu w walucie obcej przeliczoną według średniego kursu banku centralnego na koniec okresu sprawozdawczego. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań denominowane w walutach obcych wyceniane według kosztu historycznego są przeliczane według średniego kursu banku centralnego ogłoszonego w dniu dokonania transakcji.

Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu banku centralnego obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

Różnice kursowe z przeliczenia na walutę funkcjonalną ujmują się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

3.3.2. Przeliczanie jednostki działającej za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty do wartości godziwej na dzień nabycia dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Zyski z lat ubiegłych jednostek działających za granicą przeliczane są kursem stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu.

Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach. W przypadku zbycia jednostek działających za granicą, częściowego lub w całości, odpowiednie kwoty ujęte w kapitale własnym są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Różnice kursowe dotyczące pozycji pieniężnych w postaci należności w stosunku do jednostki działającej za granicą, których rozliczenie nie jest planowane bądź prawdopodobne w dającej się przewidzieć przyszłości są częścią inwestycji netto w jednostce działającej za granicą i są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako różnice kursowe z przeliczenia.

3.4. Instrumenty finansowe

3.4.1. Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe do jednej z następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Na dzień 31.12.2022 r i 31.12.2021 r. Grupa nie posiada aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Klasyfikacja aktywów finansowych w dniu nabycia lub powstania zależy od modelu biznesowego przyjętego przez Grupę do zarządzania daną grupą aktywów oraz charakterystyk umownych przepływów pieniężnych wynikających z pojedynczego aktywa lub grupy aktywów.

Grupa kapitałowa wyodrębnia następujące modele biznesowe:

- model „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” – model, w którym powstałe lub nabyte aktywa finansowe są utrzymywane w celu pozyskania korzyści z umownych przepływów pieniężnych,
- model „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż” – model, w którym aktywa finansowe po powstaniu lub nabyciu są utrzymywane w celu pozyskania korzyści z umownych przepływów pieniężnych, ale mogą być również sprzedawane – często i w transakcjach o wysokim wolumenie,

- model pozostały – inny niż model „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” oraz „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż”.

Ocena charakterystyki wynikających z umownych przepływów pieniężnych polega na ustaleniu, poprzez przeprowadzenie jakościowego testu płatności kwoty głównej i odsetek aktywów finansowych (SPPI *ang. solely payments of principal and interest*).

Charakterystyka wynikająca z umownych przepływów pieniężnych pozostaje bez wpływu na klasyfikację składnika aktywów finansowych, jeśli:

- mogłaby mieć tylko niewielki wpływ na wynikające z umowy przepływy pieniężne z tytułu tego składnika (cecha de minimis),
- wpływa na wynikające z umowy przepływy pieniężne z tytułu instrumentu tylko w przypadku wystąpienia zdarzenia niezwykle rzadkiego, wyjątkowo nietypowego i bardzo mało prawdopodobnego (cecha non genuine).

W celu dokonania wyżej wymienionego ustalenia uwzględnia się potencjalny wpływ charakterystyk wynikających z umownych przepływów pieniężnych w każdym okresie sprawozdawczym i łącznie w całym okresie życia instrumentu finansowego.

Test płatności kwoty głównej i odsetek aktywów finansowych jest przeprowadzany dla każdego aktywa finansowego lub grupy aktywów finansowych w modelu „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” lub „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż” na dzień początkowego ujęcia (w tym dla modyfikacji istotnej po ponownym ujęciu aktywa finansowego). W przypadku modyfikacji warunków umownych następuje również zmiana oszacowania ryzyka kredytowego. Czynniki, które mogą świadczyć o istotnym wzroście ryzyka są m.in. informacje od klientów, którzy zgłaszają możliwe problemy z terminową spłatą rat pożyczek oraz wnioski o wakacje kredytowe. Efektywna stopa procentowa wyznaczona jest na moment początkowego ujęcia pożyczek i w trakcie kolejnych okresów sprawozdawczych pozostaje bez zmian.

W momencie początkowego ujęcia, Grupa wycenia aktywa finansowe w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne bezpośrednio związane z nabyciem aktywa finansowego, z wyłączeniem należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe, udzielone pożyczki, które nie zawierają istotnego komponentu finansowania, są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w wysokości ceny transakcyjnej.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe wyceniane są zgodnie z następującymi kategoriami:

1. Według zamortyzowanego kosztu są wyceniane:
 - a. Inwestycje w pakiety wierzytelności
 - b. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
 - c. Udzielone pożyczki

Inwestycje w pakiety wierzytelności oraz udzielone pożyczki są wyceniane w zamortyzowanym koszcie, zgodnie z MSSF 9, jeśli oba z poniższych warunków zostają spełnione:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

2. Według wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i na sprzedaż składników aktywów finansowych, oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (zdany test SPPI).

3. Według wartości godziwej przez wynik finansowy

Wszystkie aktywa finansowe, które nie spełniają warunków klasyfikacji do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody klasyfikowane są do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Reklasyfikacja aktywów finansowych następuje jedynie w przypadku zmiany modelu biznesowego odnoszącego się do aktywa lub grupy aktywów wynikającego z rozpoczęcia lub zakończenia istotnej części działalności. Zmiany takie mają charakter incydentalny. Zmiana klasyfikacji jest ujmowana prospektywnie, tj. bez zmiany ujętych dotychczas skutków wyceny do wartości godziwej we wcześniejszych okresach odpisów czy naliczonych odsetek. Nie dokonywano reklasyfikacji aktywów finansowych w roku 2022 i 2021.

Za zmianę modelu biznesowego nie uważa się:

- zmiany zamiarów związanych z konkretnymi aktywami finansowymi (nawet w przypadku znacznych zmian warunków rynkowych),
- tymczasowego zaniku określonego rynku aktywów finansowych,
- przeniesienia aktywów finansowych między obszarami działalności stosującymi różne modele biznesowe.

Grupa zaprzestaje ujmowania składników aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy spełnione są poniższe warunki:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych,
- przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania opisane poniżej.

Przenosząc składnik aktywów finansowych, spółka ocenia, w jakim stopniu zachowuje ona ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W takim przypadku:

1. jeśli Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych i ujmuje oddzielnie jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki powstałe lub zachowane w wyniku przeniesienia;
2. jeśli Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych;
3. jeśli Grupa nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to ustala, czy zachowała kontrolę nad składnikiem aktywów finansowych.

W takim przypadku:

- jeśli Spółka nie zachowała kontroli, zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych i ujmuje oddzielnie jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki powstałe lub zachowane w wyniku przeniesienia;
- jeśli Spółka zachowała kontrolę, w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w stopniu, w jakim utrzymuje zaangażowanie w tym składniku.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Inwestycje w pakiety wierzytelności

Inwestycje w pakiety wierzytelności są to masowe pakiety przeterminowanych zobowiązań (np. z tytułu kredytów konsumenckich, opłat za media itp.) nabywane przez Grupę w ramach umów cesji wierzytelności za cenę znacząco niższą od wartości nominalnej tych zobowiązań (aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe).

Model biznesowy Grupy Kruk w odniesieniu do inwestycji w pakiety wierzytelności polega na długoterminowym utrzymywaniu i obsłudze portfeli celem realizacji zaplanowanych przepływów generowanych przez zarządzane portfele.

Wszystkie nabywane pakiety wierzytelności Grupa klasyfikuje do kategorii instrumentów wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja ta odzwierciedla strategię zarządzania nabytymi pakietami, która skupia się na utrzymywaniu składnika aktywów w celu maksymalizacji wartości wpłat wynikających z umowy.

Inwestycje w pakiety wierzytelności są klasyfikowane do zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (tzw. POCl). Inwestycje w pakiety wierzytelności są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe. Początkowe ujęcie w księgach następuje w dacie zakupu, w cenie nabycia, to jest wartości godziwej uiszczony zapłaty, powiększonej o istotne koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przyporządkować.

Na podstawie pierwotnej prognozy oczekiwanych wpływów pieniężnych, uwzględniającej wartość początkową (cenę nabycia powiększoną o bezpośrednio przyporządkowane koszty transakcyjne), wyznaczana jest efektywna stopa procentowa równa wewnętrznej stopie zwrotu zawierającej element uwzględniający ryzyko kredytowe, stosowana do dyskontowania szacowanych wpływów pieniężnych, która pozostaje niezmienna przez cały okres utrzymywania portfela. Korekta efektywnej stopy dyskontowej jest możliwa w przypadku pomniejszenia ceny nabycia będącego następstwem zwrotu części wierzytelności należących do danego pakietu wierzytelności do zbywcy pakietu wierzytelności z uwagi na wady prawne.

Przychody odsetkowe naliczane są od wartości portfela ustalonego na podstawie modelu zamortyzowanego kosztu dla zakupionych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej zawierającej element uwzględniający ryzyko kredytowe, o której mowa powyżej, i ujmowane są w bieżącym okresie w wyniku finansowym w pozycji Przychody odsetkowe z pakietów wierzytelności i udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Przychód z tytułu odsetek w całości rozpoznawany jest jako zwiększenie wartości portfela. Rzeczywiste wpłaty otrzymywane w okresie w wyniku windykacji, w całości rozpoznawane są jako zmniejszenie wartości portfela.

Szacowane przepływy pieniężne ustalane są przede wszystkim w oparciu o:

- zakładaną skuteczność stosowanych narzędzi windykacyjnych,
- skalę ich stosowania w odniesieniu do poszczególnych pakietów (dotychczasową i planowaną),
- dotychczasową historię spłat,
- warunki makroekonomiczne.

Wartość składnika aktywów na dany dzień bilansowy jest równa jego wartości początkowej powiększonej o przychody odsetkowe oraz pomniejszonej o rzeczywiste wpływy oraz dodatkowo zmodyfikowanej o zmianę szacunków dotyczących przyszłych przepływów pieniężnych. W efekcie wartość składnika aktywów na dzień bilansowy jest równa zdyskontowanej wartości oczekiwanych wpływów pieniężnych.

Zmiany netto odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych prezentowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w pozycji Wynik na oczekiwanych stratach kredytowych. Dokonując oceny utraty wartości portfeli wierzytelności Grupa wykorzystuje historyczne trendy w zakresie realizacji wpłat i działań na portfelach, uwzględniając przewidywaną realizację w przyszłości.

Portfele wierzytelności detalicznych na potrzeby prowadzonych analiz oraz przygotowywania prognoz wpływów podlegają grupowaniu. Prognoza wpływów opracowywana jest dla wyodrębnionych grup prognostycznych, a nie dla pojedynczych pakietów. Stosowane są dwa poziomy grupowania, wyróżnione za pomocą następujących kryteriów:

- I poziom grupowania – kryterium kraju, z którego pochodzi pakiet wierzytelności,
- II poziomu grupowania – kryterium daty nabycia pakietu wierzytelności do Grupy Kruk.

Data nabycia pakietu wierzytelności pozwala określić stadium procesu obsługi w Grupie, w którym znajduje się pakiet wierzytelności. Grupowane są pakiety znajdujące się w zbliżonym stadium. W tym przekroju Grupa wprowadziła poniższy mechanizm podziału:

- finalnie prognoza przygotowana dla każdej z grup prognostycznych jest dzielona w obrębie grup na poszczególne portfele wierzytelności z wykorzystaniem kluczy opartych na danych historycznych,

- portfele zabezpieczone zarówno hipoteczne jak i korporacyjne nie podlegają grupowaniu. Prognoza wpłat przygotowywana jest dla każdego pakietu z osobna.

Udzielone pożyczki wg zamortyzowanego kosztu

Udzielone pożyczki ujmowane są jako aktywa finansowe będące częścią modelu biznesowego, którego celem jest osiągnięcie korzyści z pozyskiwania kontraktowych przepływów.

Wartość udzielonych pożyczek wycenianych według metody zamortyzowanego kosztu (jeśli spełniają test płatności głównej i odsetek) obliczana jest w oparciu o efektywną stopę procentową i uwzględnia odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. Efektywna stopa procentowa wyznaczona jest na podstawie pierwotnie oczekiwanego przepływu, wynikającego bezpośrednio z pierwotnego harmonogramu i ulega rekalkulacji w przypadku zmiany stóp rynkowych. Przychody odsetkowe są kalkulowane według efektywnej stopy procentowej i są prezentowane w wyniku finansowym w pozycji Przychody odsetkowe z pakietów wierzytelności i udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Tworzone odpisy dla pożyczek uwzględniają zmiany z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Zmiany netto odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych prezentowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w pozycji Wynik na oczekiwanych stratach kredytowych.

Oczekiwane straty kredytowe wyznaczone są na poziomie pożyczki w oparciu o parametry PD (prawdopodobieństwo zdarzenia default (ang. *default* rozumiane jako *stan niewykonania zobowiązania*)), parametr PPS (prawdopodobieństwo przedpłaty), parametr LGD (strata pod warunkiem default) oraz EAD (ekspozycja na moment default).

Parametr PD (prawdopodobieństwo zdarzenia default) wyznaczany jest w oparciu o model dożywotniego PD, który zwraca prawdopodobieństwo zdarzenia default w danym miesiącu. Parametr PD wyznaczony jest na poziomie zdefiniowanych klas ratingowych w oparciu o skoring behawioralny.

Parametr PPS (prawdopodobieństwo przedpłaty) wyznaczany jest w oparciu o model przedterminowej spłaty, który zwraca prawdopodobieństwo spłaty w danym miesiącu.

Do wyznaczania parametru LGD (strata pod warunkiem default) został zastosowany model Markowa przepływu sald, z uwzględnieniem m.in. następującej informacji:

- Przesłanka defaultu (stwierdzona na moment defaultu)
- Ilość miesięcy od momentu defaultu
- Dokonane płatności przez klienta
- Sprzedaż długu
- Cena sprzedaży długu
- Naliczone opłaty i odsetki

Na podstawie przesłanki defaultu oraz upływu czasu od momentu default definiowane są stany, w których znajdują się poszczególne rachunki, natomiast macierz przepływów sald pomiędzy stanami, włączwszy stany końcowe (pochłaniające) definiuje wartość obecną oczekiwanych przepływów pieniężnych oraz wymagane pokrycie rezerwą.

Parametr EAD (ekspozycja na moment default) wyznaczany jest w oparciu o harmonogramy spłaty.

Wartość brutto portfela pożyczek na dzień bilansowy uwzględnia m.in. wartość udzielonego kapitału wraz z pozostałymi opłatami umownymi (odsetki, prowizje itp.) naliczonymi na dzień bilansowy, tj. po uwzględnieniu spłat dokonanych przez Klienta do dnia bilansowego.

Grupa KRUK uzależnia sposób rozpoznawania oczekiwanych strat kredytowych w zależności od zmiany poziomu ryzyka, który nastąpił od momentu udzielenia pożyczki. Do oceny istotności wzrostu ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych Grupa porównuje ryzyko niewykonania zobowiązania dla danego aktywa finansowego na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego aktywa finansowego na dzień początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje.

Do dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych ze względu na ryzyko kredytowe zalicza się dające się zaobserwować dane na temat następujących zdarzeń: naruszenia umowy, takiego jak zdarzenie niewykonania zobowiązania lub niedokonanie płatności w wymaganym terminie. W przypadku modyfikacji warunków umownych następuje również zmiana oszacowania ryzyka kredytowego. Czynniki, które mogą świadczyć o istotnym wzroście ryzyka są m.in. informacje od klientów, którzy zgłaszają możliwe problemy z terminową spłatą rat pożyczek oraz wnioski o wakacje kredytowe, jak również istotne pogorszenie ratingu klienta w stosunku do początkowego ujęcia.

Grupa KRUK, w nawiązaniu do wymogów MSSF 9, klasyfikuje udzielone pożyczki do trzech koszyków, dla których oczekiwane straty oraz przychody odsetkowe są rozpoznawane w poniższy sposób:

- Koszyk 1 (*stage 1*) – w którym klasyfikowane są udzielone pożyczki, dla których od momentu rozpoznania do daty bilansowej nie nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, opóźnienie w spłacie od daty wymaganej płatności nie przekracza 30 dni oraz nie stwierdzono utraty wartości. Czynniki, które mogą świadczyć o istotnym wzroście ryzyka są m.in. informacje od klientów, którzy zgłaszają możliwe problemy z terminową spłatą rat pożyczek oraz wnioski o wakacje kredytowe, jak również istotne pogorszenie ratingu klienta w stosunku do początkowego ujęcia. Dla takich pożyczek oczekiwane straty są rozpoznawane w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy lub wcześniej, jeżeli instrument ma krótszy termin zapadalności. Przychody odsetkowe w tym koszyku rozpoznawane są od wartości bilansowej brutto.
- Koszyk 2 (*stage 2*) – w którym są klasyfikowane udzielone pożyczki, dla których od momentu rozpoznania do daty bilansowej nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego (opóźnienie w spłacie od daty wymaganej płatności lub wypowiedzenie umowy kredytowej przez pożyczkodawcę). Przesłanką do klasyfikacji pożyczek w koszyku 2 może być opóźnienie w spłacie co najmniej o 30 dni. Ponadto, do koszyka 2 mogą zostać sklasyfikowane pożyczki, dla których stwierdzono istotny wzrost ryzyka, polegający m.in. zgłoszeniu bezpośrednio przez klientów możliwych problemów z terminową spłatą rat pożyczek oraz napływających wniosków o wakacje kredytowe, jak również istotne pogorszenie ratingu klienta w stosunku do początkowego ujęcia. W takich przypadkach dla portfela pożyczek możliwe jest również ujęcie dodatkowego odpisu z tytułu wzrostu oczekiwanej straty kredytowej ponad historyczne oszacowania. Dla takich pożyczek straty oczekiwane są rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia aktywa (*lifetime*). Przychody odsetkowe w tym koszyku rozpoznawane są od wartości bilansowej brutto.

• Koszyk 3 (*stage 3*) – w którym są klasyfikowane udzielone pożyczki, dla których stwierdzono utratę wartości, m.in. opóźnienie w spłacie od daty wymaganej płatności powyżej 90 dni. W skład tego koszyka wchodzi również umowy w restrukturyzacji, pożyczki wyłudzone, bankructwa oraz umowy w przypadku których nastąpiła śmierć pożyczkobiorcy. Dla udzielonych pożyczek zaklasyfikowanych do koszyka 3 oczekiwane straty są rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia aktywa (*lifetime*). Przychody odsetkowe w tym koszyku rozpoznawane są od wartości bilansowej netto.

Nabyte składniki aktywów finansowych dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (tzw. POCI) w momencie początkowego ujęcia są klasyfikowane do koszyka 3. Przychody odsetkowe dla pożyczek zaklasyfikowanych jako POCI rozpoznawane są od wartości netto. Skorygowaną o ryzyko kredytowe efektywną stopę procentową oblicza się poprzez uwzględnienie przyszłych przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt ryzyka kredytowego rozpoznawanego w całym horyzoncie prognozy.

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się składnik aktywów spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia (opcja wyceny do wartości godziwej przez wynik finansowy),
- c) dla którego nie został spełniony test SPPI, z uwagi na zawarcie w przepływach umownych pożyczek innych elementów niż zwrot kapitału, odsetek i wartości pieniądza w czasie. W przypadku udzielonych pożyczek konsumenckich element, powodujący brak spełnienia testu SPPI związany jest ze zmiennym oprocentowaniem pożyczek, które zawiera mnożnik (dźwignię).

Wartość godziwa dla pożyczek Wonga została wyznaczona na podstawie poziomu III, tj. w oparciu o prognozę oczekiwanych przepływów pieniężnych. Pożyczki wyceniane do wartości godziwej, to pożyczki udzielane przez Spółkę od września 2020 r. do maja 2021 r., których oprocentowanie zawiera w swej formule mnożnik (dźwignię).

Stopa procentowa, która służy do dyskontowania przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych dla pożyczek wycenianych według wartości godziwej opiera się na następujących elementach: stopie wolnej od ryzyka, rynkowej stopie procentowej (marży) z tytułu finansowania Grupy oraz premii za szkodowość pożyczek (dwa ostatnie elementy oszacowane są na podstawie obserwowanych cen za pożyczki wypowiedziane), jak również dodatkowej marży z tytułu zmiennego profilu przedpłat (a zatem m.in. wcześniejszej spłaty niż wynikałoby to z umownego harmonogramu, jak również przesunięć w spłacie dla udzielonych pożyczek).

Zysk lub stratę na aktywach wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmuje się w wyniku finansowym w pozycji Zmiana wartości inwestycji wycenianych według wartości godziwej. Przychody odsetkowe z aktywów wycenianych według wartości godziwej prezentowane są w osobnej linii rachunku zysków i strat.

3.4.2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania należności są ujmowane na moment początkowego ujęcia w wartości nominalnej z uwagi na nieistotny wpływ dyskonta. Należności handlowe i pozostałe należności z terminem płatności do 12 kolejnych miesięcy są ujmowane na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Grupa wyceniając należności handlowe korzysta z uproszczenia dozwolonego w ramach MSSF9 stosując macierz rezerw do obliczania oczekiwanych strat kredytowych związanych z należnościami.

Utrata wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych

Grupa KRUK wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych, które nie zawierają istotnego elementu finansowania w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

Do dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych ze względu na ryzyko kredytowe zalicza się dające się zaobserwować dane na temat następujących zdarzeń:

- znacznych trudności finansowych klienta,
- naruszenia umowy, takiego jak zdarzenie niewykonania zobowiązania lub niedokonanie płatności w wymaganym terminie,
- staje się prawdopodobne, że nastąpi upadłość lub inna reorganizacja finansowa klienta.

Niespłatenie zobowiązania oznacza niespełniony obowiązek pewnego świadczenia przez Dłużnika na rzecz wierzyciela. Dług powstaje w wyniku opóźnienia w wykonaniu zobowiązania i może mieć formę świadczenia pieniężnego lub rzeczowego.

3.4.3. Modyfikacja kontraktowych przepływów pieniężnych aktywów finansowych

Jeżeli warunki składnika aktywów finansowych ulegają zmianie ocenia się, czy przepływy pieniężne ze zmodyfikowanego składnika aktywów są znacząco różne.

Jeśli przepływy pieniężne są istotnie różne, uznaje się, że umowne prawa do przepływów pieniężnych z pierwotnego składnika aktywów finansowych wygasły. W takim przypadku, pierwotny składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu, a nowy składnik aktywów finansowych jest ujmowany według wartości godziwej powiększonej o kwalifikowalne koszty transakcji. Wszelkie opłaty otrzymane w ramach modyfikacji są ujmowane w następujący sposób:

- opłaty, które są uwzględniane przy ustalaniu wartości godziwej nowego składnika aktywów oraz opłaty stanowiące zwrot kwalifikowanych kosztów transakcji są uwzględniane w początkowej wycenie składnika aktywów,
- pozostałe opłaty są ujmowane w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty z tytułu wyłączenia z bilansu.

Jeśli przepływy pieniężne są modyfikowane w momencie, gdy kredytobiorca ma trudności finansowe, wówczas celem modyfikacji jest zazwyczaj maksymalizacja odzyskania pierwotnych warunków umowy, a nie stworzenie nowego składnika aktywów o zasadniczo odmiennych warunkach. Takie podejście oznacza, że w takich przypadkach kryteria wyłączenia z bilansu nie są zazwyczaj spełnione.

Jeśli modyfikacja składnika aktywów finansowych wycenianego według zamortyzowanego kosztu nie powoduje wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, w pierwszej kolejności dokonuje się przeliczenia wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, stosując pierwotną efektywną stopę procentową składnika aktywów, a następnie ujmuje powstałą korektę jako zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w rachunku zysków i strat. W przypadku aktywów finansowych o zmiennym oprocentowaniu, pierwotna efektywna stopa procentowa użyta do obliczenia zysku lub straty z tytułu modyfikacji jest korygowana w celu odzwierciedlenia warunków rynkowych obowiązujących w momencie modyfikacji. Wszelkie poniesione koszty i opłaty oraz otrzymane opłaty za modyfikację korygują wartość bilansową brutto zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane przez pozostały okres trwania zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych.

Jeśli modyfikacja jest przeprowadzana ze względu na trudności finansowe kredytobiorcy, wówczas zysk lub strata są prezentowane łącznie z odpisami z tytułu utraty wartości. W pozostałych przypadkach są one prezentowane jako przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

3.4.4. Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi oraz inne zobowiązania

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe do jednej z następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Zobowiązania finansowe są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, w której Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi początkowo ujmowane są w wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Grupa posiada następujące zobowiązania: kredyty, zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu leasingu (nota 3.5.4).

Grupa prezentuje zobowiązania z tytułu zakupu pakietów wierzytelności w ramach zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązanie, kiedy zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ujmowane są na dzień zawarcia transakcji, w której Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do określonego świadczenia i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty.

Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązanie, kiedy zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych oraz zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Wartość godziwa dla celów ujawnienia w sprawozdaniu finansowym

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawnienia, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kwoty głównej i zapłaty odsetek, zdyskontowanych z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej obowiązującej na koniec okresu sprawozdawczego. Zobowiązania o krótkim terminie płatności oraz zobowiązania, dla których stopy procentowe są na bieżąco aktualizowane o zmiany stóp bazowych nie są dyskontowane, ponieważ ich wartość księgowa odpowiada w przybliżeniu ich wartości godziwej.

3.4.5. Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń

Stosowanie rachunkowości zabezpieczeń

Zgodnie z MSSF9, warunkiem stosowania rachunkowości zabezpieczeń przez Grupę jest spełnienie wszystkich wymogów wymienionych poniżej:

a) powiązanie zabezpieczające obejmuje wyłącznie kwalifikujące się instrumenty zabezpieczające i kwalifikujące się pozycje zabezpieczane;

b) w momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię dokonywania zabezpieczenia. Dokumentacja ta zawiera określenie instrumentu zabezpieczającego, pozycji zabezpieczanej, charakteru zabezpieczanego ryzyka oraz sposobu, w jaki Grupa będzie oceniać, czy powiązanie zabezpieczające spełnia wymogi efektywności zabezpieczenia (w tym przeprowadzoną przez jednostkę analizę źródeł nieefektywności zabezpieczenia oraz opis sposobu, w jaki ustala ona wskaźnik zabezpieczenia, gdzie wskaźnik zabezpieczenia ustanowionego powiązania zabezpieczającego jest

ustanowiony w wysokości zapewniającej efektywność powiązania oraz jest spójny z rzeczywistym wolumenem zabezpieczanej pozycji i instrumentu zabezpieczającego;

c) powiązanie zabezpieczające spełnia wszystkie następujące wymogi efektywności zabezpieczenia:

- między pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne;
- ryzyko kredytowe nie ma przeważającego wpływu na zmiany wartości wynikające ze wspomnianego powiązania ekonomicznego;
- wskaźnik zabezpieczenia powiązania zabezpieczającego jest taki sam jak wskaźnik wynikający z wielkości pozycji zabezpieczanej, którą jednostka faktycznie zabezpiecza, oraz wielkości instrumentu zabezpieczającego, którą jednostka faktycznie stosuje do zabezpieczenia tejże wielkości pozycji zabezpieczanej. Takie wyznaczenie nie może odzwierciedlać jednak braku równowagi między współczynnikami ważenia pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego, który to brak powodowałby nieefektywność zabezpieczenia (niezależnie od tego, czy została ona ujęta, czy nie) mogącą prowadzić do wyniku księgowego, który byłby niezgodny z celem rachunkowości zabezpieczeń.

Współczynnik zabezpieczenia dla danego powiązania jest wyznaczony w wysokości 1.0, tj. każdorazowo jednostka nominału instrumentu zabezpieczającego zabezpiecza jednostkę wyznaczonego nominału pozycji zabezpieczanej).

Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Grupa przestaje stosować prospektywnie rachunkowość zabezpieczeń jedynie wtedy, gdy powiązanie zabezpieczające (lub część powiązania zabezpieczającego) przestaje spełniać kryteria kwalifikacyjne. Obejmuje to przypadki, w których instrument zabezpieczający wygasa lub zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany. W tym celu zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu ważności stanowi część udokumentowanego przez jednostkę celu zarządzania ryzykiem i jest z nim spójne.

Powiązanie zabezpieczające zostaje rozwiązane w całości, gdy jako całość przestaje spełniać kryteria kwalifikacyjne, w szczególności:

- a) powiązanie zabezpieczające nie odpowiada już celowi zarządzania ryzykiem, na podstawie którego kwalifikowało się do rachunkowości zabezpieczeń (tj. jednostka nie realizuje już tego celu zarządzania ryzykiem);
- b) instrument lub instrumenty zabezpieczające zostały sprzedane lub rozwiązane (w odniesieniu do całej wielkości, która była częścią powiązania zabezpieczającego);
- c) nie istnieje już powiązanie ekonomiczne między pozycją zabezpieczaną i instrumentem zabezpieczającym lub ryzyko kredytowe zaczyna mieć przeważający wpływ na zmiany wartości wynikające ze wspomnianego powiązania ekonomicznego.

Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń może wpływać na całość powiązania zabezpieczającego albo jedynie na jego część (w którym to przypadku rachunkowość zabezpieczeń stosuje się nadal dla pozostałej części powiązania zabezpieczającego).

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przed zmiennością przepływów pieniężnych w związku z zidentyfikowanym rodzajem ryzyka, związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub z wysoce prawdopodobną przyszłą transakcją, i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat, jest zabezpieczeniem przepływów pieniężnych.

Dopóki zabezpieczenie przepływów pieniężnych spełnia kryteria kwalifikacyjne określone w punktach powyżej powiązanie zabezpieczające ujmuje się w następujący sposób:

a) oddzielny składnik kapitału własnego związany z pozycją zabezpieczaną (rezerwę z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych) koryguje się o niższą spośród następujących kwot (w wartościach bezwzględnych):

- skumulowane od momentu ustanowienia zabezpieczenia zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym,
- skumulowaną od momentu ustanowienia zabezpieczenia zmianę wartości godziwej (obecnej wartości) pozycji zabezpieczanej (tj. obecną wartość skumulowanej zmiany zabezpieczanych oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych);

b) część zysku lub straty na instrumencie zabezpieczającym, którą określono jako skuteczne zabezpieczenie (tj. część, którą kompensuje się ze zmianą rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych obliczoną zgodnie z pkt a)), ujmuje się w innych całkowitych dochodach;

c) wszelkie pozostałe zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym (lub wszelkie zyski lub straty wymagane do zrównoważenia zmiany rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych obliczonej zgodnie z punktem a) stanowią nieefektywność zabezpieczenia, którą ujmuje się w wyniku finansowym;

d) kwotę skumulowaną w ramach rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych zgodnie z pkt a) ujmuje się w następujący sposób:

- jeżeli w wyniku zabezpieczanej planowanej transakcji następuje później ujęcie składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, lub gdy zabezpieczana planowana transakcja dotycząca składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego przekształca się w uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie, w stosunku do którego stosuje się rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej, jednostka usuwa tę kwotę z rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i uwzględnia ją bezpośrednio w koszcie początkowym lub innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania,
- w odniesieniu do zabezpieczeń przepływów pieniężnych innych niż zabezpieczenia objęte podpunktem powyżej przeprowadza się przeklasyfikowanie tej kwoty z rezerwy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do wyniku finansowego jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczane oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wpływają na wynik finansowy,

- jeżeli jednak kwota ta stanowi stratę, a Grupa spodziewa się, że cała ta strata lub jej część nie zostanie odzyskana w co najmniej jednym z przyszłych okresów, przeprowadza ona natychmiastowe przeklasyfikowanie kwoty, której odzyskanie nie jest spodziewane, do wyniku finansowego jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania.

Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych testów efektywności. Testy wykonywane są z częstotliwością kwartalną.

Zabezpieczanie inwestycji w aktywach netto w jednostce zagranicznej

Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w podmiotach zagranicznych polega na zabezpieczeniu ekspozycji walutowej wynikającej z udziałów w aktywach netto podmiotu zagranicznego podlegającego konsolidacji w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Pozycję zabezpieczaną stanowi określona część udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych, rozumianych jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów a wartością bilansową zobowiązań oraz rezerw zagranicznego podmiotu zależnego (wyrażonych w EUR).

Z kalkulacji dopuszczonej pozycji zabezpieczanej są wyłączone takie pozycje monetarne (należności i/lub zobowiązania wewnątrzgrupowe pomiędzy Jednostką Dominującą a zależnym podmiotem zagranicznym), które mają określony termin zapadalności (tj. w określonym terminie w przyszłości skonwertują się na rozrachunki (w tym – należności / zobowiązania handlowe, z tytułu kwot zwindykowanych, z tytułu odsprzedaży udziałów itd.).

Grupa, w celu zwiększenia efektywności ekonomicznej zabezpieczenia, wyznaczała powiązania zabezpieczające z częstotliwością miesięczną, tj. każda transakcja FX Forward / FX Swap z 1-miesięcznym terminem zapadalności była wiązana z wyznaczoną pozycją zabezpieczaną – na okres 1 miesiąca, zakładając, że nominalna część udziałów w aktywach netto wyznaczona na pozycję zabezpieczaną jest stała w trakcie miesiąca.

Grupa dokonuje pomiaru efektywności ex-ante na datę ustanowienia powiązania zabezpieczającego oraz na każdą kolejną datę pomiaru efektywności (dzień kończący okres sprawozdawczy).

W ramach prospektywnej oceny efektywności zabezpieczenia Grupa weryfikuje spełnienie trzech warunków umożliwiających utworzenie i kontynuowanie powiązania zabezpieczającego:

- Warunek 1 – istnienie powiązania ekonomicznego,
- Warunek 2 – brak dominacji ryzyka kredytowego nad ryzykiem zabezpieczanym,
- Warunek 3 – zgodność wskaźnika zabezpieczenia (hedge ratio):
Wskaźnik zabezpieczenia ustanowionego powiązania zabezpieczającego jest ustanowiony w wysokości zapewniającej efektywność powiązania oraz jest spójny z rzeczywistym wolumenem zabezpieczanej pozycji i instrumentu zabezpieczającego.
Współczynnik zabezpieczenia dla danego powiązania jest wyznaczony w wysokości 1.0 (tj. każdorazowo jednostka nominalu instrumentu zabezpieczającego zabezpiecza jednostkę wyznaczonego nominalu pozycji zabezpieczanej).

Ze względu na swoją charakterystykę, powiązanie zabezpieczające z definicji spełnia warunek występowania powiązania ekonomicznego pomiędzy instrumentem a pozycją zabezpieczaną (kontrakt na sprzedaż EUR vs. aktywa netto w EUR).

Wpływ ryzyka kredytowego nie jest dominującą przyczyną zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Na każdą datę pomiaru efektywności Grupa dokonuje eksperckiej oceny spełnienia tego warunku, dokonywanej w oparciu o trzy kryteria jakościowe:

- brak niewywiązywania się kontrahentów transakcji zabezpieczających z warunków kontraktu (default),
- funkcjonowanie zasad zarządzania ryzykiem kredytowym w stosunku do kontrahentów transakcji zabezpieczających (monitorowanie, limity),
- brak ryzyka kredytowego z tytułu pozycji zabezpieczanej.

Jeśli wszystkie powyższe kryteria są spełnione na datę pomiaru, to warunek niedominującego wpływu ryzyka kredytowego na zmiany wartości instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej jest uznany za spełniony.

Grupa oczekuje, że ten warunek będzie każdorazowo spełniony.

Grupa ujmuje zabezpieczenia inwestycji netto w jednostce zagranicznej, w tym zabezpieczenie pozycji pieniężnej ujmowanej jako część inwestycji netto, podobnie do zabezpieczeń przepływów pieniężnych:

- a) część zysku lub straty na instrumencie zabezpieczającym, którą określono jako efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach; oraz
- b) część, która nie stanowi efektywnego zabezpieczenia, ujmuje się w wyniku finansowym bieżącego roku obrotowego.

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w jednym z następujących przypadków:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostanie sprzedany lub przedterminowo rozliczony,
- wartość aktywów netto w podmiocie zagranicznym spada poniżej wartości nominalnej instrumentu zabezpieczającego (w tym przypadku następuje jedynie częściowe zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń dla nadwyżkowej części instrumentu zabezpieczającego),
- nie są spełnione kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, w szczególności kryteria oceny efektywności zabezpieczenia,
- Grupa zmienia strategię zarządzania ryzykiem na taką, z którą dotychczasowe powiązanie zabezpieczające nie jest zgodne.

Po zaprzestaniu stosowania rachunkowości zabezpieczeń dla danego powiązania zabezpieczającego skumulowane zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym związane z efektywną częścią zabezpieczenia, które zostały skumulowane w ramach rezerwy z tytułu przewalutowania, przeklasyfikowuje się z kapitału własnego do wyniku finansowego jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania zgodnie

z wymogami standardu MSR 21 dotyczącymi zbycia lub częściowego zbycia jednostki zagranicznej w momencie wystąpienia takiego zdarzenia.

3.5. Rzeczowe aktywa trwałe

3.5.1. Ujęcie oraz wycena

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania, a także wynagrodzeń bezpośrednich (w przypadku wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych we własnym zakresie). Rabaty, upusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym się znajdował. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

Koszty finansowania zewnętrznego związane z nabyciem lub wytworzeniem określonych aktywów zwiększają cenę nabycia lub koszt wytworzenia tych aktywów.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Zyski i straty ze zbycia składnika rzeczowych aktywów określa się na podstawie porównania przychodów ze zbycia z wartością księgową zbytych aktywów i ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu w pozycji pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

3.5.2. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z tymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wartość bieżąca usuniętych części składnika rzeczowych aktywów trwałych jest wyłączana z ksiąg. Nakłady ponoszone w związku z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

3.5.3. Amortyzacja

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną.

Aktywa podlegają amortyzacji począwszy od miesiąca następującego po przyjęciu do użytkowania. Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, co

możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów. Grunty nie są amortyzowane.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki (inwestycje w obcych obiektach)	10-40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	3-10 lat
Środki transportu	4-5 lat
Inne rzeczowe aktywa trwałe	3-8 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

3.5.4. Prawo do użytkowania i zobowiązania z tytułu leasingu

Grupa klasyfikuje umowy wynajmu długoterminowego jako leasing ujawniając w sprawozdaniu finansowym aktywa z tytułu prawa do użytkowania (w pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej „Rzeczowe aktywa trwałe”) oraz zobowiązania leasingowe (w pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej „Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe”) wyceniane w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty.

Wartość przyszłych opłat leasingowych zdyskontowana jest przy użyciu średnioważonej krańcowej stopy leasingobiorcy. Wartość aktywów z tytułu prawa do użytkowania ujmowana jest w tej samej wysokości co zobowiązania leasingowe, chyba że występują zapisy umowne, które mogłyby spowodować utworzenie rezerw na dodatkowe obciążenia czy rezerw związanych z demontażem wynajmowanych obiektów czy przedmiotów. Grupa stosuje uproszczenie dopuszczone przez standard dotyczące umów leasingów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) oraz leasingów aktywów o niskiej wartości (do 20 tys. zł), dla których nie ujmuje zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania, a opłaty leasingowe z tego tytułu ujmowane są jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu w pozycji usługi obce w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków i strat.

Grupa ujmuje umowę leasingu jako składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odpowiadające mu zobowiązanie z tytułu leasingu w dacie, gdy przedmiot leasingu jest dostępny do wykorzystania. Okres leasingu ustalony został z uwzględnieniem opcji przedłużenia oraz skrócenia dostępnych w zawartych kontraktach, jeżeli prawdopodobne jest skorzystanie z opcji.

Zobowiązanie z tytułu leasingu zawiera bieżącą wartość następujących opłat leasingowych:

- stałe opłaty leasingowe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji,

oraz

- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Po dacie rozpoczęcia zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się poprzez:

- a) zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu,
 - b) zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych
- oraz
- c) zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu, lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

Odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu w każdym terminie w ciągu okresu leasingu są kwotą, w ramach której uzyskuje się stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanego salda zobowiązania z tytułu leasingu.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania są wyceniane w początkowej i późniejszej wycenie według kosztu, obejmującego:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę (tj. koszty krańcowe uzyskania leasingu)

oraz

- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, jeżeli leasingobiorca zaciąga zobowiązanie w odniesieniu do tych kosztów.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają liniowej amortyzacji przez krótszy z dwóch okresów: okres trwania umowy leasingu lub okres użytkowania tego składnika aktywów, chyba że Grupa posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu; natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych podlegają wycenie metodą zamortyzowanego kosztu.

3.6. Zapasy (w tym nieruchomości przejęte w ramach inwestycji w portfele wierzycelności)

Grupa rozpoznaje nieruchomości przejęte w ramach procesu dochodzenia wierzycelności jako Zapasy.

Grupa w ramach prowadzonego procesu windykacji pakietów własnych dokonuje przejęcia wybranych nieruchomości. Nieruchomości przejęte utrzymywane są w celu realizacji przychodów ze sprzedaży. Wartość nieruchomości ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie uzyskania praw do rozporządzania nieruchomością, tj. w momencie prawomocnego orzeczenia sądu i zalicza na poczet zadłużenia osoby zadłużonej. Nieruchomości wycenia się początkowo według wartości planowego odzysku z wierzycelności na dzień przejęcia. Po początkowym ujęciu nieruchomości wycenia się wg wartości

planowego odzysku z wierzytelności lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Nieruchomości zaprzestaje ujmować się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie stwierdzenia braku uzyskiwania korzyści ekonomicznych lub sprzedaży. Różnica pomiędzy wartością księgową a przychodem ze sprzedaży ujmowana jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu w pozycji przychodów.

3.7. Wartości niematerialne

3.7.1. Wartość firmy

Wartość firmy powstaje w związku z przejęciem jednostek zależnych. Metody wyceny wartości firmy w momencie jej początkowego ujęcia zostały opisane w nocie 3.2.1.

Wycena po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według kosztu nabycia pomniejszonego o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy nie jest amortyzowana. Co najmniej raz na rok wartość firmy jest testowana pod kątem utraty wartości. Szacunki i osądy wykorzystywane do określenia odpisów z tytułu utraty wartości zaprezentowano w nocie 3.10.2.

3.7.2. Wartości niematerialne

Pozostałe nabyte lub wytworzone we własnym zakresie przez Grupę wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wykazywane są początkowo w oparciu o ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia. Po początkowym ujęciu wartości niematerialne pomniejszane są o odpisy amortyzacyjne oraz w przypadku wystąpienia przesłanek odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Grupa zalicza do wartości niematerialnych koszty zakończonych prac rozwojowych. Warunki zaliczania do aktywów kosztów prac rozwojowych prowadzonych przez jednostkę na własne potrzeby, poniesione przed zastosowaniem nowej technologii są następujące:

- program lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone;
- techniczna przydatność programu lub technologii została stwierdzona i odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie Grupa podjęła decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii;
- koszty prac rozwojowych zostaną pokryte, według przewidywań, przychodami ze stosowania tych programów lub technologii.

3.7.3. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady, w tym nakłady na wytworzone we własnym zakresie: znaki towarowe, wartość firmy i markę są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

3.7.4. Amortyzacja

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o cenę nabycia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Oprogramowanie komputerowe	5 lat
Koszty prac rozwojowych	1-5 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

3.7.5. Aktywa rozliczane w czasie i wartości niematerialne w budowie

Grupa ujmuje nakłady związane z długoterminowym procesem wytwarzania wartości niematerialnych (zwłaszcza nakłady na budowę systemów komputerowych) jako wartości niematerialne w budowie. Nakłady podlegające aktywowaniu to nakłady spełniające definicję wartości niematerialnych. Nakłady ponoszone na konfigurację oraz modyfikacje systemów komputerowych znajdujących się na serwerach producenta (w tzw. Chmurze) są ujmowane jako aktywa rozliczane w czasie do czasu oddania systemu do użytkowania. Po oddaniu do użytkowania aktywa te jak i zapłacone z góry opłaty subskrypcyjne są rozliczane w koszty proporcjonalnie do długości trwania umowy z dostawcą.

3.8. Inwestycje

Inwestycje obejmują:

- Pakiety wierzytelności wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu, dla których zasady wyceny opisane są w punkcie 3.4.1 oraz 3.10.1;
- Udzielone pożyczki, dla których zasady wyceny opisane są w punkcie 3.4.1 oraz 3.10.1.

3.9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują w szczególności środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy. Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. W przypadku środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wartość nominalna na koniec okresu sprawozdawczego obejmuje również naliczone odsetki.

3.10. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

3.10.1. Aktywa finansowe

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonywana jest ocena, czy zaistniały obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości składników aktywów finansowych innych niż wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zasady rozpoznawania odpisu z tytułu utraty wartości zostały zaprezentowane w notach 3.4.1 oraz 3.4.2.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością księgową, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych wpływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie straty ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu i zmniejszają wartość bieżącą aktywów finansowych, przy czym Grupa kontynuuje naliczanie odsetek od zaktualizowanych wartości aktywów. Jeżeli późniejsze okoliczności świadczą o ustaniu przesłanek powodujących powstanie utraty wartości, wówczas odwrócenie odpisu na oczekiwane straty kredytowe ujmowane jest w zysku lub stracie bieżącego okresu.

3.10.2. Aktywa niefinansowe

Wartość księgowa aktywów niefinansowych poddawana jest ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów lub ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne. Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania jest szacowana każdego roku w tym samym terminie (dla wartości firmy), natomiast dla pozostałych aktywów niefinansowych w przypadku identyfikacji przesłanki do utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP) definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. Ze względu na zmieniające się otoczenie rynkowe Grupa uznała, że stopa dyskontowa dla potrzeb modelu DCF (discounted cash flow) wykorzystywanego w testach na utratę wartości firmy i aktywów powinna odzwierciedlać bieżącą rynkową ocenę ryzyka aktywów dla branży windykacyjnej. Dlatego w kalkulacjach stopy dyskontowej spółka zastosowała średni ważony koszt kapitału dla branży windykacyjnej w podziale na poszczególne kraje występowania testowanego aktywa. Do obliczenia kosztu kapitału własnego spółka wykorzystała model CAPM (Capital Asset Pricing Model) bazując na danych finansowych spółek z branży windykacyjnej działających na rynkach światowych.

Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów i grup aktywów.

Grupa dokonuje oceny utraty wartości ujętej wartości firmy grupując ośrodki wypracowujące środki pieniężne tak, aby szczebel organizacji, nie wyższy niż wyodrębniony segment operacyjny, na którym przeprowadza się tę ocenę odzwierciedlał najniższy szczebel organizacji, na którym Grupa monitoruje wartość firmy dla potrzeb wewnętrznych.

Dla celów testów na utratę wartości, wartość firmy ujętą w procesie połączenia jednostek gospodarczych alokuje się do tych ośrodków generujących środki pieniężne, dla których spodziewane jest uzyskanie efektów synergii z połączenia. Bieżące przyjęte założenia opisano w nocie 14.

Aktywa wspólne (korporacyjne) Grupy nie generują osobnych wpływów pieniężnych. Jeśli występuje przesłanka utraty wartości aktywów korporacyjnych, wówczas wartość odzyskiwalna jest ustalana dla tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których przynależą aktywa korporacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w wyniku finansowym bieżącego okresu. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis wartości firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w poprzednich okresach, są poddawane na każdy koniec okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

3.11. Pozostałe aktywa

W pozycji Pozostałe aktywa ujmuje się poniesione koszty dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych.

3.12. Kapitał własny

Akcje zwykłe ujmuje się w kapitale własnym w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej i zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Akcje wyemitowane a niezarejestrowane w KRS na dzień bilansowy ujmuje się w pozycji kapitał własny.

Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych i opcji na akcje, skorygowane o wpływ podatków, pomniejszają wartość kapitału.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest w wysokości różnicy pomiędzy ceną emisyjną a wartością nominalną wyemitowanych akcji.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z zysków zatrzymanych zgodnie z celem określonym w uchwale oraz z wyceny efektywnej części instrumentów zabezpieczających.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą są ujmowane zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 3.3.2.

3.13. Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz z tyt. kredytów i pożyczek

Zasady wyceny zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych zobowiązań finansowych zostały opisane w punkcie 3.4.4.

3.14. Świadczenia pracownicze

3.14.1. Program określonych składek

Programy określonych składek to programy świadczeń po okresie zatrudnienia, na mocy których Grupa wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Składki emerytalna i rentowa odprowadzane do ZUS są klasyfikowane jako programy określonych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając wynik finansowy okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę. Kwoty zapłacone z góry ujmuje się jako składnik pozostałych należności, jeśli takie opłacenie kosztów z góry doprowadzi do obniżenia przyszłych płatności lub ich refundacji. Składki należne w ramach programu określonych składek, które są wymagalne w okresie dłuższym niż 12 miesięcy po zakończeniu okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę, dyskontuje się do ich wartości bieżącej.

3.14.2. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia.

Grupa ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych lub planów podziału zysku, jeśli na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat na podstawie usług świadczonych przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy KRUK zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne i są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.

Zobowiązania Grupy KRUK z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach.

3.14.3. Płatności w formie akcji własnych (program opcji menadżerskich)

Wartość przyznanych pracownikom Grupy Kruk praw do nabycia akcji Jednostki Dominującej po określonej cenie (opcji) jest ujmowana jako koszt w korespondencji ze wzrostem kapitału własnego. Wartość programu

jest początkowo szacowana na dzień przyznania go pracownikom. Ujmowanie wartości opcji w wyniku Grupy rozłożone jest na okres, w którym pracownicy nabywają bezwarunkowo prawa do nabycia akcji. Wartość programu jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i na dzień ostatecznego nabycia uprawnień do otrzymania opcji, poprzez zmianę liczby opcji, do których realizacji zgodnie z oczekiwaniami Grupy nabyte zostaną bezwarunkowe prawa. Wszystkie zmiany w wartości programu są ujmowane jako korekta poprzednich księgowañ w bieżącym okresie odpowiednio w kosztach wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych. Wartość pojedynczego prawa nie zmienia się, chyba że nastąpi istotna modyfikacja warunków programu, np. ceny realizacji, liczby przyznanych praw, warunków nabycia uprawnień, itp. W takim przypadku wartość pojedynczego prawa może się jedynie zwiększyć.

W wycenie programu wykorzystano model Blacka-Scholesa. Wybrany model uwzględnia główne czynniki wpływające na koszt ujmowany przez Grupę:

- przewidywany kurs akcji w momencie realizacji opcji (w oparciu o kursy historyczne i ich zmienność),
- okres nabywania uprawnień do opcji,
- termin i warunki realizacji opcji,
- stopę wolną od ryzyka.

Wyceniając program przyjęto, że wszystkie warunki przydziału opcji zostaną spełnione oraz że wszyscy uprawnieni obejmą przyznane opcje, a następnie je zrealizują, tj. wykupią odpowiadające im akcje w dniu przypadającym pomiędzy momentem nabycia uprawnień do realizacji opcji oraz momentem zakończenia programu. Programy opcji menadżerskich został opisany w nocie 21.

3.15. Rezerwy

Rezerwę tworzy się wówczas, gdy na Grupie KRUK ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. W przypadku, gdy kwota ta jest istotna, rezerwa jest szacowana poprzez zdyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o stopę dyskontową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stan rezerw weryfikuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego i koryguje w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku. Jeśli przestało być prawdopodobne, że w celu wypełnienia obowiązku nastąpi wymagany wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne, rozwiązuje się rezerwę.

Grupa KRUK tworzy rezerwy na ryzyko zwrotów części prowizji za udzielenie pożyczek spleaconych przed terminem (opisano w nocie 27).

Rezerwy na odprawy emerytalne są oszacowane na podstawie wyceny metodą aktuariálną. Wycena tych rezerw jest aktualizowana nie częściej niż raz na trzy lata.

3.16. Przychody z działalności operacyjnej

3.16.1. Przychody z windykacji

Przychody z windykacji obejmują przychody z nabytych pakietów wierzytelności (inwestycji w pakiety wierzytelności wycenianych według zamortyzowanego kosztu) oraz przychody ze sprzedaży usług windykacyjnych (windykacja na zlecenie).

Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności

Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności obejmują głównie przychody odsetkowe od inwestycji w pakiety wierzytelności i są prezentowane w sprawozdaniu z zysków i strat w pozycji Przychody odsetkowe z pakietów wierzytelności i udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Na podstawie pierwotnej prognozy wpływów pieniężnych, uwzględniającej wartość początkową inwestycji w pakiety wierzytelności, wyznaczana jest efektywna stopa procentowa skorygowana o ryzyko kredytowe, stosowana do dyskontowania szacowanych wpływów pieniężnych, która pozostaje niezmienna przez cały okres utrzymywania pakietu.

Przychody odsetkowe naliczane są od wartości bilansowej netto inwestycji w pakiety wierzytelności ustalonego na podstawie modelu zamortyzowanego kosztu zgodnie z przepisami obowiązującymi dla zakupionych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej zawierającej element uwzględniający ryzyko kredytowe, o której mowa powyżej, i ujmowane są w bieżącym okresie w wyniku finansowym. Przychód z tytułu odsetek w całości rozpoznawany jest jako zwiększenie wartości portfela. Rzeczywiste wpłaty otrzymywane w okresie w wyniku windykacji, w całości rozpoznawane są jako zmniejszenie wartości portfela. Ponadto, w pozycji Wynik na oczekiwanych stratach kredytowych ujmowane są zmiany wartości pakietu wynikające ze zmian szacunków co do terminów i kwot dotyczących oczekiwanych przyszłych wpływów pieniężnych dla danego pakietu.

Przychody z usług windykacyjnych

Przychody z usług windykacyjnych stanowią prowizje należne za zwindykowane wierzytelności. Przychody takie są rozpoznawane memoriałowo w okresie świadczenia usługi na podstawie procenta przewidzianego w umowie z partnerem biznesowym od zwindykowanych kwot. Przychody te są prezentowane w sprawozdaniu z zysków i strat w pozycji Przychody ze świadczenia innych usług.

3.16.2. Przychody z tytułu udzielonych pożyczek

Przychody od udzielonych pożyczek obejmują głównie przychody odsetkowe od inwestycji w udzielone pożyczki są prezentowane w sprawozdaniu z zysków i strat w pozycjach Przychody odsetkowe z pakietów wierzytelności i udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz Przychody odsetkowe z udzielonych pożyczek wycenianych według wartości godziwej, w zależności od metody wyceny przyjętej dla tych aktywów.

Przychody z tytułu udzielonych pożyczek są kalkulowane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej w oparciu o przewidywane przepływy pieniężne. Oczekiwania w zakresie przepływów pieniężnych określa się na podstawie tzw. tablic życia opracowanych na podstawie danych historycznych o przedpłatach udzielonych pożyczek. Okres życia pożyczki zmienia się wraz z czasem od jej udzielenia; tablice życia są również okresowo backtestowane i zmieniane jeśli testy wykazują potrzebę zmiany. Dla Koszyka 1 i 2 przychody odsetkowe naliczane są od wartości brutto pożyczek, dla Koszyka 3 - od wartości netto. W przypadku zmiany stóp referencyjnych NBP, co wywołuje zmianę oprocentowania pożyczek dla klientów, jest ona ujmowana zgodnie z MSSF9.B5.4.5, tj. następuje ustalenie nowej efektywnej stopy procentowej. W przypadku zmiany oczekiwań w zakresie przyszłych przepływów pieniężnych, następuje rozliczenie zgodnie z MSSF9.B5.4.6, tj. ustalenie nowej wartości bilansowej brutto, przy zastosowaniu dotychczasowej efektywnej stopy procentowej. Różnica wynikająca z dotychczasowej i nowej wartości bilansowej brutto odnoszona jest w przychody z tytułu udzielonych pożyczek.

3.16.3. Przychody ze świadczenia innych usług

Przychody ze świadczenia innych usług obejmują, poza przychodami z usług windykacyjnych (opisanymi w punkcie 3.16.1), m.in. przychody z tytułu gromadzenia, przetwarzania oraz udostępniania informacji o osobach fizycznych i podmiotach gospodarczych, pośrednictwa finansowego i agencyjnego oraz usług wspomagających dla sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Przychody ze świadczenia innych usług ujmuje się w sposób ciągły w rozliczeniach miesięcznych i kwartalnych, w zależności od konstrukcji umowy z partnerem biznesowym. Wykazywane są w wysokości odpowiadającej wartości godziwej otrzymanej zapłaty, pomniejszonej o wartość zwrotów, opustów i rabatów.

3.17. Pozostałe przychody operacyjne

Do pozostałych przychodów operacyjnych zaliczane są przychody operacyjne niezwiązane bezpośrednio z działalnością statutową Grupy KRUK. Są to w szczególności przychody z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody/koszty z tytułu usług refakturowanych, otrzymane odszkodowania, kary i grzywny, otrzymane dotacje.

Pozostałe przychody operacyjne ujmuje się w wartości zaistniałej transakcji.

3.18. Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych

W pozycji Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych prezentowane są koszty:

- wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych (w tym z tytułu składek na świadczenia emerytalno – rentowe),
- rezerw z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych,
- rezerw emerytalno-rentowych,
- rezerw z tytułu premii,
- programu opcji menadżerskich ujmowanych zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji” oraz
- koszty innych świadczeń płacowych i pozapłacowych na rzecz pracowników.

Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych ujmuje się jako koszty okresu, którego dotyczą.

3.19. Usługi obce

W pozycji Usługi obce prezentuje się koszty usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne, tj. usługi windykacyjne, informatyczne, wsparcia prawnego, administracyjnego, wynajem krótkoterminowy, ochrona mienia, opłaty eksploatacyjne oraz usługi zarządzania, pakowania, pocztowe i kurierskie.

Koszty usług obcych ujmuje się jako koszty bieżącego okresu.

3.20. Opłaty leasingowe

Opłaty z tytułu leasingu ujmowane są według MSSF 16 zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 3.5.4.

3.21. Inne koszty operacyjne

W pozycji Inne koszty operacyjne prezentuje się m.in.:

- koszty ponoszonych opłat sądowych w ramach procesu windykacji sądowej,
- koszty promocji, reklamy i reprezentacji,
- opłaty ponoszone na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych,
- podatki i opłaty (w tym podatek od nieruchomości, podatek VAT, opłaty komunalne i administracyjne),
- koszty ubezpieczeń,
- koszty odpisów z tytułu utraty wartości firmy
- koszty utrzymania infrastruktury
- rezerwy na ewentualne zwroty liniowe.

3.22. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe obejmują przychody odsetkowe związane z zainwestowanymi przez Grupę środkami pieniężnymi (za wyjątkiem przychodów dotyczących nabytych pakietów wierzytelności oraz przychodów dotyczących pożyczek udzielonych w ramach działalności operacyjnej, omówionych w punkcie 3.4), należne dywidendy oraz zyski z tytułu różnic kursowych powstałych z przeliczenia pozycji monetarnych. Przychody odsetkowe ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Dywidendę ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu na dzień, kiedy Grupa nabywa prawo do jej otrzymania.

Koszty finansowe obejmują koszty odsetkowe związane z finansowaniem zewnętrznym oraz instrumentami pochodnymi i zabezpieczającymi oraz straty z tytułu różnic kursowych z przeliczenia pozycji monetarnych. Koszty finansowania zewnętrznego nie dające się bezpośrednio przypisać do nabycia, wytworzenia, budowy lub produkcji określonych aktywów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wykazuje się w kwocie netto.

3.23. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Przy ustalaniu kwoty podatku bieżącego i odroczonego Grupa bierze pod uwagę wpływ niepewności dotyczących możliwości powstania dodatkowych zobowiązań podatkowych. Niemniej fakty i okoliczności, które mogą zaistnieć w przyszłości, mogą wpłynąć na ocenę prawidłowości istniejących lub przeszłych zobowiązań podatkowych.

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy dla jednostki dominującej i poszczególnych jednostek Grupy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat poprzednich.

Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością wykazywaną w sprawozdaniu z sytuacji finansowej a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Odroczony podatek dochodowy nie jest ujmowany w przypadku następujących różnic przejściowych:

- różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i nie wpływa ani na zysk lub stratę bieżącego okresu ani na dochód do opodatkowania,
- różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości.
- różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy czym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z nierozliczoną stratą podatkową, niewykorzystaną ulgą podatkową i ujemnymi różnicami przejściowymi, są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich zrealizowanie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

Grupa nie tworzy rezerwy na podatek odroczony od zysków zatrzymanych w spółkach powiązanych, w których posiada kontrolę nad terminami odwracania się różnic przejściowych w dającej się przewidzieć przyszłości i prawdopodobne jest, że te różnice nie odwrócą się w najbliższej przyszłości (3 lata). Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa dokonuje analizy oczekiwanych realizacji z zysków zatrzymanych

w spółkach zależnych. Na tej podstawie dokonywana jest korekta wysokości rezerwy z tytułu podatku odroczonego.

3.24. Zysk na jedną akcję

Grupa prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję dla akcji zwykłych. Podstawowy zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w okresie, skorygowaną o posiadane przez Jednostkę Dominującą akcje własne. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie skorygowanego zysku lub straty (skorygowanych o wpływ emisji akcji w ramach programu opcji menadżerskich) przypadającej dla posiadaczy akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych skorygowaną o posiadane akcje własne oraz o efekty rozwadniające potencjalnych akcji. Rozwodnienie oznacza zmniejszenie zysku przypadającego na akcję lub zwiększenie straty przypadającej na akcję przy założeniu, że instrumenty zamienne zostaną zamienione, opcje lub warranty zostaną zrealizowane, lub że akcje zwykłe zostaną wyemitowane po spełnieniu określonych warunków.

3.25. Raportowanie segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Wyniki operacyjne każdego segmentu, które są raportowane do organu odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce dominującej, obejmują zarówno pozycje, które mogą zostać bezpośrednio przypisane do danego segmentu, jak i te mogące być przypisane pośrednio, na podstawie uzasadnionych przesłanek. Pozycje nieprzyporządkowane dotyczą głównie aktywów wspólnych (korporacyjnych) (głównie dotyczące zarządu jednostki), kosztów związanych z siedzibą jednostki, aktywów i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego.

3.26. Nowe standardy i interpretacje nie zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2022 r. i nie zostały one zastosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Spośród nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji te zamieszczone poniżej mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe. Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy.

3.26.1. Zmiany obowiązujących standardów i interpretacji które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie i nie zostały jeszcze zastosowane przez Grupę

Następujące zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz interpretacji, zatwierdzonych przez Unię Europejską („MSSF UE”) mają zastosowanie do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe: Pierwsze zastosowanie MSSF 17 i MSSF 9 - informacje porównawcze	Zmiany stanowią opcję przejściową dotyczącą informacji porównawczych o aktywach finansowych prezentowanych przy początkowym zastosowaniu MSSF 17. Zmiana ma na celu pomóc jednostkom uniknąć tymczasowych niedopasowań księgowych pomiędzy aktywami finansowymi a zobowiązaniami z tytułu umów ubezpieczeniowych, a tym samym poprawić użyteczność informacji porównawczych dla użytkowników sprawozdań finansowych.	Zmiany standardu nie mają znaczącego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2023 r.
Zmiany do MSR 12 Podatek odroczony dotyczący aktywów i zobowiązań wynikających z pojedynczej transakcji	Zmiany mają na celu wyjaśnienie w jaki sposób przedsiębiorstwa powinny rozliczać podatek odroczony od transakcji leasingowych i wygaśniętych zobowiązań.	Zmiany standardu nie mają znaczącego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2023 r.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe, zmiany do MSSF 17	<p>MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” zastąpi standard MSSF 4 „Umowy Ubezpieczeniowe”, który umożliwia kontynuowanie ujmowania umów ubezpieczeniowych według zasad rachunkowości obowiązujących w krajowych standardach i co w rezultacie oznacza stosowanie wielu różnych rozwiązań. MSSF 17 wprowadza wymóg spójnego ujmowania wszystkich umów ubezpieczeniowych. Zobowiązania wynikające z umów będą ujmowane w wartościach bieżących zamiast kosztu historycznego. Zastosowanie standardu ma nastąpić w podejściu retrospektywnym pełnym (jeżeli niemożliwe do zastosowania, jednostka powinna zastosować zmodyfikowane podejście retrospektywne lub podejście według wartości godziwej).</p> <p>Zmiany mają na celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obniżenie kosztów poprzez uproszczenie niektórych wymogów standardu; - ułatwienie wyjaśnienia wyników finansowych; oraz - ułatwienie przejścia na nowy standard poprzez odroczenie daty wejścia w życie standardu na 2023 rok oraz wprowadzenie dodatkowych ułatwień w celu ułatwienia wdrożenia MSSF 17 po raz pierwszy. 	Zmiany standardu nie mają wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2023 r.
Zmiany do MSR 1 i Zasad Praktyki MSSF 2 Ujawnianie zasad rachunkowości	Zmiany do MSR 1 i Zasad Praktyki MSSF 2 mają na celu pomóc osobom sporządzającym sprawozdania finansowe w podjęciu decyzji, które zasady rachunkowości ujawnić w swoich sprawozdaniach finansowych. Zmiany wprowadzają wymóg ujawniania istotnych informacji o polityce rachunkowości zamiast znaczących zasad rachunkowości. Zostały dodane wyjaśnienia i przykłady w jaki sposób jednostka może zidentyfikować istotne informacje dotyczące zasad rachunkowości. Zmiany wyjaśniają, że informacje o polityce rachunkowości mogą być istotne ze względu na swój charakter, nawet jeśli kwoty są nieistotne i jeżeli użytkownicy sprawozdań finansowych potrzebowaliby ich do zrozumienia innych istotnych informacji w sprawozdaniu finansowym.	Grupa analizuje wpływ zmian standardu na zakres ujawnień prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.	1 stycznia 2023 r.
Zmiana do MSR 8, Definicja szacunków księgowych	W zmianie do MSR 8 Definicja szacunków księgowych, definicja zmiany szacunków księgowych została zastąpiona definicją szacunków księgowych. Zgodnie z nową definicją szacunki księgowe to kwoty pieniężne w sprawozdaniach finansowych, które są objęte niepewnością wyceny. Rada	Zmiany standardu nie mają znaczącego wpływu na	1 stycznia 2023 r.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
	wyjaśniła również nową definicję poprzez dodatkowe wytyczne i przykłady, w jaki sposób zasady rachunkowości i szacunki księgowe są ze sobą powiązane oraz jak zmiana techniki wyceny stanowi zmianę szacunków księgowych. Wprowadzenie definicji szacunków księgowych oraz innych poprawek do MSR 8 miało na celu pomóc jednostkom odróżnić zmiany zasad rachunkowości od zmian w szacunkach księgowych.	skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	

3.26.2. Standardy i interpretacje opublikowane, ale jeszcze nie przyjęte do stosowania w Unii Europejskiej

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych - klasyfikacja zobowiązań	Zmiany dotyczą prezentacji zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W szczególności wyjaśniają one, że klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe powinna opierać się na prawach istniejących na koniec okresu sprawozdawczego. Do zmian obowiązujących będzie podejście prospektywne.	Grupa nie oczekuje, aby zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2023 r.
Zmiany do MSSF 16 Umowy leasingowe: sprzedaż aktywa i leasing zwrotny	Zmiany dotyczą wyceny zobowiązań leasingowych w transakcjach sprzedaży i leasingu zwrotnego.	Grupa nie oczekuje, aby zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2024 r.

4. Segmenty sprawozdawcze oraz informacje o obszarach geograficznych

Informacje o segmentach sprawozdawczych

Grupa wyodrębnia przedstawione poniżej podstawowe segmenty sprawozdawcze. Podstawą wskazanego poniżej podziału jest kryterium istotności przychodów w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków i strat. Nie rzadziej niż raz na kwartał Zarząd Jednostki Dominującej dokonuje przeglądu wewnętrznych raportów kierownictwa każdej wyodrębnionej działalności gospodarczej. Działalność operacyjna poszczególnych segmentów sprawozdawczych Grupy jest następująca:

- nabyte pakiety wierzytelności: windykacja zakupionych pakietów wierzytelności;
- usługi windykacyjne: windykacja pakietów prowadzona na zlecenie, w imieniu klienta;
- pozostałe: pośrednictwo finansowe, udzielanie pożyczek, udostępnianie informacji gospodarczych.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono poniżej. Podstawowymi miarami efektywności każdego segmentu sprawozdawczego jest marża pośrednia i EBITDA, które zostały podane w wewnętrznych raportach kierownictwa analizowanych przez Prezesa Zarządu Jednostki Dominującej. Marża pośrednia i EBITDA segmentu wykorzystywane są do pomiaru jego efektywności, gdyż kierownictwo jest przekonane, że takie informacje są najbardziej odpowiednie dla oceny wyniku danego segmentu w porównaniu do innych jednostek działających w tej branży.

Działalność operacyjna skupiona jest na kilku obszarach geograficznych – w Polsce, Rumunii, Czechach, na Słowacji oraz w Niemczech, Hiszpanii i we Włoszech.

Ze względu na miejsce prowadzenia działalności wyróżniono cztery główne obszary geograficzne:

- Polska,
- Rumunia,
- Włochy,
- Hiszpania,
- Pozostałe rynki zagraniczne.

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód obszaru jest oparty na geograficznym rozmieszczeniu oddziałów windykacyjnych.

Przychody z usług windykacyjnych oraz przychody z pozostałych produktów pochodzą od partnerów biznesowych.

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2022 r.

	Polska		Rumunia	Włochy	Hiszpania	Pozostałe rynki zagraniczne	Przychody / koszty nieprzypisane	Centrala	RAZEM
	Polska z wyłączeniem Wonga.pl	Wonga.pl							
Przychody	906 496	128 658	548 608	360 874	135 714	58 884	6 556	-	2 145 790
Nabyte pakiety wierzytelności	848 774	-	533 204	352 252	119 562	58 884	-	-	1 912 676
<i>w tym aktualizacja prognozy wpływów</i>	<i>156 884</i>	-	<i>206 443</i>	<i>49 261</i>	<i>(36 897)</i>	<i>8 169</i>	-	-	<i>383 860</i>
Usługi windykacyjne	28 480	-	11 691	8 622	16 152	-	-	-	64 945
Pozostałe produkty	29 242	128 658	3 713	-	-	-	-	-	161 613
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	-	-	6 556	-	6 556
Koszty bezpośrednie i pośrednie	(291 722)	(45 362)	(111 840)	(180 056)	(122 523)	(22 804)	(8 400)	-	(782 707)
Nabyte pakiety wierzytelności	(255 801)	-	(101 815)	(172 425)	(100 180)	(22 804)	-	-	(653 025)
Usługi windykacyjne	(21 280)	-	(6 696)	(7 631)	(22 343)	-	-	-	(57 950)
Pozostałe produkty	(14 641)	(45 362)	(3 329)	-	-	-	-	-	(63 332)
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	(8 400)	-	(8 400)
Marża pośrednia ¹	614 774	83 296	436 768	180 818	13 191	36 080	(1 844)	-	1 363 083
Nabyte pakiety wierzytelności	592 973	-	431 389	179 827	19 382	36 080	-	-	1 259 651
Usługi windykacyjne	7 200	-	4 995	991	(6 191)	-	-	-	6 995
Pozostałe produkty	14 601	83 296	384	-	-	-	-	-	98 281
Przychody / koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	(1 844)	-	(1 844)
Koszty ogólne	(61 196)	(11 666)	(29 296)	(30 807)	(19 212)	(10 382)	-	(106 495)	(269 054)
EBITDA ²	553 578	71 630	407 472	150 011	(6 021)	25 698	(1 844)	(106 495)	1 094 029
Amortyzacja									(51 188)
Przychody/koszty finansowe									(179 131)
Zysk przed opodatkowaniem									863 710
Podatek dochodowy									(58 692)
Zysk netto									805 018
Wartość bilansowa pakietów wierzytelności	2 770 375	-	1 256 223	1 472 130	1 101 433	167 926	-	-	6 768 087
Wartość bilansowa udzielonych pożyczek	64 721	288 354	16 368	-	-	-	-	-	369 443
Wpłaty od osób zadłużonych	1 232 077	-	593 139	456 745	246 439	98 942	-	-	2 627 343

¹ Marża pośrednia = przychody operacyjne – koszty operacyjne² EBITDA = zysk operacyjny – amortyzacja

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021 r.

	Polska		Rumunia	Włochy	Hiszpania	Pozostałe rynki zagraniczne	Przychody / koszty nieprzypisane	Centrala	RAZEM
	Polska z wyłączeniem Wonga.pl	Wonga.pl							
Przychody	800 346	72 088	412 264	279 445	112 539	61 236	4 766	-	1 742 683
Nabyte pakiety wierzytelności	751 228	-	395 726	270 132	97 306	61 236	-	-	1 575 627
<i>w tym aktualizacja prognozy wpływów</i>	<i>109 610</i>	-	<i>118 015</i>	<i>35 920</i>	<i>(4 604)</i>	<i>11 091</i>	-	-	<i>270 032</i>
Usługi windykacyjne	23 926	-	13 141	9 312	15 234	-	-	-	61 614
Pozostałe produkty	25 192	72 088	3 397	-	-	-	-	-	100 676
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	-	-	4 766	-	4 766
Koszty bezpośrednie i pośrednie	(249 140)	(27 146)	(94 869)	(151 116)	(77 572)	(22 183)	(8 499)	-	(630 525)
Nabyte pakiety wierzytelności	(218 741)	-	(84 394)	(143 558)	(64 806)	(22 183)	-	-	(533 682)
Usługi windykacyjne	(17 780)	-	(8 573)	(7 558)	(12 766)	-	-	-	(46 677)
Pozostałe produkty	(12 619)	(27 146)	(1 902)	-	-	-	-	-	(41 667)
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	(8 499)	-	(8 499)
Marża pośrednia ¹	551 206	44 942	317 395	128 329	34 967	39 053	(3 733)	-	1 112 158
Nabyte pakiety wierzytelności	532 487	-	311 332	126 574	32 500	39 053	-	-	1 041 945
Usługi windykacyjne	6 146	-	4 568	1 754	2 468	-	-	-	14 937
Pozostałe produkty	12 573	44 942	1 495	-	-	-	-	-	59 009
Przychody / koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	(3 733)	-	(3 733)
Koszty ogólne	(44 837)	(8 610)	(21 907)	(23 136)	(16 834)	(9 539)	-	(79 324)	(204 187)
EBITDA ²	506 369	36 331	295 487	105 193	18 134	29 513	(3 733)	(79 324)	907 971
Amortyzacja									(48 355)
Przychody/koszty finansowe									(85 660)
Zysk przed opodatkowaniem									773 956
Podatek dochodowy									(79 053)
Zysk netto									694 903
Wartość bilansowa pakietów wierzytelności	2 668 263	-	887 120	971 837	419 784	153 172	-	-	5 100 176
Wartość bilansowa udzielonych pożyczek	48 130	257 871	10 335	-	-	-	-	-	316 336
Wpłaty od osób zadłużonych	1 074 347	-	564 652	313 132	173 074	90 601	-	-	2 215 806

¹ Marża pośrednia = przychody operacyjne – koszty operacyjne² EBITDA = zysk operacyjny – amortyzacja

5. Przychody z działalności operacyjnej uwzględniające wynik na oczekiwanych stratach kredytowych, wycenę do wartości godziwej oraz inne przychody/koszty z nabytych portfeli wierzytelności

Podział wg rodzajów działalności

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności	1 912 676	1 575 627
Przychody z usług windykacyjnych	64 945	61 614
Przychody z pozostałych usług	161 613	100 676
Pozostałe przychody operacyjne	6 556	4 766
	2 145 790	1 742 683

Przychody od aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności	1 912 676	1 575 627
Przychody z tytułu udzielonych pożyczek	138 657	62 833
	2 051 333	1 638 460

Przychody odsetkowe z pakietów wierzytelności i udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przychody odsetkowe z pakietów wierzytelności	1 169 202	991 948
Przychody odsetkowe z udzielonych pożyczek	220 864	89 690
	1 390 066	1 081 638

Przychody ze sprzedaży wierzytelności i pożyczek

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Zysk/(strata) ze sprzedaży wierzytelności	22 925	12 499
Zysk/(strata) ze sprzedaży pożyczek	(9 263)	(2 947)
	13 662	9 552

Wynik na oczekiwanych stratach kredytowych

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Wynik na oczekiwanych stratach kredytowych z pakietów wierzytelności	737 079	597 274
Wynik na oczekiwanych stratach kredytowych z udzielonych pożyczek	(72 944)	(23 910)
	664 135	573 364

Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności

w tysiącach złotych	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przychody odsetkowe	1 169 202	991 948
Inne przychody/koszty z nabytych pakietów wierzytelności	(16 530)	(26 094)
Wynik na oczekiwanych stratach kredytowych od nabytych portfeli wierzytelności	737 079	597 274
Zysk/(strata) ze sprzedaży wierzytelności	22 925	12 499
	<u>1 912 676</u>	<u>1 575 627</u>

Inne przychody/koszty z nabytych pakietów wierzytelności

w tysiącach złotych	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Zyski/(straty) z różnic kursowych	(1 908)	(13 215)
Koszty wyceny programu lojalnościowego	(6 624)	(7 174)
Koszty rezerwy na nadpłaty	(7 998)	(5 705)
	<u>(16 530)</u>	<u>(26 094)</u>

Wynik na oczekiwanych stratach kredytowych od nabytych portfeli wierzytelności

w tysiącach złotych	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Aktualizacja prognozy wpływów	383 860	270 032
Odchylenia wpłat rzeczywistych, zmniejszenia z tytułu wcześniejszej realizacji wpłat na sprawach zabezpieczonych, wpłaty od pierwotnego wierzyciela	353 219	327 242
	<u>737 079</u>	<u>597 274</u>

Grupa na koniec każdego kwartału dokonuje aktualizacji, o ile jest to zasadne, następujących parametrów stanowiących podstawę szacowania oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu:

- Stopa dyskontowa w przypadku zmiany nakładu nabytego portfela wierzytelności,
- okres, za który oszacowano przepływy pieniężne,
- wartość oczekiwanych, przyszłych przepływów w oparciu o dostępne aktualne informacje oraz aktualnie wykorzystywane narzędzia procesy windykacyjne,
- Grupa wykonuje analizy wpływu czynników makroekonomicznych na planowane odzyski, przy czym historycznie nie wykazano zależności odzysków dla nabytych portfeli wierzytelności od sytuacji makroekonomicznej.

Założenia przyjęte przy wycenie pakietów wierzytelności

	31.12.2022	31.12.2021
Stopa dyskontowa *	8,00% - 147,10%	8,00% - 147,10%
Okres, za który oszacowano wpływy	styczeń 2023 - czerwiec 2043	styczeń 2022 - styczeń 2042
Wartość niezdyskontowanych zakładanych przyszłych wpływów	13 764 663	9 989 010
<i>*dotyczy 99% wartości pakietów wierzytelności</i>		

Zakładany, szacunkowy harmonogram wpływów z pakietów wierzytelności (wartość niezdyskontowana)

w tysiącach złotych

	31.12.2022	31.12.2021
Okres		
Do 12 miesięcy	2 181 714	1 813 880
Od 1 do 2 lat	1 979 975	1 579 581
Od 2 do 3 lat	1 745 420	1 327 217
Od 3 do 4 lat	1 453 870	1 052 803
Od 4 do 5 lat	1 172 660	806 576
Od 5 do 6 lat	948 012	657 405
Od 6 do 7 lat	785 290	520 119
Od 7 do 8 lat	632 161	443 389
Od 8 do 9 lat	538 006	357 607
Od 9 do 10 lat	453 222	300 189
Od 10 do 11 lat	392 846	258 917
Od 11 do 12 lat	345 127	228 227
Od 12 do 13 lat	294 225	201 246
Od 13 do 14 lat	243 635	173 649
Od 14 do 15 lat	186 276	128 663
Powyżej 15 lat	412 224	139 542
	13 764 663	9 989 010

w tysiącach złotych

	31.12.2022	31.12.2021
stopa dyskontowa:		
poniżej 25%	9 392 269	5 786 817
25% - 50%	3 753 717	3 542 784
powyżej 50%	618 677	659 409
	13 764 663	9 989 010

Zaprezentowany powyżej prognozowany harmonogram wpływów z pakietów wierzytelności w poszczególnych przedziałach stóp dyskontowych zmienia się w okresach porównawczych w wyniku:

- nabywania nowych portfeli wierzytelności,
- realizacji wpływów pieniężnych z posiadanych portfeli wierzytelności,
- weryfikacji prognozy zakładanych przyszłych wpływów pieniężnych.

Przychody z tytułu udzielonych pożyczek

Przychody z tytułu udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu

w tysiącach złotych	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przychody odsetkowe	220 864	89 690
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(72 944)	(23 910)
Zysk/(strata) ze sprzedaży pożyczek	(9 263)	(2 947)
	<u>138 657</u>	<u>62 833</u>

Przychody z tytułu udzielonych pożyczek wycenianych według wartości godziwej

w tysiącach złotych	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przychody odsetkowe	10 129	40 243
Aktualizacja wyceny	3 400	(11 569)
	<u>13 529</u>	<u>28 674</u>

Przychody ze świadczenia innych usług

w tysiącach złotych	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przychody z usług windykacyjnych	64 945	61 614
Przychody z tytułu gromadzenia, przetwarzania oraz udostępniania informacji o osobach fizycznych i podmiotach gospodarczych, pośrednictwa finansowego i agencyjnego oraz usług wspomagających dla sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw	9 427	9 169
	<u>74 372</u>	<u>70 783</u>

Zobowiązanie do wykonania świadczenia następuje w momencie podpisania umowy oraz przekazania danych niezbędnych do rozpoczęcia proesu windykacji (nota 3.16.3). Płatność z świadczone usługi następuję w okresie 14-30 dni od daty wystawienia faktury.

Na przychody z usług windykacyjnych składa się wynagrodzenie prowizyjne od kwot zwindykowanych, które wynoszą od 2% do 49% windykowanych kwot. Wysokość prowizji zależy od przeterminowania sprawy oraz ewentualnej wcześniejszej windykacji. Najistotniejszy partner biznesowy Grupy generuje 10% przychodów z windykacji pakietów zleconych (2021 r.: 5 %).

Pozostałe przychody operacyjne

w tysiącach złotych

<i>Nota</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Refakturowane koszty usług i opłat sądowych	1 905	1 423
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	1 617	455
Najem	1 546	-
Spisanie kwot niezidentyfikowanych	278	781
Zwrot odszkodowań z tytułu szkód komunikacyjnych	244	351
Pozostała współpraca	64	43
Dotacje	9	106
Rozwiązanie odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu należności	-	359
Pozostałe	893	1 248
	6 556	4 766

6. Usługi obce

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Usługi windykacyjne ¹	(46 514)	(34 872)
Usługi wsparcia prawnego ²	(38 868)	(22 647)
Usługi informatyczne	(27 429)	(22 839)
Usługi wsparcia administracyjnego i księgowego	(19 243)	(13 964)
Usługi pocztowe i kurierskie	(18 686)	(13 589)
Usługi bankowe ³	(12 381)	(9 244)
Usługi łączności	(9 572)	(7 683)
Usługi marketingowe i zarządzania	(9 304)	(8 707)
Wynajem pomieszczeń i eksploatacja	(9 204)	(7 906)
Usługi drukowania	(3 661)	(1 915)
Usługi rekrutacyjne	(3 109)	(516)
Ochrona	(2 313)	(1 716)
Usługi pomocnicze pozostałe	(1 605)	(1 785)
Naprawa samochodów	(1 353)	(1 031)
Usługi remontowo-konserwacyjne	(816)	(727)
Najem pozostały	(702)	(581)
Usługi transportowe	(177)	(94)
Usługi pakowania	(122)	(235)
	(205 059)	(150 051)

¹ koszty usług obsługi wierzytelności świadczonych przez serwiserów zewnętrznych

² usługi wsparcia prawnego dotyczą głównie obsługi portfeli wierzytelności

³ koszty obsługi rachunków bankowych, usług transcollect oraz direct debit

7. Inne koszty operacyjne

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Opłaty sądowe		(289 716)	(231 757)
Podatki i opłaty		(36 219)	(38 454)
Zużycie materiałów i energii		(14 741)	(9 550)
Reklama		(7 923)	(9 833)
Odpis z tytułu utraty wartości firmy	14	(7 262)	-
Szkolenie pracowników		(4 457)	(1 509)
Koszty reprezentacji		(2 964)	(761)
Vat niepodlegający odliczeniu		(2 921)	(916)
Podróże służbowe		(2 262)	(1 614)
Zwrot kosztów procesu		(1 944)	(748)
Ubezpieczenia samochodów		(1 375)	(1 221)
Ubezpieczenia majątkowe		(916)	(770)
Umowy o zakazie konkurencji		(425)	(641)
Składki członkowskie		(293)	(286)
Straty z tytułu szkód komunikacyjnych		(194)	(438)
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe z tytułu należności		-	(329)
Rezerwa na ewentualne różnice z tytułu rozliczenia liniowego	28	4 315	14 132
Pozostałe		(1 919)	(3 478)
		(371 216)	(288 173)

8. Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Wynagrodzenia	(359 381)	(301 412)
Ubezpieczenia emerytalne i rentowe	(28 798)	(22 102)
Ubezpieczenia społeczne pozostałe	(57 722)	(52 729)
Składka na PFRON	(1 891)	(1 669)
Koszt programu opcji rozliczany w instrumentach kapitałowych ¹	(27 694)	(18 576)
	(475 486)	(396 488)

¹ Program opcji menadżerskich został opisany w notcie 21

9. Przychody i koszty finansowe

Ujęte jako zysk lub strata bieżącego okresu

Koszty/przychody finansowe prezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych nie zawierają różnic kursowych z transakcji wewnątrzgrupowych.

Przychody finansowe

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przychody z tytułu odsetek od lokat bankowych	711	45
Przychody z tytułu odsetek od instrumentów pochodnych - FORWARD	-	3 611
Różnice kursowe netto	6 608	7 823
	7 319	11 479

Koszty finansowe

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Koszty z tytułu odsetek i prowizji dotyczących zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(215 221)	(92 697)
<i>w tym odsetki</i>	<i>(200 754)</i>	<i>(77 766)</i>
Koszty/przychody z tytułu odsetek od instrumentów zabezpieczających IRS	8 901	(9 179)
Koszty hedgingu	19 770	-
Koszty/przychody z tytułu odsetek od instrumentów zabezpieczających CIRS	99	-
Koszty/przychody z tytułu odsetek od instrumentów pochodnych CIRS	-	4 736
	(186 450)	(97 139)

Wpływ zmiany kursów walut na rachunek zysków lub strat

w tysiącach złotych

	<i>Nota</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Zrealizowane różnice kursowe	9	524	9 413
Niezrealizowane różnice kursowe	9	6 084	(17 236)
Rozliczenie transakcji Forward	9	-	3 611
Aktualizacja wartości pakietów wierzytelności z tytułu kursów walut	5	(1 908)	(13 215)
		4 700	(17 427)

Ujęte w innych całkowitych dochodach

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Różnice kursowe z przeszacowania jednostek działających za granicą	24 741	(5 633)
Przypadające na:		
Akcjonariuszy jednostki dominującej	24 740	(5 652)
Udziały niekontrolujące	1	19
Przychód/(koszt) finansowy rozpoznany bezpośrednio w innych całkowitych dochodach	24 741	(5 633)

Wzrost różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych w roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 to wynik osłabienia kursu złotego do walut.

10. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w zysku lub stracie oraz w całkowitych dochodach za dany okres

w tysiącach złotych	Nota	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Bieżący podatek dochodowy			
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego ¹		(35 005)	(52 694)
Odroczony podatek dochodowy			
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	17	(23 687)	(26 359)
Podatek dochodowy ujęty w zysku lub stracie		(58 692)	(79 053)
Odroczony podatek dochodowy			
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych		(3 294)	-
Podatek dochodowy ujęty w innych całkowitych dochodach		(3 294)	
Podatek dochodowy ujęty w całkowitych dochodach		(61 986)	(79 053)

¹ Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu zawiera podatek dochodowy oraz podatek CFC.

Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

Efektywna stawka podatkowa odbiega od obowiązujących stawek podatkowych przede wszystkim z uwagi na fakt, że konsolidacją są objęte jednostki, których działalność podlega odroczoneму opodatkowaniu podatkiem dochodowym w momencie realizacji dochodu lub w momencie wypłaty dywidendy.

w tysiącach złotych	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Zysk przed opodatkowaniem	863 710	773 956
Podatek wyliczony wg stawki Jednostki Dominującej (19%)	(164 105)	(147 052)
Skutek stosowania innych stawek podatkowych za granicą oraz wpływu podatku odroczonego	7 499	(377)
Wpływ zmian strategii względem spółki zależnej	-	23 259
Różnice wynikające z kontroli nad terminami odwracania się różnic przejściowych w zakresie wyceny aktywów netto spółek zależnych i prawdopodobieństwa ich realizacji w dającej się przewidzieć przyszłości oraz inne koszty/przychody niestanowiące podstawy opodatkowania	97 914	45 117
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków lub strat	(58 692)	(79 053)
Efektywna stopa podatkowa (%)	6,80%	10,21%

Niższa efektywna stopa podatkowa w 2022 r. w porównaniu z rokiem 2021 wynika przede wszystkim z istotnego udziału wyników finansowych spółek konsolidowanych, których wartość podatkowa będzie realizowana w okresie powyżej 3 lat od daty bilansowej. Grupa posiada kontrolę nad terminami odwracania

się różnic przejściowych i prawdopodobne jest, że te różnice nie odwrócą się w dającej się przewidzieć przyszłości.

Ryzyko podatkowe

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom zarówno w Polsce, jak i w innych krajach Unii Europejskiej, w których Grupa prowadzi działalność. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywnien wraz z relatywnie wysokimi odsetkami, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce i w wybranych innych krajach, w których Grupa prowadzi działalność, jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Grupa uważa, że zapłaciła w terminie wszystkie należne podatki, kary i odsetki karne.

Dla wszystkich niepewnych pozycji podatkowych, w przypadku których obecne prawodawstwo oraz komunikacja z urzędami skarbowymi nie udziela wystarczających wskazówek, Grupa przeprowadziła analizę aktualnych przepisów podatkowych i interpretacji oraz w swojej ocenie dokonała prawidłowego ich zastosowania.

Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres czterech lat w Hiszpanii, pięciu lat w Polsce, Czechach i Niemczech, sześciu lat we Włoszech oraz przez okres siedmiu lat w Rumunii i na Słowacji. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe.

11. Podział pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej na krótkoterminowe i długoterminowe

w tysiącach złotych	Nota	31.12.2022	31.12.2021
Aktywa			
Aktywa długoterminowe			
Rzeczowe aktywa trwałe	12	71 422	80 249
Inne wartości niematerialne	13	70 833	43 474
Wartość firmy	14	17 026	23 840
Inwestycje	15	4 951 442	3 592 179
Instrumenty zabezpieczające	24	42 762	12 804
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	44 921	37 560
Aktywa długoterminowe ogółem		5 198 406	3 790 106
Aktywa krótkoterminowe			
Zapasy	16	16 369	20 295
Inwestycje	15	2 186 088	1 824 333
Należności z tytułu dostaw i usług	18	13 033	22 873
Pozostałe należności	18	41 156	35 079
Instrumenty zabezpieczające	24	3 329	999
Pozostałe aktywa	20	20 541	16 551
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19	202 160	199 164
Aktywa krótkoterminowe ogółem		2 482 676	2 119 294
Aktywa ogółem		7 681 082	5 909 400
Kapitały i zobowiązania			
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	21	19 319	19 013
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		358 506	333 264
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających		32 627	17 885
Kapitał rezerwowy z wycen programów określonych świadczeń		4 155	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		100 448	75 708
Pozostałe kapitały rezerwowe		149 896	122 202
Zyski zatrzymane		2 589 066	2 032 745
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		3 254 017	2 600 817
Udziały niekontrolujące		(720)	(590)
Kapitał własny ogółem		3 253 297	2 600 227
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu	22	3 504 152	2 283 629
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	201 420	167 077
Rezerwy	27	14 124	16 433
Instrumenty zabezpieczające	24	9 824	-
Zobowiązania długoterminowe ogółem		3 729 520	2 467 139
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu	21	441 642	585 391
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	26	158 271	162 986
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		16 406	18 369
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	59 639	48 661
Rezerwy	27	22 307	26 627
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem		698 265	842 034
Zobowiązania ogółem		4 427 785	3 309 173
Kapitały i zobowiązania ogółem		7 681 082	5 909 400

Powyższy podział pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej na krótkoterminowe i długoterminowe prezentowany jest według przepływów spodziewanych na koniec okresu sprawozdawczego.

12. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2021 r.	97 323	44 293	35 558	7 830	338	185 341
Nabycie	838	5 902	16 101	393	777	24 011
Sprzedaż / Likwidacja	(3 028)	(4 016)	(16 989)	-	-	(24 033)
Wpływ zmiany kursu wymiany walut*	(564)	(125)	(79)	41	1	(726)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2021 r.	94 569	46 054	34 591	8 264	1 116	184 593

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2022 r.	94 569	46 054	34 591	8 264	1 116	184 593
Reklasyfikacja składnika majątku	(1 063)	(732)	(301)	2 096	-	-
Nabycie	1 225	10 658	8 273	440	5 178	25 774
Sprzedaż / Likwidacja	(5)	(4 489)	(4 976)	(784)	(1 107)	(11 361)
Wpływ zmiany kursu wymiany walut*	1 079	444	341	113	12	1 989
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2022 r.	95 805	51 935	37 928	10 129	5 199	200 996

Umorzenie

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2021 r.	(32 771)	(31 651)	(22 419)	(6 636)	-	(93 476)
Amortyzacja	(15 971)	(6 359)	(6 969)	(1 748)	-	(31 048)
Zmniejszenia w wyniku sprzedaży / likwidacji	1 783	3 553	14 674	-	-	20 010
Wpływ zmiany kursu wymiany walut*	121	80	24	(56)	-	169
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2021 r.	(46 837)	(34 377)	(14 690)	(8 440)	-	(104 344)

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2022 r.	(46 837)	(34 377)	(14 690)	(8 440)	-	(104 344)
Amortyzacja	(16 857)	(6 255)	(9 011)	(1 855)	-	(33 978)
Zmniejszenia w wyniku sprzedaży / likwidacji	5	4 415	3 977	1 672	-	10 069
Wpływ zmiany kursu wymiany walut*	(650)	(362)	(226)	(83)	-	(1 321)
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2022 r.	(64 339)	(36 579)	(19 950)	(8 706)	-	(129 574)

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto						
Na dzień 1 stycznia 2021 r.	64 552	12 642	13 139	1 194	338	91 864
Na dzień 31 grudnia 2021 r.	47 731	11 677	19 901	(176)	1 116	80 249
Na dzień 1 stycznia 2022 r.	47 731	11 677	19 901	(176)	1 116	80 249
Na dzień 31 grudnia 2022 r.	31 466	15 356	17 978	1 423	5 199	71 422

* Dotyczy różnic kursowych z przeliczenia sprawozdań jednostek w walucie innej niż PLN.

W roku 2022 oraz 2021 nie wystąpiły odpisy z tytułu utraty wartości.

Zabezpieczenia na rzeczowych aktywach trwałych zostały przedstawione w notcie 23.

Na dzień 31.12.2022 oraz 31.12.2021 wartość zobowiązań umownych z tytułu zakupu środków trwałych wynosiła 0 zł.

Dane zaprezentowane w punkcie *Prawo do użytkowania* zostały zawarte w tabeli powyżej.

Prawo do użytkowania

w tysiącach złotych

	31.12.2022	31.12.2021
Wartość bilansowa aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podziale na klasy bazowego składnika aktywów na początek okresu		
Budynki i budowle	42 157	51 491
Urządzenia techniczne i maszyny	351	130
Środki transportu	16 148	9 589
Wartości niematerialne i prawne - oprogramowanie	-	-
	<u>58 655</u>	<u>61 211</u>
Koszt amortyzacji w okresie sprawozdawczym w odniesieniu do aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podziale na klasy bazowego składnika aktywów		
Budynki i budowle	(16 492)	(16 540)
Urządzenia techniczne i maszyny	(134)	(99)
Środki transportu	(8 802)	(5 996)
Wartości niematerialne i prawne - oprogramowanie	(3 027)	-
	<u>(28 455)</u>	<u>(22 636)</u>
Zwiększenia aktywów z tytułu prawa do użytkowania	30 647	24 474
Zmniejszenia aktywów z tytułu prawa do użytkowania z tytułu likwidacji/zakończenia umowy	(2 239)	(1 723)
Różnice kursowe z przeliczenia	7 424	(2 671)
Wartość bilansową aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podziale na klasy bazowego składnika aktywów na koniec okresu		
Budynki i budowle	29 685	42 157
Urządzenia techniczne i maszyny	218	351
Środki transportu	17 096	16 148
Wartości niematerialne i prawne - oprogramowanie	19 034	-
	<u>66 032</u>	<u>58 655</u>
Koszt odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	2 878	2 240
Koszt związany ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieujętymi w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	-	-
Całkowity wpływ środków pieniężnych z tytułu leasingów	33 795	25 718

W roku 2022 wartość kosztów z tytułu umów krótkoterminowych oraz o niskiej wartości wyniosła 702 tys. zł (2021 r.: 581 tys. zł).

13. Inne wartości niematerialne

w tysiącach złotych

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje	Pozostałe	Wartości niematerialne w budowie	Aktywa rozliczane w czasie	Ogółem
Wartość brutto wartości niematerialnych					
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2021 r.	91 766	369	219	3 323	95 677
Wytworzenie we własnym zakresie	580	-	-	-	580
Nabycie	8 593	-	1 312	1 136	11 041
Likwidacja	(3 853)	-	-	-	(3 853)
Rozliczenie aktywów w budowie / rozliczanych w czasie	5 401	-	(1 180)	(4 221)	-
Wpływ zmian kursu wymiany walut*	(46)	-	-	-	(46)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2021 r.	102 441	369	351	238	103 400
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2022 r.	102 441	369	351	238	103 400
Wytworzenie we własnym zakresie	397	-	3 142	-	3 539
Nabycie	34 752	-	6 711	-	41 463
Likwidacja	(846)	-	-	-	(846)
Rozliczenie aktywów w budowie / rozliczanych w czasie	1 336	-	(1 098)	(238)	-
Wpływ zmian kursu wymiany walut*	393	-	40	-	433
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2022 r.	138 473	369	9 147	-	147 989

w tysiącach złotych

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje	Pozostałe	Wartości niematerialne w budowie	Aktywa rozliczane w czasie	Ogółem
Umorzenie					
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2021 r.	(44 578)	(369)	-	-	(44 947)
Amortyzacja	(17 307)	-	-	-	(17 307)
Zmniejszenia w wyniku sprzedaży / likwidacji	2 313	-	-	-	2 313
Wpływ zmian kursu wymiany walut*	15	-	-	-	15
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2021 r.	(59 557)	(369)	-	-	(59 926)
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2022 r.	(59 557)	(369)	-	-	(59 926)
Amortyzacja	(17 210)	-	-	-	(17 210)
Zmniejszenia w wyniku sprzedaży / likwidacji	290	-	-	-	290
Wpływ zmian kursu wymiany walut*	(310)	-	-	-	(310)
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2022 r.	(76 786)	(369)	-	-	(77 156)

w tysiącach złotych

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje	Pozostałe	Wartości niematerialne w budowie	Aktywa rozliczane w czasie	Ogółem
Wartość netto					
Na dzień 1 stycznia 2021 r.	47 188	-	219	3 323	50 730
Na dzień 31 grudnia 2021 r.	42 885	-	351	238	43 474
Na dzień 1 stycznia 2022 r.	42 885	-	351	238	43 474
Na dzień 31 grudnia 2022 r.	61 686	-	9 147	-	70 833

W roku 2022 oraz 2021 nie wystąpiły odpisy z tytułu utraty wartości.

Grupa na dzień 31 grudnia 2022 r. oraz 31 grudnia 2021 r. nie posiadała zobowiązań umownych do nabycia wartości niematerialnych i prawnych.

Dane zaprezentowane nacie 12. w punkcie *Prawo do użytkowania* zostały zawarte w tabeli powyżej.

14. Wartość firmy

w tysiącach złotych

	Kancelaria Prawna RAVEN	Kruk Espana S.L.	ERIF BIG S.A.	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2021 r.	299	47 943	725	48 967
Zwiększenia	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(76)	-	(76)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2021 r.	299	47 867	725	48 891
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2022 r.	299	47 867	725	48 891
Zwiększenia	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	448	-	448
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2022 r.	299	48 315	725	49 339
Odpisy z tytułu utraty wartości				
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2021 r.	-	(25 051)	-	(25 051)
Zwiększenia	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2021 r.	-	(25 051)	-	(25 051)
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2022 r.	-	(25 051)	-	(25 051)
Zwiększenia	-	(7 262)	-	(7 262)
Zmniejszenia	-	-	-	-
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2022 r.	-	(32 313)	-	(32 313)
Wartość netto				
Na dzień 1 stycznia 2021 r.	299	22 892	725	23 916
Na dzień 31 grudnia 2021 r.	299	22 816	725	23 840
Na dzień 1 stycznia 2022 r.	299	22 816	725	23 840
Na dzień 31 grudnia 2022 r.	299	16 002	725	17 026

Weryfikacja utraty wartości ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zawierających wartość firmy

Testy na utratę wartości przeprowadza się poprzez porównanie wartości bilansowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) z ich wartością odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest liczona w oparciu o wartość użytkową („Value in Use”).

Dla celów weryfikacji utraty wartości, wartość firmy została przyporządkowana do działów operacyjnych Grupy, będących najmniejszymi jednostkami generującymi przepływy pieniężne (nie większymi niż segmenty

operacyjne Grupy opisane w nocie 4), na poziomie których wartość firmy jest monitorowana dla wewnętrznych celów zarządczych.

Wartość odzyskiwalna wartości firmy dla wymienionych powyżej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne oparta jest na oszacowaniu wartości użytkowej. Wartość użytkowa to szacunkowa bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez te ośrodki. W celu przeprowadzenia testów na utratę wartości firmy w pierwszej kolejności określono ośrodki generujące środki pieniężne powiązane z daną wartością firmy. W przypadku spółki Espand Soluciones de Gestion S.L., która została kupiona w 2016 roku, a następnie połączona z KRUK España S.L. w roku 2017 jest to działalność inkaso (usługi windykacji dla podmiotów niepowiązanych), ponieważ taki był profil działalności spółki Espand Soluciones de Gestion S.L. przed zakupem i ta działalność jest kontynuowana. Kluczowym założeniem przyjętym przy kalkulacji wartości odzyskiwalnej jest poziom marży osiąganey na działalności inkaso dla klientów zewnętrznych. Przyjęte założenia są oparte na podstawie historycznych wyników, aktualnej wiedzy dotyczącej rynku inkaso oraz potencjale struktur operacyjnych.

W kolejnym kroku zaprognozowano przepływy pieniężne związane z tą działalnością na okres 4 lat. W kalkulacjach stopy dyskontowej Grupa stosuje średni ważony koszt kapitału dla branży windykacyjnej w podziale na poszczególne kraje występowania testowanego aktywa. Do obliczenia kosztu kapitału własnego Grupa wykorzystwała model CAPM (Capital Asset Pricing Model) bazując na danych finansowych spółek z branży windykacyjnej działających na rynkach światowych (średnioważony koszt kapitału dla branży windykacyjnej w Hiszpanii na dzień 31.12.2022 r.: 7,37%, na dzień 31.12.2021 r.: 6,06%). W celu wyznaczenia wartości rezydualnej przyjęto stopę wzrostu wyliczoną jako średnia prognozowana stopa inflacji w okresie prognozy dla danego kraju, która wyniosła 3,12% dla Hiszpanii (na dzień 31.12.2021 r.: 1,58%).

Wysokość marży pośredniej jest szacunkiem wpływającym na bieżącą wartość przyszłych przepływów pieniężnych ośrodków generujących przepływy pieniężne. W roku 2022 stwierdzono przesłanki do objęcia wartości firmy Espand dodatkowym odpisem z tytułu utraty wartości w wysokości 7 262 tys. zł, w wyniku czego odpis wartości na dzień 31.12.2022 r. Wynosi 32 313 tys. zł (odpis wartości firmy Espand na dzień 31.12.2021 r. : 25 051 tys.zł).

Analiza wrażliwości dla wartości firmy Espand

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości testu na utratę wartości firmy Espand przy zmianie średnioważonego koszt kapitału w oparciu o scenariusz wyników Kruk Espana Inkaso (+/- 0,5 p.p.).

Wyniki analizy przedstawiono w tabeli poniżej:

w tysiącach złotych	średnioważony koszt kapitału		
	6,9%	7,4%	7,9%
Wartość użytkowa aktywów	21 682	18 835	16 589

Przy aktualnie założonym średnioważonym koszcie kapitału na poziomie 7,37%, wartość użytkowa aktywów wynosi 18 835 tys. zł i jest niższa od wartości bilansowej (26 096 tys. zł), co skutkuje odpisem w kwocie -7 262 tys. zł. Analiza wykazała, że zmiana średnioważonego koszt kapitału o +/- 0,5p.p. również skutkowałaby odpisem z tytułu utraty wartości, odpowiednio -4 414 tys. zł i -9 507 tys. zł.

Stopa dyskontowa, przy której następuje zrównanie wartości użytkowej i bilansowej (brak odpisu z tytułu utraty wartości) wynosi 6,29%.

15. Inwestycje

w tysiącach złotych

	31.12.2022	31.12.2021
Inwestycje w pakiety wierzytelności	6 768 087	5 100 176
Udzielone pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu	357 003	279 213
Udzielone pożyczki wyceniane według wartości godziwej	12 440	37 123
	7 137 530	5 416 512

Inwestycje wyceniane według zamortyzowanego kosztu

w tysiącach złotych

	31.12.2022	31.12.2021
Inwestycje w pakiety wierzytelności	6 768 087	5 100 176
Udzielone pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu	357 003	279 213
	7 125 090	5 379 389

Inwestycje w pakiety wierzytelności

Zasady wyceny inwestycji w pakiety wierzytelności opisano w nocie 3.4.1. Inwestycje w pakiety wierzytelności dzielą się na następujące najważniejsze kategorie:

w tysiącach złotych

	31.12.2022	31.12.2021
Portfele niezabezpieczone	6 008 230	4 344 965
Portfele zabezpieczone	759 857	755 211
	6 768 087	5 100 176

Założenia przyjęte przy wycenie i aktualizacji wyceny pakietów wierzytelności oraz zakładany harmonogram wpływów z pakietów wierzytelności (wartość niezdyskontowana) zaprezentowane zostały w nocie 5. Przychody w punkcie *Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności*.

Część pakietów wierzytelności jest zabezpieczona wpisem do hipoteki (pakiety kredytów hipotecznych) lub zastawem rejestrowym (pakiety kredytów samochodowych). Zabezpieczenia hipoteczne to przede wszystkim mieszkania i domy osób fizycznych oraz różnego typu nieruchomości komercyjne w przypadku portfeli zabezpieczonych korporacyjnych. Zabezpieczenia są umiejscowione w różnych lokalizacjach (zarówno duże miasta, jak i małe miejscowości), przed zakupem dokonywany jest proces due dilligence dla wybranej próbki zabezpieczeń, w oparciu o wyniki tego procesu przyjmowane są założenia do wyceny pozostałych zabezpieczeń.

Nie odnotowaliśmy istotnej zmiany jakości zabezpieczeń. Każdy nabywany portfel zabezpieczony jest nieco inny, w przypadku portfeli zabezpieczonych za każdym razem dokonywany jest proces due dilligence.

Zmiana wartości oczekiwanych strat kredytowych z tytułu aktualizacji prognozy wpływów na portfelach zabezpieczonych wyniosła w roku 2022: - 57 454 tys. zł (rok 2021: -42 590 tys.zł).

Analiza wrażliwości – weryfikacja prognozy

Wzrost wszystkich prognozowanych odzysków o 1% wpłynie na podniesienie wartości pakietów i tym samym na wynik netto bieżącego okresu o 57 625 tys. zł, natomiast spadek wszystkich prognozowanych odzysków o 1% wpłynie na obniżenie wartości pakietów i tym samym obniżenie wyniku netto o 57 625 tys. zł dla danych na dzień 31.12.2022 r. (dla danych na dzień 31.12.2021 r. odpowiednio wzrost/spadek o 44 624 tys. zł).

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu	
	wzrost odzysków o 100 pb	spadek odzysków o 100 pb
31 grudnia 2022 r.		
Inwestycje w pakiety wierzytelności	57 625	(57 625)
31 grudnia 2021 r.		
Inwestycje w pakiety wierzytelności	44 624	(44 624)

Analiza wrażliwości – horyzont czasowy

Analiza wrażliwości zakłada wydłużenie bądź skrócenie prognozy przy jednoczesnym zwiększeniu bądź zmniejszeniu prognozy wpłat (dla wydłużenia o rok nastąpiło zwiększenie prognozy wpłat o 27 992 tys. zł, dla skrócenia o rok nastąpiło zmniejszenie prognozy wpłat o 44 380 tys. zł; dla roku 2021 odpowiednio 9 462 tys. zł i 16 141 tys. zł).

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu	
	wydłużenie o rok	skrócenie o rok
31 grudnia 2022 r.		
Inwestycje w pakiety wierzytelności	304	(598)
31 grudnia 2021 r.		
Inwestycje w pakiety wierzytelności	107	(226)

Ekspozycja Grupy na ryzyka kredytowe, walutowe i stopy procentowej w odniesieniu do inwestycji oraz odpisy na oczekiwane straty kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek opisane zostały w nocie 28.

Zmiany wartości księgowej netto

Zmiany wartości księgowej netto inwestycji w pakiety wierzytelności kształtowały się następująco:

w tysiącach złotych

	Portfele niezabezpieczone	Portfele zabezpieczone	Razem
Wartość inwestycji w pakiety wierzytelności na 1 stycznia 2021 r.	3 285 231	698 849	3 984 080
Zakup pakietów	1 551 679	186 323	1 738 002
Wpłaty od osób zadłużonych	(1 943 756)	(272 050)	(2 215 806)
Należność ze sprzedanych wierzytelności	-	(3 200)	(3 200)
Wzrost/(spadek) zobowiązań wobec osób zadłużonych z tytułu nadpłat	5 705	-	5 705
Wycena programu lojalnościowego*	7 174	-	7 174
Przychody z windykacji pakietów nabytych	1 439 360	136 267	1 575 627
Wartość przejętych nieruchomości	-	(7 156)	(7 156)
Wartość sprzedanych nieruchomości	-	18 374	18 374
Różnice z przeliczenia wartości pakietów wierzytelności**	(428)	(2 196)	(2 624)
Wartość inwestycji w pakiety wierzytelności na 31 grudnia 2021 r.	4 344 965	755 211	5 100 176

w tysiącach złotych

	Portfele niezabezpieczone	Portfele zabezpieczone	Razem
Wartość inwestycji w pakiety wierzytelności na 1 stycznia 2022 r.	4 344 965	755 211	5 100 176
Zakup pakietów	2 130 808	180 264	2 311 072
Wpłaty od osób zadłużonych	(2 293 628)	(333 715)	(2 627 343)
Należność ze sprzedanych wierzytelności	-	-	-
Wzrost/(spadek) zobowiązań wobec osób zadłużonych z tytułu nadpłat	7 998	-	7 998
Wycena programu lojalnościowego*	6 624	-	6 624
Przychody z windykacji pakietów nabytych	1 758 830	153 846	1 912 676
Wartość przejętych nieruchomości	-	(4 866)	(4 866)
Wartość sprzedanych nieruchomości	-	9 166	9 166
Różnice z przeliczenia wartości pakietów wierzytelności**	52 633	(49)	52 584
Wartość inwestycji w pakiety wierzytelności na 31 grudnia 2022 r.	6 008 230	759 857	6 768 087

* Wartość inwestycji w pakiety wierzytelności jest skorygowana o wycenę programu lojalnościowego w związku z ujemowaniem kosztów związanych z programem bonusowym w pozycji Inne przychody/koszty z nabytych portfeli wierzytelności.

** Dotyczy nabytych portfeli wierzytelności w walucie innej niż PLN.

Zmiany wartości oczekiwanych strat kredytowych

Zmiany wartości oczekiwanych strat kredytowych od nabytych pakietów wierzytelności kształtowały się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Skumulowana wartość oczekiwanych strat kredytowych na nabytych portfelach wierzytelności na początek okresu	1 600 562	1 012 210
Aktualizacja prognozy wpływów, w tym:	383 860	270 032
<i>portfeli niezabezpieczonych</i>	441 314	312 350
<i>portfeli zabezpieczonych</i>	(57 454)	(42 318)
Odchylenia od wpłat rzeczywistych, zmniejszenia z tytułu wcześniejszej realizacji wpłat na sprawach zabezpieczonych, w tym:	344 330	318 320
<i>portfeli niezabezpieczonych</i>	295 489	291 994
<i>portfeli zabezpieczonych</i>	48 841	26 326
Skumulowana wartość oczekiwanych strat kredytowych na nabytych portfelach wierzytelności na koniec okresu	2 328 752	1 600 562

Wartość niezdyktowanych przepływów pieniężnych na dzień nabycia portfeli

<i>w tysiącach złotych (przeliczone średnim kursem NBP obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego)</i>	Pakiety wierzytelności nabyte w 2022	Pakiety wierzytelności nabyte w 2021
Portfele niezabezpieczone	4 823 527	3 047 196
Portfele zabezpieczone	300 797	317 840
	5 124 324	3 365 036

Wspólne ustalenia umowne

W dniu 29 lipca 2016 r. Grupa KRUK, działając poprzez swoje spółki powiązane ProsperoCapital S.à.r.l z siedzibą w Luxemburgu „ProsperoCapital” oraz Invest Capital Ltd. z siedzibą na Malcie („ICM”) zawarła umowę z International Finance Corporation (jednostka powiązana z Bankiem Światowym; „IFC”) o wspólny zakup pakietów wierzytelności na rynku rumuńskim oraz zlecenie serwisowania zakupionych pakietów wspólnie wybranej jednostce zgodnie z zatwierdzoną przez obie strony strategią serwisowania. Umowa obowiązuje do dnia 3 sierpnia 2022 r. z możliwością przedłużenia o kolejne 4 lata. Zawarta umowa ma znaczenie dla Grupy KRUK, ponieważ umożliwiła istotne zwiększenie udziału rynkowego w Rumunii. Umowa spełnia warunki klasyfikacji jej do wspólnego ustalenia umownego i ma formę wspólnego działania, które podlega ujęciu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na zasadzie proporcjonalnego udziału w aktywach i zobowiązaniach.

Grupa KRUK przy ocenie czy umowa spełnia warunki współkontroli nie opierała się na ocenach subiektywnych. Zasady współkontroli nad spółką ProsperoCapital zostały zawarte w podpisanych między współkontrolującymi umowach:

- Grupa KRUK posiada 67% a IFC 33% praw do aktywów i zobowiązań spółki ProsperoCapital;
- zakup pakietu wierzytelności został sfinansowany poprzez emisję obligacji przez ProsperoCapital, które zostały objęte w 67% przez ICM i w 33% przez IFC; Wszystkie ryzyka oraz korzyści są przyporządkowane podmiotowi obejmującemu obligacje,
- wszystkie istotne decyzje są podejmowane przy jednogłośnie zgodzie obu stron:
 - obie strony muszą zatwierdzić aktualizowaną co pół roku strategię serwisowania wierzytelności oraz biznes plan
 - żadna ze stron jednostronnie nie może wprowadzić żadnych istotnych zmian do struktury spółki, jej organów zarządzających
- wpływy z pakietu stanowiące spłatę obligacji są dystrybuowane proporcjonalnie do posiadanych przez strony praw do aktywów
- po upływie okresu umownego strony zgodnie ze strategią dzielą się zakupionymi wierzytelnościami wycenionymi na dzień rozwiązania umowy.

Grupa KRUK przy ocenie że transakcja spełnia warunki wspólnego działania a nie wspólnego przedsięwzięcia wzięła pod uwagę:

- treść ekonomiczną zawartej transakcji, zgodnie z którą Grupa KRUK zainwestowała w zakup pakietów wierzytelności a nie w obligacje w spółce ProsperoCapital
- charakter płatności obligacji wskazujący na transakcję typu „pass through” zgodnie z którą spłaty obligacji są ściśle powiązane z wpływami pieniężnymi z zakupionych pakietów wierzytelności
- zgodnie z zawartą umową strony wspólnego działania nie mają prawa do aktywów netto ale do cesji wierzytelności z zakupionego portfela tytułem zaspokojenia niespłaconych kwot obligacji po wygaśnięciu okresu na który została zawarta umowa.

W dniu 31 sierpnia 2022 roku, Grupa KRUK poprzez spółkę zależną ProsperoCapital, będącą stroną wspólnego ustalenia umownego, dokonała całkowitego umorzenia 33% udziału we wspólnej inwestycji w nabyty portfel wierzytelności należące dotychczas do jednostki niepowiązanej. W rezultacie Grupa KRUK posiada od dnia 31 sierpnia 2022 prawo do 100% aktywów i zobowiązań spółki ProsperoCapital. Nowe prawa do przepływów z portfela zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako zakup nowego portfela.

Udzielone pożyczki

W 2022 r. Grupa kontynuowała udzielanie pożyczek osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej. Wartość jednej pożyczki nie przekracza 20 tys. zł, a okres kredytowania wynosi od 3 do 60 miesięcy przy stałym bądź zmiennym oprocentowaniu. Dodatkowe przychody obejmują prowizje i opłaty przygotowawcze.

w tysiącach złotych

	31.12.2022	31.12.2021
Udzielone pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu	357 003	279 213
Udzielone pożyczki wyceniane według wartości godziwej	12 440	37 123
	369 443	316 336

Udzielone pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zgodnie z podziałem na koszyki opisanym w punkcie 3.4.1, struktura udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu na koniec okresów sprawozdawczych przedstawia się następująco:

Klasyfikacja MSSF 9	31.12.2022	31.12.2021
Wartości brutto udzielonych pożyczek wycenianych wg zamortyzowanego kosztu		
Koszyk 1	216 799	205 064
Koszyk 2	117 473	65 222
Koszyk 3	182 377	96 234
POCI	1 478	1 866
	518 127	368 386
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe		
Koszyk 1	9 769	9 657
Koszyk 2	17 316	7 538
Koszyk 3	134 039	71 977
POCI	-	-
	161 124	89 172
Wartość netto		
Koszyk 1	207 030	195 406
Koszyk 2	100 157	57 684
Koszyk 3	48 338	24 257
POCI	1 478	1 866
	357 003	279 213

Wzrost udziału pożyczek zakwalifikowanych do koszyka 2 wynika z rozszerzenia listy przesłanek kwalifikujących należności do tego koszyka, w tym przesłanek dotyczących pogorszenia ratingu klienta w stosunku do początkowego ujęcia.

Zmiany wartości księgowej netto udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu kształtowały się następująco:

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Wartość udzielonych pożyczek wycenianych wg zamortyzowanego kosztu na początek okresu	279 213	152 666
Nabycie pożyczek w ramach zakupu portfela	8 530	
Uruchomienia nowych pożyczek	593 852	483 783
Splata udzielonych pożyczek	(663 700)	(420 211)
Przychody odsetkowe	220 864	89 690
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(72 944)	(23 910)
Wynik na sprzedaży pożyczek	(9 263)	(2 947)
Różnice kursowe z przeliczenia wartości pożyczek	451	142
Wartość udzielonych pożyczek wycenianych wg zamortyzowanego kosztu na koniec okresu	357 003	279 213

Zmiany wartości bilansowej brutto oraz odpisów na oczekiwane straty kredytowe zaprezentowano w nocie 28.1.

Analiza wrażliwości – weryfikacja prognozy

W nocie zaprezentowano wpływ zmiany oczekiwanych odzysków (prognozy) na wartość bilansową netto udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu jako wpływ tej zmiany na wynik netto.

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu	
	wzrost odzysków o 100 pb	spadek odzysków o 100 pb
31 grudnia 2022 r. Udzielone pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu	3 496	(3 511)
31 grudnia 2021 r. Udzielone pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 790	(2 790)

Analiza wrażliwości – horyzont czasowy

W nocie zaprezentowano wpływ wydłużenia lub skrócenia prognozy spłat o jeden miesiąc na wartość bilansową netto udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu jako wpływ tej zmiany na wynik netto.

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu	
	wydłużenie o miesiąc	skrócenie o miesiąc
31 grudnia 2022 r. Udzielone pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(5 885)	5 448
31 grudnia 2021 r. Udzielone pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(6 011)	5 472

Ekspozycja Grupy na ryzyka kredytowe, walutowe i stopy procentowej w odniesieniu do inwestycji oraz odpisy na oczekiwane straty kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek opisane zostały w nocie 28.

Udzielone pożyczki wyceniane według wartości godziwej

Zmiany wartości księgowej udzielonych pożyczek wycenianych według wartości godziwej kształtowały się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Wartość udzielonych pożyczek wycenianych wg wartości godziwej na początek okresu	37 123	71 978
Uruchomienia nowych pożyczek	-	211 890
Splata udzielonych pożyczek	(38 212)	(275 419)
Przychody odsetkowe	10 129	40 243
Aktualizacja wyceny	3 400	(11 569)
Wartość udzielonych pożyczek wycenianych wg wartości godziwej na koniec okresu	12 440	37 123

Analiza wrażliwości – weryfikacja prognozy

W nocie zaprezentowano wpływ zmiany oczekiwanych odzysków (prognozy) na wartość bilansową udzielonych pożyczek wycenianych według wartości godziwej jako wpływ tej zmiany na wynik netto.

<i>w tysiącach złotych</i>	Zysk lub strata bieżącego okresu	
	wzrost odzysków o 100 pb	spadek odzysków o 100 pb
31 grudnia 2022 r.		
Udzielone pożyczki wyceniane według wartości godziwej	124	(124)
31 grudnia 2021 r.		
Udzielone pożyczki wyceniane według wartości godziwej	366	(377)

Analiza wrażliwości – horyzont czasowy

W nocie zaprezentowano wpływ wydłużenia lub skrócenia prognozy spłat o jeden miesiąc na wartość bilansową udzielonych pożyczek wycenianych według wartości godziwej jako wpływ tej zmiany na wynik netto.

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu	
	wydłużenie o miesiąc	skrócenie o miesiąc
31 grudnia 2022 r.		
Udzielone pożyczki wyceniane według wartości godziwej	(296)	286
31 grudnia 2021 r.		
Udzielone pożyczki wyceniane według wartości godziwej	(811)	767

Analiza wrażliwości – stopa procentowa

Wartość stopy procentowej dla pożyczek wycenianych wg wartości godziwej wynosi 33% (na dzień 31.12.2021: 45%). Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla stopy dyskontowej wykorzystanej do wyceny udzielonych pożyczek wycenianych według wartości godziwej:

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu	
	wzrost stopy dyskontowej o 1 pp	spadek stopy dyskontowej o 1 pp
31 grudnia 2022 r.		
Udzielone pożyczki wyceniane według wartości godziwej	130	(129)
31 grudnia 2021 r.		
Udzielone pożyczki wyceniane według wartości godziwej	272	(267)

16. Zapasy (w tym nieruchomości przejęte w ramach inwestycji w portfele wierzytelności)

w tysiącach złotych	31.12.2022	31.12.2021
Nieruchomości	16 243	20 295
Pozostałe zapasy	126	-
	<u>16 369</u>	<u>20 295</u>

W ramach działalności operacyjnej Grupa przejmuje nieruchomości stanowiące zabezpieczenie nabytych wierzytelności. Część wpłat zrealizowanych z pakietów pochodzi ze sprzedaży na otwartym rynku przejętych wcześniej nieruchomości.

w tysiącach złotych	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Wartość nieruchomości posiadanych na początek okresu	20 295	32 056
Wartość przejętych nieruchomości	5 378	7 156
Wartość sprzedanych nieruchomości	(5 716)	(13 131)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(3 689)	(5 628)
Różnice kursowe z przeliczenia wartości nieruchomości*	(25)	(158)
Wartość nieruchomości posiadanych na koniec okresu	16 243	20 295

* Dotyczy różnic kursowych z przeliczenia sprawozdań jednostek w walucie innej niż PLN.

Wartość odpisu z tytułu utraty wartości zapasów na dzień 31.12.2022 r. wyniosła 3 689 tys. zł (na dzień 31.12.2021 r.: 5 628 tys. zł)

17. Podatek odroczony

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji aktywów i zobowiązań:

w tysiącach złotych

	Aktywa		Rezerwy		Wartość netto	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Rzeczowe aktywa trwałe	8 725	6 279	(4 983)	(6 198)	3 742	81
Wartości niematerialne	-	-	(5 148)	(1 745)	(5 148)	(1 745)
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	11 920	8 155	-	-	11 920	8 155
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	(413)	(245)	(413)	(245)
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	16 633	7 775	-	-	16 633	7 775
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 590	2 392	-	-	2 590	2 392
Rezerwy i zobowiązania	-	40	(109)	-	(109)	40
Inwestycje w portfele wierzytelności	-	-	(7 058)	(6 974)	(7 058)	(6 974)
Inwestycje w udzielone pożyczki	32 923	29 328	-	-	32 923	29 328
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	(3 294)	-	(3 294)	-
Zakładane przyszłe wypływy dochodów z inwestycji w jednostki zależne	-	-	(208 285)	(168 325)	(208 285)	(168 325)
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	72 791	53 969	(229 290)	(183 486)	(156 499)	(129 517)
Kompensata	(27 870)	(16 409)	27 870	16 409		
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	44 921	37 560	(201 420)	(167 077)	(156 499)	(129 517)

Zmiana różnic przejściowych w okresie

w tysiącach złotych

	Wartość netto podatku dochodowego na 01.01.2022	Zmiana różnic przejściowych ujęta jako zysk lub strata bieżącego okresu	Wartość netto podatku dochodowego na 31.12.2022	Wartość netto podatku dochodowego na 01.01.2021	Zmiana różnic przejściowych ujęta jako zysk lub strata bieżącego okresu	Wartość netto podatku dochodowego na 31.12.2021
Rzeczowe aktywa trwałe	81	3 661	3 742	(78)	159	81
Wartości niematerialne	(1 745)	(3 403)	(5 148)	(1 630)	(115)	(1 745)
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	8 155	3 765	11 920	7 967	189	8 155
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(245)	(168)	(413)	(268)	24	(245)
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	7 775	8 858	16 633	21 112	(13 337)	7 775
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 392	198	2 590	2 488	(96)	2 392
Rezerwy i zobowiązania	40	(149)	(109)	56	(16)	40
Inwestycje w portfele wierzytelności	(6 974)	(84)	(7 058)	(6 984)	10	(6 974)
Inwestycje w udzielone pożyczki	29 328	3 595	32 923	23 035	6 293	29 328
Zakładane przyszłe wypływy dochodów z inwestycji w jednostki zależne	(168 325)	(39 960)	(208 285)	(148 857)	(19 468)	(168 325)
	(129 517)	(23 687)	(153 205)	(103 159)	(26 358)	(129 517)

w tysiącach złotych

	Wartość netto podatku dochodowego na 01.01.2022	Zmiana różnic przejściowych ujęta w innych całkowitych dochodach	Wartość netto podatku dochodowego na 31.12.2022	Wartość netto podatku dochodowego na 01.01.2021	Zmiana różnic przejściowych ujęta w innych całkowitych dochodach	Wartość netto podatku dochodowego na 31.12.2021
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	(3 294)	(3 294)	-	-	-
	-	(3 294)	(3 294)	-	-	-

Grupa Kruk posiada kontrolę nad realizacją różnic przejściowych w jednostkach zależnych, dlatego tworzy rezerwy na podatek odroczony w wysokości kwoty podatku dochodowego, przewidywanego do zapłaty w przyszłości (okres 3 lat).

Grupa Kruk dokonuje weryfikacji odzyskiwalności aktywów z tyt. podatku odroczonego na bazie zatwierdzonej prognozy wyników na następne lata.

Na wartość rezerwy na podatek odroczony wpływa zmiana poziomu zakładanych przyszłych przepływów pieniężnych ze spółek inwestycyjnych do KRUK S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości. Poziom tych przepływów zależy m.in od:

- potrzeb płynnościowych KRUK S.A. oraz od pozyskanego i prognozowanego dostępnego nowego finansowania dłużnego dla KRUK S.A.,
- pozyskanego i prognozowanego dostępnego nowego finansowania dłużnego w spółkach inwestycyjnych,
- planowanych nakładów na pakiety wierzytelności – m.in. od ich poziomu zależy prognozowana sytuacja płynnościowa w spółkach inwestycyjnych,
- planowanych wpłat z zakupionych pakietów wierzytelności w spółkach inwestycyjnych.

W związku z powyższym pozycja rezerwy na podatek odroczony na *Zakładane przyszłe przepływy pieniężne ze spółek zależnych* może podlegać istotnym zmianom w poszczególnych okresach sprawozdawczych.

Analiza wrażliwości podatku odroczonego pokazuje wpływ zmiany przyjętych założeń na lata 2023 – 2025 dotyczących:

- poziomu prognozowanego nowego finansowania dłużnego w KRUK S.A.,
- poziomu planowanych nakładów na pakiety wierzytelności w Grupie KRUK, zakładając związaną ze zmianą poziomu, konieczność pozyskania wyższego/nizszego finansowania dłużnego przez KRUK S.A.

na poziom rezerw na podatek odroczony (na skutek zmiany zakładanego przyszłego poziomu przepływów pieniężnych do KRUK S.A.).

w tysiącach złotych

	wyższe finansowanie dłużne w KRUK S.A. o 300 mln zł w latach 2023-2025	niższe finansowanie dłużne w KRUK S.A. o 300 mln zł w latach 2023-2025	nakłady na pakiety wierzytelności w Grupie KRUK wyższe o 300 mln zł w latach 2023-2025*	nakłady na pakiety wierzytelności w Grupie KRUK niższe o 300 mln zł w latach 2023-2025*
31 grudnia 2022				
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(31 837)	30 085	(21 671)	21 726

* zakładając konieczność pozyskania większego/mniejszego finansowania dłużnego przez KRUK S.A.

Poziom rezerwy na podatek odroczony mógłby również zmienić się zakładając m.in. inne struktury finansowania planowanych nakładów na pakiety wierzytelności, inny rozkład inwestycji pomiędzy podmiotami inwestycyjnymi.

Grupa korzysta ze zwolnienia w MSR 12 i nie tworzy rezerwy na podatek odroczony od zysków zatrzymanych w spółkach powiązanych, w których posiada kontrolę nad terminami odwracania się różnic przejściowych i prawdopodobne jest, że te różnice nie odwrócą się w dającej się przewidzieć przyszłości. Łączna kwota różnic przejściowych stanowiących podstawę nieujętej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego od zysków zatrzymanych na dzień 31.12.2022 r. wynosi 3 676 475 tys. zł (na dzień 31.12.2021 r.: 2 332 410 tys. zł).

Nieutworzone aktywa z tytułu podatku odroczonego ze względu na stratę podatkową

Strata podatkowa za rok obrotowy może zostać rozliczona przez okres 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym została poniesiona. Zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi do 50% straty może zostać rozliczone w każdym z tych 5 lat.

Straty podatkowe (spółka KRUK S.A.) i okresy, w których mogą zostać rozliczone kształtują się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	Data przedawnienia się straty	31.12.2022	31.12.2021
Strata podatkowa z 2018 r.	31 grudnia 2023 r.	10 791	17 604
Strata podatkowa z 2019 r.	31 grudnia 2024 r.	1 084	1 135
		11 875	18 739
Obowiązująca stawka podatkowa		19%	19%
Potencjalna korzyść z tytułu strat podatkowych		2 256	3 560

Aktywa z tyt. podatku odroczonego o wartości 2 256 tys. zł (2021 r.: 3 560 tys. zł) nie zostały ujęte w kalkulacji podatku odroczonego z uwagi na istniejącą niepewność odnośnie ich wykorzystania.

18. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Należności z tytułu dostaw i usług

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2022	31.12.2021
Należności z tytułu dostaw i usług - krótkoterminowe	13 033	22 873
	13 033	22 873

Pozostałe należności

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2022	31.12.2021
Należności z tytułu podatków innych niż podatek dochodowy	24 606	15 933
Należności z tytułu kaucji i wadium	8 405	9 111
Należności z tytułu kwot zwidykowanych	7 666	9 047
Inne należności	115	684
Udzielone pożyczki pracownicze	248	272
Należności z tytułu opłat sądowych i skarbowych	116	32
	41 156	35 079

Pozycja należności z tytułu podatków innych niż podatek dochodowy to głównie należność z tytułu podatku VAT.

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe i ryzyko walutowe oraz odpisy na oczekiwane straty kredytowe z tytułu należności przedstawione zostały w nocie 28.

19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

w tysiącach złotych	31.12.2022	31.12.2021
Środki pieniężne w kasie	128	145
Środki pieniężne na rachunkach bieżących	196 341	160 088
Środki pieniężne z emisji obligacji zdeponowane na rachunku technicznym w domu maklerskim	5 691*	38 931**
	202 160	199 164

* Środki pieniężne pozyskane z emisji obligacji serii AN2, które wpłynęły na rachunek bankowy Grupy po dniu bilansowym, w dniu 10 stycznia 2023 roku.

** Środki pieniężne pozyskane z emisji obligacji serii AM1, które wpłynęły na rachunek bankowy Grupy po dniu bilansowym, w dniu 4 stycznia 2022 roku.

Ekspozycja Grupy na ryzyko stopy procentowej oraz analiza wrażliwości dla finansowych aktywów i zobowiązań, została przedstawiona w nocie 28.

20. Pozostałe aktywa

w tysiącach złotych	31.12.2022	31.12.2021
Koszty następnych okresów sprawozdawczych	8 778	9 709
Koszty IT rozliczanie w czasie	9 183	5 859
Ubezpieczenia	2 580	976
Pozostałe	-	7
	20 541	16 551

21. Kapitał własny

Kapitał zakładowy

	Akcje zwykłe	
	2022	2021
w tysiącach akcji		
Ilość akcji na 1 stycznia	19 013	19 011
Emisja akcji	306	273
Umorzenie akcji	-	(271)
Ilość akcji na koniec okresu (w pełni opłacone)	19 319	19 013
w złotych		
Wartość nominalna 1 akcji	1,00	1,00
w tysiącach złotych		
Wartość nominalna kapitału zakładowego na 1 stycznia	19 013	19 011
Wartość nominalna na 31 grudnia	19 319	19 013

Struktura własności kapitału zakładowego Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2022 r. kapitał zakładowy składał się z 19 319 tys. akcji zarejestrowanych z prawem do głosu i dywidendy (31.12.2021 r.: 19 013 tys. akcji zarejestrowanych z prawem do głosu i dywidendy).

Na dzień 31 grudnia 2022 r.

Akcjonariusz	Wartość nominalna		udział (%)
	Ilość akcji	akcji (w tys. zł)	
Piotr Krupa	1 809 050	1 809	9,36%
NN PTE ¹	2 763 000	2 763	14,30%
Allianz OFE	2 359 217	2 359	12,21%
PZU OFE	1 507 000	1 507	7,80%
Aegon OFE	1 140 500	1 141	5,90%
Pozostali członkowie Zarządu	228 328	228	1,18%
Pozostali Akcjonariusze	9 511 695	9 512	49,24%
	19 318 790	19 319	100%

Na dzień 31 grudnia 2021 r.

Akcjonariusz	Wartość nominalna		udział (%)
	Ilość akcji	akcji (w tys. zł)	
Piotr Krupa	1 771 463	1 771	9,32%
NN PTE ¹	2 802 261	2 802	14,74%
Aviva OFE	1 726 000	1 726	9,08%
PZU OFE	1 650 000	1 650	8,68%
Allianz OFE	1 007 672	1 008	5,30%
Aegon OFE	959 254	959	5,05%
Pozostali członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej	139 020	139	0,73%
Pozostali Akcjonariusze	8 957 228	8 957	47,11%
	19 012 898	19 013	100%

¹ Łączny stan posiadania przez NN OFE oraz NN DFE zarządzane przez NN PTE S.A.

Pozostałe kapitały rezerwowe

Pozostałe kapitały rezerwowe powstają na skutek uchwały Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej, które jest upoważnione do decydowania o ich przeznaczeniu. Ponadto kapitały rezerwowe tworzone są również na skutek przyznania pracownikom świadczeń wynikających z płatności w formie akcji.

Płatności w formie akcji własnych

Program motywacyjny na lata 2015-2019

Program motywacyjny na lata 2015-2019 przyjęty został uchwałą nr 26/2014 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KRUK S.A. z dnia 28 maja 2014 (Program 2015-2019), zmienioną uchwałą nr 23/2020 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KRUK SA z dnia 31 sierpnia 2020 w sprawie zmiany Uchwały Nr 26/2014 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KRUK S.A. z siedzibą we Wrocławiu z dnia 28 maja 2014 w sprawie ustalenia zasad przeprowadzenia przez Spółkę programu motywacyjnego na lata 2015-2019, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki Dominującej oraz emisji warrantów subskrypcyjnych z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki w odniesieniu do akcji emitowanych w ramach kapitału warunkowego i warrantów subskrypcyjnych oraz zmiany Statutu Spółki.

Szczegóły Programu na lata 2015-2019 zostały opisane w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku oraz wcześniejszych.

W całym okresie trwania Programu 2015-2019, tj. w latach 2016-2021 osobom uprawnionym zaoferowano i wydano 847 950 szt. warrantów subskrypcyjnych.

Transze w Programie 2015-2019

Transza	Ilość warrantów subskrypcyjnych objętych przez członków zarządu KRUK	Ilość warrantów subskrypcyjnych objętych przez inne osoby uprawnione
Transza I za 2015	20 000	86 435
Transza II za 2016	50 480	91 467
Transza III za 2017	54 344	85 853
Transza IV za 2018	89 768	115 528
Transza V za 2019	124 588	129 487
Razem	339 180	508 770

W związku z nowelizacją kodeksu spółek handlowych i wprowadzonym obowiązkiem dematerializacji warrantów subskrypcyjnych, w dniu 25 lutego 2021 r. wszystkie wydane i do tej pory niezrealizowane przez Uprawnionych warianty subskrypcyjne zostały zdematerializowane i zapisane w rejestrze papierów wartościowych prowadzonym przez KDPW.

Na dzień 31 grudnia 2022 na akcje serii F Jednostki Dominującej zamieniono zostało 845 574 szt. warrantów subskrypcyjnych. W posiadaniu osób uprawnionych pozostaje 2 376 szt. Warrantów wyemitowanych w ramach Programu 2015-2019, uprawniających do objęcia akcji serii F.

Liczba warrantów przyznanych obecnym i byłym Członkom Zarządu w ramach Programu 2015-2019

Imię i Nazwisko	Liczba warrantów przyznanych i zrealizowanych w ramach Transz I-V
Piotr Krupa	83 942
Piotr Kowalewski*	22 138
Adam Łodygowski**	-
Urszula Okarma	63 893
Michał Zasepa	63 893
Agnieszka Kułton***	56 663
Iwona Słomska****	56 663

* Piotr Kowalewski do dnia 28 maja 2020 ujęty był w ramach programu motywacyjnego na lata 2015-2019 jako osoba uprawniona niebędąca członkiem zarządu. Od dnia 29 maja 2020, tj. od objęcia funkcji członka zarządu KRUK S.A., Piotr Kowalewski w ramach listy osób uprawnionych będących członkami zarządu nabył uprawnienia do objęcia warrantów subskrypcyjnych w ramach Transzy V.

**Adam Łodygowski objął funkcję członka zarządu KRUK S.A. w dniu 6 listopada 2020

***Agnieszka Kułton, ujęta na liście uczestników Programu Opcyjnego będących członkami zarządu, pełniła funkcję członka zarządu KRUK S.A. do dnia 28 maja 2020

****Iwona Słomska, ujęta na liście uczestników Programu Opcyjnego będących członkami zarządu, pełniła funkcję członka zarządu KRUK S.A. do dnia 31 lipca 2020

Ilość opcji	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Ilość opcji wycenionych w ramach Programu 2015-2019 na początek okresu sprawozdawczego*:	915 465	873 376
Ilość opcji wycenionych w ramach Programu 2015-2019 w trakcie roku sprawozdawczego*:	-	42 089
Ilość opcji wycenionych w ramach Programu 2015-2019 na koniec okresu sprawozdawczego*:	915 465	915 465
Ilość opcji zrealizowanych w ramach Programu 2015-2019 w poprzednich okresach sprawozdawczych**:	539 682	266 829
Ilość opcji umorzonych w ramach Programu 2015-2019 w poprzednich okresach sprawozdawczych**:	67 515	67 515
Ilość opcji umorzonych w ramach Programu 2015-2019 w trakcie roku sprawozdawczego**:	-	-
Ilość opcji zrealizowanych w ramach Programu 2015-2019 w trakcie roku sprawozdawczego:	305 892	272 853
Ilość opcji dostępnych do zrealizowania w ramach Programu 2015-2019 na koniec okresu sprawozdawczego:	2 376	275 276
Cena emisyjna opcji w Programie 2015-2019	83,52	83,52

**ilość opcji wycenionych uwzględnia wszystkie opcje wycenione w ramach Programu, łącznie z opcjami umorzonymi; przez opcje wycenione rozumie się opcje przyznane*

***przez opcje umorzone rozumie się opcje wycenione, które nie zostaną wydane z przyczyn przewidzianych w Regulaminie Programu Opcji*

Prawa wynikające z warrantów wyemitowanych w ramach Programu 2015-2019 mogą być realizowane przez ich posiadaczy do dnia 31 grudnia 2022 roku.

W związku z utratą ważności przez warranty subskrypcyjne i wygaśnięciem związanych z nimi praw, po 31 grudnia 2022 r. Grupa podejmie konieczne działania zmierzające do umorzenia niezrealizowanych warrantów zarejestrowanych w KDPW.

Program motywacyjny na lata 2021-2024

W dniu 16 czerwca 2021 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie KRUK S.A. podjęło uchwałę w sprawie ustalenia zasad przeprowadzenia przez Jednostki Dominującej programu motywacyjnego na lata 2021-2024, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki oraz emisji warrantów subskrypcyjnych z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki w odniesieniu do akcji emitowanych w ramach kapitału warunkowego i warrantów subskrypcyjnych oraz zmiany Statutu Spółki.

W związku z realizacją Programu 2021-2024 Walne Zgromadzenie uchwaliło warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o nie więcej niż 950 550,00 zł w drodze emisji nie więcej niż 950 550 akcji zwykłych na okaziciela serii H.

W ramach Programu 2021-2024 osoby uprawnione uzyskają możliwość nabycia akcji Jednostki Dominującej serii H na preferencyjnych warunkach określonych w uchwale. Grono osób uprawnionych stanowią członkowie Zarządu, w tym Prezes Zarządu oraz pracownicy Jednostki Dominującej, jak również członkowie zarządów i pracownicy spółek wchodzących w skład Grupy KRUK.

Posiadacze warrantów subskrypcyjnych będą uprawnieni do wykonania wynikających z nich praw do objęcia akcji serii H po cenie emisyjnej stanowiącej równowartość średniego ważonego obrotem kursu zamknięcia akcji Spółki w notowaniach giełdowych na GPW w Warszawie S.A. z okresu od 15 maja 2021 do 15 czerwca 2021. Posiadacze warrantów subskrypcyjnych będą uprawnieni do wykonania wynikających z warrantów subskrypcyjnych praw do objęcia akcji serii H nie wcześniej niż po upływie 24 miesięcy od daty objęcia warrantów subskrypcyjnych (lock-up na prawo do objęcia akcji serii H przez posiadaczy warrantów subskrypcyjnych) oraz nie później niż do dnia 31 grudnia 2028 roku.

Warranty zostaną wyemitowane w dwóch pulach: podstawowej (760 440 warrantów subskrypcyjnych) i dodatkowej (190 110 warrantów subskrypcyjnych).

Warranty subskrypcyjne w ramach puli podstawowej zostaną wyemitowane w 4 transzach, po jednej za każdy rok z kolejnych lat okresu referencyjnego, tj. za lata obrotowe 2021-2024.

Warranty w ramach puli dodatkowej zostaną wyemitowane w jednej, V transzy i zostaną zaoferowane w 2025 roku łącznie za lata 2021-2024.

Warunkiem zaoferowania osobom uprawnionym warrantów wyemitowanych w ramach puli podstawowej za dany rok obrotowy jest wzrost wskaźnika EPS, obliczonego na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kruk, o co najmniej 15,00%. Zasady wyliczenia wzrostu wskaźnika EPS na potrzeby Programu 2021-2024 zostały dokładnie przedstawione w uchwale Walnego Zgromadzenia KRUK S.A. z dnia 16 czerwca 2021 r.

Z kolei warunkiem zaoferowania warrantów wyemitowanych w ramach puli dodatkowej jest spełnienie warunku osiągnięcia przez wskaźnik zwrotu z akcji, uwzględniający wypłaty dochodu dla akcjonariuszy w postaci dywidend, określonego w Programie poziomu wzrostu w stosunku do ceny emisyjnej na koniec Programu 2021-2024.

Warranty Subskrypcyjne emitowane są nieodpłatnie, nie mogą być obciążane, podlegają dziedziczeniu oraz nie są zbywalne.

Zgodnie z postanowieniami Programu, liczba warrantów jaka zostanie przyznana i zaoferowana Członkom Zarządu w całym okresie obowiązywania Programu Opcji wyniesie 40% liczby wszystkich warrantów.

Zgodnie z postanowieniami Programu, Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 5 lipca 2021 ustaliła listę osób uprawnionych będących członkami Zarządu Jednostki Dominującej, uprawnionych do uczestnictwa w Programie 2021-2024. Z kolei uchwałą z dnia 15 lipca 2021 Zarząd Jednostki Dominującej ustalił listę osób uprawnionych niebędących członkami Zarządu Spółki do uczestnictwa w Programie 2021-2024.

W związku z osiągnięciem w roku 2021 wzrostu wskaźnika EPS na poziomie 58,34%, Rada Nadzorcza KRUK S.A. w dniu 13 maja 2022 podjęła uchwałę w sprawie stwierdzenia spełnienia warunku określonego w Programie 2021-2024 celem wyemitowania i zaoferowania warrantów subskrypcyjnych w Transzy I za realizację w 2021 roku postanowień Programu 2021-2024.

Wobec powyższego, Rada Nadzorcza w dniu 5 lipca 2022 roku podjęła uchwałę w sprawie ustalenia listy osób uprawnionych, będących Członkami Zarządu, do objęcia warrantów subskrypcyjnych z tytułu Transzy I za realizację w 2021 roku postanowień Programu 2021 – 2024. Zgodnie z jej treścią, za rok 2021 w ramach Transzy I przyznano osobom uprawnionym, będącym Członkami Zarządu łącznie 76 044 sztuk warrantów subskrypcyjnych. Objęcie warrantów przez członków Zarządu nastąpiło w dniu 29 lipca 2022 roku. Ilość warrantów przyznanych i objętych przez każdego z Członków Zarządu przedstawia poniższa tabela.

Liczba warrantów Transzy I przyznanych i objętych przez Członków Zarządu w ramach Programu 2021-2024

Imię i Nazwisko	Liczba warrantów przyznanych i objętych w ramach Transzy I
Piotr Krupa	22 812
Piotr Kowalewski	13 308
Adam Łodygowski	13 308
Urszula Okarma	13 308
Michał Zasępa	13 308

Zarząd Jednostki Dominującej uchwałą z dnia 5 lipca 2022 w sprawie ustalenia listy osób uprawnionych, nie będących członkami Zarządu, do objęcia warrantów subskrypcyjnych w Transzy I za realizację w 2021 roku postanowień Programu 2021-2024, przyznał osobom uprawnionym łącznie 96 094 sztuk warrantów subskrypcyjnych.

Ilość opcji	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Ilość opcji wycenionych w ramach Programu 2021-2024 na początek okresu sprawozdawczego*:	884 326	-
Ilość opcji wycenionych w ramach Programu 2021-2024 w trakcie roku sprawozdawczego*:	-	884 326
Ilość opcji wycenionych w ramach Programu 2021-2024 na koniec okresu sprawozdawczego*:	884 326	884 326
Ilość opcji umorzonych w ramach Programu 2021-2024 w trakcie roku sprawozdawczego**:	18 804	-
Ilość opcji zrealizowanych w ramach Programu 2021-2024 w trakcie roku sprawozdawczego:	-	-
Ilość opcji dostępnych do zrealizowania w ramach Programu 2021-2024 na koniec okresu sprawozdawczego:	-	-
Cena emisyjna opcji w Programie 2021-2024	248,96	248,96

*ilość opcji wycenionych uwzględnia wszystkie opcje wycenione w ramach Programu, łącznie z opcjami umorzonymi; przez opcje wycenione rozumie się opcje przyznane

**przez opcje umorzone rozumie się opcje wycenione, które nie zostaną wydane z przyczyn przewidzianych w Regulaminie Programu Opcji

W tabeli uwzględniono opcje, które „wróciły do puli” (zostały wycenione, ale pracownicy nie nabyli uprawnień i warranty nie zostały im zaoferowane), po czym warranty te zostały przyznane innym osobom i wycenione raz jeszcze. Na koniec programu, koszty tych pierwotnych wycen, zostały skorygowane (koszt programu został pomniejszony o te pierwotne wyceny).

Średnia cena akcji w roku 2022 wyniosła 282,29 zł (2021 r.: 262,27 zł).

Na dzień 31.12.2022 oraz 31.12.2021 wartość zobowiązania wynikająca z transakcji płatności w formie akcji wyniosła 0 zł.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Członkowie Zarządu Jednostki Dominującej nie posiadają innych uprawnień do akcji KRUK S.A. niż wskazane powyżej warranty subskrypcyjne wyemitowane w ramach Programu 2021-2024.

Członkowie Rady Nadzorczej nie są w posiadaniu warrantów subskrypcyjnych wyemitowanych w ramach Programu 2015-2019 oraz Programu 2021-2024.

	Program opcji menadżerskich 2021-2024	Program opcji menadżerskich 2015-2019
Średnia ważona wartość godziwa opcji	248,96	83,52
Sposób ustalania wartości godziwej opcji	Średnia ważona wartość godziwa opcji została ustalona na bazie średniej ważony obrotem kursu zamknięcia akcji Spółki z okresu od 15 maja 2021r. do 15 czerwca 2021r.	Średnia ważona wartość godziwa opcji została ustalona na bazie średniej kursów zamknięcia akcji Spółki ze wszystkich dni notowań w okresie od 27 lutego 2014 r. do 27 maja 2014 r.
Średnia ważona cena akcji	305,40	98,00
Cena wykonania	248,96	83,52
Oczekiwana zmienność	43%	28%
Okres trwania	4 lata	4 lata
Oczekiwana zmienność dywidend	4,38%	4,11%
Stopa wolna od ryzyka, wyznaczona w oparciu o notowania stawek IRS na rynku międzybankowym publikowane przez banki w dniu wyceny	1,70%	2,55%

Oczekiwana zmienność cen akcji Jednostki dominującej wykorzystuje historyczną zmienność ceny swoich akcji, w ten sposób, że dla że dla poszczególnych transz Jednostka dominująca stosuje okres obserwacji historycznych cen akcji zgodny z okresem pomiędzy datą zaoferowania opcji (moment wyceny) a oczekiwanym momentem realizacji opcji (w zaokrągleniu do pełnych lat). Z tak uzyskanych zmienności dla poszczególnych transz kalkulowana jest średnia ważona, gdzie wagami jest liczba opcji wycenianych w poszczególnych transzach.

W wycenie zostały uwzględnione warunki przewidzenie programie zakładające moment nadania uprawnień, początek realizacji (lock up 24 m-ce), oczekiwany moment realizacji (moment pomiędzy początkiem realizacji a zakończeniem programu) oraz moment zakończeniem programu.

Kapitał rezerwowy z wycen programów określonych świadczeń

Na mocy włoskiego prawa, Grupa zobowiązana jest do tworzenia zgodnie z MSR 19 rezerwy na odszkodowania z tytułu rozwiązania stosunku pracy ("Trattamento di Fine Rapporto", "TFR"), które rozpoznawane jest jako program określonych świadczeń.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych obejmują różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 3.3.2.

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
InvestCapital Ltd.	26 839	(13 992)
Secapital S.a.r.l.	-	7 794
Kruk Italia	660	503
Kruk Deutschland GmbH	195	(69)
Kruk Espana S.L.	1 325	(1 275)
KRUK Romania S.r.l.	353	1 217
Itacapital S.r.l.	(6 958)	1 056
KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o.	1 532	1 031
ProsperoCapital S.a.r.l.	(100)	(1 210)
Pozostałe	895	(688)
	24 741	(5 633)

Zmiana w stosunku do okresu porównawczego wynika ze wzrostu kursów walut oraz ze wzrostu aktywów.

22. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję na 31 grudnia 2022 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 804 982 tys. zł (2021 r.: 694 758 tys. zł) oraz o średnią ważoną liczbę akcji w okresie objętym sprawozdaniem finansowym w liczbie 19 136 tys. szt. (2021 r.: 18 966 tys. szt.). Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

Zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Zysk netto za okres sprawozdawczy	805 018	694 903
Udziały niekontrolujące	(36)	(145)
Zysk netto akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej	804 982	694 758

Średnia ważona liczba akcji zwykłych

<i>w tysiącach akcji</i>	Nota	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Ilość akcji zwykłych na dzień 1 stycznia	21	19 013	19 011
Wpływ umorzenia i emisji		123	(45)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych na koniec okresu sprawozdawczego		19 136	18 966
<i>w złotych</i>			
Zysk przypadający na 1 akcję		42,07	36,63

Wyplacona dywidenda przypadająca na jedną akcję

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Wyplacona dywidenda z zysku oraz zysków zatrzymanych	248 661	206 140
<i>w złotych</i>		
Dywidenda przypadająca na 1 akcję	13,00	11,00

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Kalkulacja rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję na 31 grudnia 2022 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 804 982 tys. zł (2021 r.: 694 758 tys zł) oraz o średnią ważoną rozwodnioną liczbę akcji w okresie objętym sprawozdaniem finansowym w liczbie 19 772 tys. szt. (2021 r.: 19 407 tys. szt.). Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

Średnia ważona liczba akcji zwykłych (rozwodniona)

<i>w tysiącach akcji</i>	31.12.2022	31.12.2021
Średnia ważona liczba akcji zwykłych na koniec okresu sprawozdawczego	19 136	18 966
Wpływ emisji niezarejestrowanych i nieobjętych akcji	636	441
Średnia ważona liczba akcji zwykłych na koniec okresu sprawozdawczego (rozwodniona)	19 772	19 407
<i>w złotych</i>		
Zysk przypadający na 1 akcję (rozwodniony)	40,71	35,80

23. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Grupy z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Informacje odnośnie ekspozycji Grupy na ryzyko kursowe, ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej przedstawia nota 28.

w tysiącach złotych

	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania długoterminowe		
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	2 155 455	1 409 351
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	1 308 234	833 032
Zobowiązania z tytułu leasingu	40 463	41 247
	<u>3 504 152</u>	<u>2 283 629</u>
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	339 401	86 551
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	73 781	471 727
Zobowiązania z tytułu leasingu	28 460	27 113
	<u>441 642</u>	<u>585 391</u>

Wartość kosztów finansowania zewnętrznego aktywowanych na dzień 31.12.2022 r. wyniosła 16 726 tys. zł (na dzień 31.12.2021 r: 9 580 tys zł).

Wartość zrealizowanych i niezrealizowanych różnic kursowych wpływających na zmianę wartości zobowiązań finansowych wynosiła odpowiednio w 2022: -890 tys. zł oraz w 2021: 2 497 tys. zł.

Zmiana stanu zobowiązań finansowych

w tysiącach złotych

Zmiana stanu zobowiązań finansowych

	Stan dzień		Koszty finansowe	Zapłacone odsetki	Zysk /strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	Stan dzień
	31.12.2022	Uruchomienia				
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	2 494 856	2 381 102	(1 378 216)	94 507	(98 438)	1 495 902
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	1 382 015	545 000	(467 926)	118 712	(118 530)	1 304 759
Zobowiązania z tytułu leasingu	68 923	36 518	(33 795)	2 909	(2 878)	(2 191)
	<u>3 945 794</u>	<u>2 962 620</u>	<u>(1 879 937)</u>	<u>216 128</u>	<u>(219 846)</u>	<u>2 869 021</u>

w tysiącach złotych

Zmiana stanu zobowiązań finansowych

	Stan dzień		Spłaty	Koszty finansowe	Zapłacone odsetki	Zysk /strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	Stan dzień
	31.12.2021	Uruchomienia					
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	1 495 902	1 894 838	(1 228 490)	38 300	(38 084)		829 338
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	1 304 759	535 000	(540 000)	51 049	(55 537)		1 314 247
Zobowiązania z tytułu leasingu	68 360	18 091	(25 718)	1 766	(2 240)	(2 131)	78 592
	<u>2 869 021</u>	<u>2 447 929</u>	<u>(1 794 208)</u>	<u>91 115</u>	<u>(95 861)</u>	<u>(2 131)</u>	<u>2 222 177</u>

Warunki oraz harmonogram spłat kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu

	Waluta	Nominalna stopa	Okresy zapadalności ¹	w tysiącach złotych	
				31.12.2022	31.12.2021
Kredyty i pożyczki zabezpieczone na majątku Grupy	EUR/PLN	WIBOR 1M + marża 1,0-2,85 p.p.; WIBOR 3M + marża 2,7 p.p.; EURIBOR 1M + marża 2,2-2,95 p.p	2022-2028	2 494 856	1 495 902
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	PLN	WIBOR 3M + marża 3,2-4,0 p.p.; 4,00% - 4,80 %	2023-2028	1 382 015	1 304 759
Zobowiązania z tytułu leasingu	EUR/PLN CZK	WIBOR 3M lub EURIBOR 1M + marża 0,8-9,7 p.p.; 3,00 - 6,80%	2023-2030	68 923	68 360
				<u>3 945 794</u>	<u>2 869 021</u>

¹ data zapadalności ostatniego zobowiązania

² oprocentowanie stałe

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu

w tysiącach złotych

	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu
Na dzień 31 grudnia 2022 r.			
do roku	31 784	3 324	28 460
od 1 do 5 lat	39 176	1 214	37 962
	<u>70 960</u>	<u>4 538</u>	<u>66 422</u>
Na dzień 31 grudnia 2021 r.			
do roku	26 387	1 158	25 229
od 1 do 5 lat	36 650	1 517	35 133
	<u>63 037</u>	<u>2 675</u>	<u>60 362</u>

Ustanowione zabezpieczenia na majątku

w tysiącach złotych

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
Zastaw rejestrowy na zakupionych pakietach wierzytelności, wraz z przelewem wierzytelności, finansowanych kredytem, zastaw rejestrowy na udziałach w spółce Secapital S.a.r.l., zastaw rejestrowy na certyfikatach inwestycyjnych funduszu Prokura NS FIZ, zastaw rejestrowy na obligacjach Itacapital S.rl.	4 897 104	3 162 944
Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu	17 096	16 148
	<u>4 914 200</u>	<u>3 179 092</u>

Wierzytelność, która została zabezpieczona zastawem rejestrowym i nie zostanie spłacona, podlega zaspokojeniu z przedmiotu zastawu z pierwszeństwem przed innymi wierzytelnościami, chyba że mają one pierwszeństwo na mocy przepisów szczególnych.

Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu rejestrowego następuje na podstawie procedury egzekucyjnej zawartej w Kodeksie postępowania cywilnego (kpc).

Ustanowione zabezpieczenia zostały opisane w nocie 33.

Wpływ reformy IBOR

Zgodnie z najlepszą wiedzą, Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu reformy IBOR na swoje zobowiązania finansowe, jednak nie może jednoznacznie określić jej wpływu, ponieważ nie wszystkie rozwiązania systemowe i regulacyjne związane z reformą zostały wypracowane. Grupa prowadzi działania w celu zapewnienia gotowości do zmiany wskaźników referencyjnych w zawartych instrumentach finansowych w przypadku zaprzestania publikacji stopy WIBOR. W szczególności, Grupa stale monitoruje zmiany regulacyjne w zakresie wskaźników referencyjnych oraz negocjuje zmiany do Umów Ramowych i kredytowych, pod którymi odpowiednio zawarte są instrumenty zabezpieczające i udzielone spółkom

z Grupy kredyty bankowe, w celu uwzględnienia optymalnych procedur pozwalających na przejście na alternatywny wskaźnik referencyjny w momencie, w którym zastąpi on wskaźnik referencyjny WIBOR.

Wartość poszczególnych pozycji, dla których wskaźnikiem referencyjnym jest WIBOR przedstawiono poniżej:

w tysiącach złotych

	<u>31.12.2022</u>
Wartość bilansowa zobowiązań finansowych, dla których wskaźnikiem referencyjnym jest WIBOR	
Kredyty i pożyczki zabezpieczone na majątku Grupy	814 934
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	1 382 015
Zobowiązania z tytułu leasingu	13 771
Wartość nominalna instrumentów zabezpieczających, dla których wskaźnikiem referencyjnym jest WIBOR	
CIRS	940 000
IRS	255 000

24. Instrumenty zabezpieczające

Zabezpieczenie ryzyka stóp procentowych

Ekspozycja na ryzyko stóp procentowych Grupy powstaje głównie na zobowiązaniach finansowych z tytułu otrzymanych kredytów, pożyczek, wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych (nota 23 oraz 28.3).

Za jeden z elementów koniecznych dla skutecznego wdrożenia strategii rozwoju Spółki uznano właściwą politykę zarządzania ryzykiem zmiany stóp procentowych.

Polityka zarządzania ryzykiem stóp procentowych obejmuje następujące zagadnienia:

- cele Spółki w zakresie ryzyka stóp procentowych,
- metody monitorowania ryzyka stóp procentowych,
- dopuszczalny stopień ekspozycji Spółki na ryzyko stóp procentowych,
- zasady postępowania w przypadku przekroczenia dopuszczalnej ekspozycji Spółki na ryzyko stóp procentowych,
- zasady zarządzania ryzykiem stóp procentowych Spółki.

Celem zarządzania ryzykiem stóp procentowych spółka zawiera kontrakty IRS.

W 2019 r. Grupa zawarła sześć kontraktów zamiany stóp procentowych (IRS), w których Grupa płaci kupon oparty o stałą stopę procentową PLN, a otrzymuje kupon oparty na zmiennej stopie PLN. Kontrakty zabezpieczają ryzyko stopy procentowej.

Kontrakt pierwszy: Grupa jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 1,58%, natomiast kontrahent jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3 – miesięcznych okresach odsetkowych. Data zapadalności: 28 września 2024 r.

Kontrakt drugi: Grupa jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 1,58%, natomiast kontrahent jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3 – miesięcznych okresach odsetkowych. Data zapadalności: 27 września 2024 r.

Kontrakt trzeci: Grupa jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 1,61%, natomiast kontrahent jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3 – miesięcznych okresach odsetkowych. Data zapadalności: 12 października 2024 r.

Kontrakt czwarty: Grupa jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 1,65%, natomiast kontrahent jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3 – miesięcznych okresach odsetkowych. Data zapadalności: 6 lutego 2024 r.

Kontrakt piąty: Grupa jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 1,65%, natomiast kontrahent jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3 – miesięcznych okresach odsetkowych. Data zapadalności: 27 listopada 2024 r.

Kontrakt szósty: Grupa jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 1,67%, natomiast kontrahent jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3 – miesięcznych okresach odsetkowych. Data zapadalności: 18 października 2022 r.

Celem ich było zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez zobowiązania w PLN z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych WIBOR 3M (zabezpieczenie kuponu odsetkowego dla 50 mln zł obligacji serii AH1; 115 mln zł obligacji serii AE4; 35 mln zł obligacji serii AE3; 75 mln zł obligacji serii AA4; 25 mln zł obligacji serii AG2; 30 mln zł obligacji serii AG1). Grupa emituje obligacje, których oprocentowanie jest oparte na stopie bazowej WIBOR 3M powiększonej o marżę. Wyznaczony komponent ryzyka obejmuje średnio 33% z całej pozycji. Zabezpieczeniu podlega wyłącznie jeden komponent ryzyka stanowiący stawkę WIBOR 3M w całym oprocentowaniu obligacji.

W dniu 29.06.2022 r. Grupa zawarła trójstronną umowę przeniesienia transakcji, pomiędzy DNB Bank Polska S.A, ING Bank Śląski S.A. i KRUK S.A., na skutek której 3 transakcje IRS o łącznym nominale 200 000 tys. zł zostały przeniesione z DNB Bank Polska S.A do ING Bank Śląski S.A. KRUK S.A. niezmiennie pozostał stroną transakcji, a warunki przeniesionych transakcji nie uległy zmianie.

Ponadto w 2022 roku Grupa zawarła kontrakt zamiany stóp procentowych (IRS) o nominale 210 mln EUR, w którym Grupa płaci kupon oparty o stałą stopę procentową EUR, a otrzymuje kupon oparty na zmiennej stopie EUR. Kontrakt zabezpiecza ryzyko stopy procentowej.

Celem kontraktu w EUR było zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez zobowiązania w EUR, z tytułu zmian referencyjnej stopy procentowej EURIBOR 1M i zabezpieczenie płatności odsetkowych z tytułu kredytu.

Grupa oczekuje wystąpienia przepływów pieniężnych oraz wywarcia przez nie wpływu na wyniki w okresie do 2024 r.

Grupa ustala powiązanie ekonomiczne na podstawie zgodności kluczowych warunków instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej, tj. zgodności stawki bazowej, zgodności częstotliwości

przeszacowania stawki bazowej, zgodności długości i dat końca okresów odsetkowych, zgodności daty zapadalności i zgodności wyznaczonej kwoty nominalnej.

Wskaźnik zabezpieczenia ustanowionego powiązania zabezpieczającego jest ustanowiony w wysokości zapewniającej efektywność powiązania oraz jest spójny z rzeczywistym wolumenem zabezpieczanej pozycji i instrumentu zabezpieczającego.

Współczynnik zabezpieczenia dla danego powiązania jest wyznaczony w wysokości 1.0 (tj. każdorazowo jednostka nominału instrumentu zabezpieczającego zabezpiecza jednostkę wyznaczonego nominału pozycji zabezpieczanej).

Źródłem nieefektywności zabezpieczenia może być wpływ ryzyka kredytowego kontrahenta na wartość godziwą kontraktów terminowych na stopę procentową, które nie jest odzwierciedlone w wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Na dzień 31.12.2022 r. spółki z Grupy Kruk posiadają następujące otwarte, nierozliczone kontrakty IRS o wolumenie całkowitym w wysokości 255 000 tys. zł i 210 000 tys. eur:

Nazwa banku	Spółka z Grupy KRUK	Rodzaj transakcji	Wolumen	Strona transakcji - Kupno/ Sprzedaż stawki stałej	Stopa stała transakcji	Stopa zmienna	Okres ważności
Santander Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	30 000 000,00 PLN	kupno	1,65%	WIBOR 3M	od 2019-09-05 do 2023-11-27
Santander Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	25 000 000,00 PLN	kupno	1,65%	WIBOR 3M	od 2019-09-05 do 2024-02-06
ING Bank Śląski S.A.*	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	35 000 000,00 PLN	kupno	1,6050%	WIBOR 3M	od 2019-09-04 do 2023-10-12
ING Bank Śląski S.A.*	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	115 000 000,00 PLN	kupno	1,5775%	WIBOR 3M	od 2019-09-04 do 2024-09-27
ING Bank Śląski S.A.*	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	50 000 000,00 PLN	kupno	1,5775%	WIBOR 3M	od 2019-09-04 do 2024-09-28
ING Bank Śląski S.A.	InvestCapital Ltd	IRS (Interest Rate Swap)	210 000 000,00 EUR	kupno	2,6535%	EURIBOR 1M	Od 2022-11-29 do 2027-06-30

* Transakcje zostały przeniesione z DNB Polska S.A. do ING Bank Śląski S.A., bez zmiany warunków transakcji.

Na dzień 31.12.2021 r. spółki z Grupy Kruk posiadają następujące otwarte, nierozliczone kontrakty IRS o wolumenie całkowitym w wysokości 530 000 tys. zł:

Nazwa banku	Spółka z Grupy Kruk	Rodzaj transakcji	Wolumen	Strona transakcji - Kupno/ Sprzedaż stawki stałej	Stopa stała transakcji	Stopa zmienna	Okres ważności
Santander Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	150 000 000,00 PLN	kupno	2,50%	WIBOR 3M	od 2017-11-07 do 2022-03-02
Santander Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	50 000 000,00 PLN	kupno	2,50%	WIBOR 3M	od 2017-11-07 do 2022-05-04
Santander Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	75 000 000,00 PLN	kupno	1,67%	WIBOR 3M	od 2019-09-05 do 2022-10-18
Santander Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	30 000 000,00 PLN	kupno	1,65%	WIBOR 3M	od 2019-09-05 do 2023-11-27
Santander Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	25 000 000,00 PLN	kupno	1,65%	WIBOR 3M	od 2019-09-05 do 2024-02-06
DNB Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	35 000 000,00 PLN	kupno	1,6050%	WIBOR 3M	od 2019-09-04 do 2023-10-12
DNB Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	115 000 000,00 PLN	kupno	1,5775%	WIBOR 3M	od 2019-09-04 do 2024-09-27
DNB Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	IRS (Interest Rate Swap)	50 000 000,00 PLN	kupno	1,5775%	WIBOR 3M	od 2019-09-04 do 2024-09-28

W 2022 roku Grupa zawarła walutowe kontrakty zamiany stóp procentowych (CIRS) o łącznym nominale 940 000 tys. zł, w których Grupa płaci kupon oparty o stałą stopę procentową EUR, a otrzymuje kupon oparty o zmienną stopę procentową PLN. Celem zawierania transakcji CIRS jest:

- zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej rozumianego jako zmienność wydatków odsetkowych spowodowana zmianami rynkowej stawki WIBOR 3M – zamiana zmiennej stopy procentowej na stopę stałą,
- zabezpieczenie ryzyka walutowego rozumianego jako zmienność wartości aktywów netto denominowanych w EUR spowodowana zmianami rynkowego kursu EUR/PLN – kompensata różnic kursowych.

Współczynnik zabezpieczenia dla powiązania zabezpieczającego jest ustalony w wysokości zapewniającej efektywność powiązania oraz jest spójny z rzeczywistym wolumenem zabezpieczanej pozycji i instrumentu zabezpieczającego.

Współczynnik zabezpieczenia dla danego powiązania jest ustalony w wysokości 1.0 (tj. każdorazowo jednostka nominału instrumentu zabezpieczającego zabezpiecza jednostkę wyznaczonego nominału pozycji zabezpieczanej).

Na dzień 31.12.2022 r. spółki z Grupy Kruk posiadają następujące otwarte, nierozliczone kontrakty CIRS o wolumenie całkowitym w wysokości 940 000 tys. zł:

Nazwa Banku	Spółka z Grupy KRUK	Rodzaj transakcji	Wolumen	Strona transakcji - Kupno/ Sprzedaż stawki stałej	Stopa stała transakcji [EUR]	Stopa zmienna transakcji [PLN]	Data zawarcia transakcji	Data zapadalności transakcji
ING Bank Śląski S.A.	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	330 000 000 PLN	kupno	2,13%	WIBOR 3M	2022-06-14	2027-05-24
ING Bank Śląski S.A.	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	140 000 000 PLN	kupno	1,90%	WIBOR 3M	2022-06-23	2027-03-24
Santander Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	50 000 000 PLN	kupno	1,72%	WIBOR 3M	2022-06-20	2026-03-16
Santander Bank Polska S.A.	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	50 000 000 PLN	kupno	1,56%	WIBOR 3M	2022-06-21	2026-03-16
ING Bank Śląski S.A.	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	105 000 000 PLN	kupno	1,21%	WIBOR 3M	2022-07-15	2026-01-23
ING Bank Śląski S.A.	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	52 500 000 PLN	kupno	0,96%	WIBOR 3M	2022-07-15	2025-01-22
ING Bank Śląski S.A.	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	52 500 000 PLN	kupno	0,955%	WIBOR 3M	2022-07-18	2024-01-23
ING Bank Śląski S.A.	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	50 000 000 PLN	kupno	1,40%	WIBOR 3M	2022-07-20	2026-03-02
ING Bank Śląski S.A.	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	25 000 000 PLN	kupno	0,90%	WIBOR 3M	2022-07-20	2024-03-02
DNB Bank ASA	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	60 000 000 PLN	kupno	1,96%	WIBOR 3M	2022-12-12	2027-07-27
DNB Bank ASA	KRUK S.A.	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	25 000 000 PLN	kupno	2,05%	WIBOR 3M	2022-12-21	2026-11-27

Transakcje zostały objęte rachunkowością zabezpieczeń.

Nieefektywność zabezpieczenia występuje w sytuacji, gdy suma wartości nominalnej instrumentu zabezpieczającego jest wyższa, niż wartość bilansowa aktywów netto na dzień bilansowy (po uwzględnieniu innych powiązań zabezpieczających aktywa netto). Część nieefektywna stanowi proporcję wyniku na instrumencie zabezpieczającym alokowaną do nadwyżki wartości nominalnej instrumentu zabezpieczającego nad wartość nominalną pozycji zabezpieczanej. W rezultacie w tej samej proporcji zmniejszone zostają kwota dotycząca części efektywnej i kwota dotycząca kosztu zabezpieczenia. Zmiana wartości godziwej od daty zawarcia instrumentu zabezpieczającego i ustanowienia powiązania zabezpieczającego do daty wyceny stanowiąca część nieefektywną jest ujmowana w rachunku zysków i strat na bieżąco.

Zdarzenia po dacie bilansowej

Po dacie bilansowej Grupa zawarła walutowe kontrakty zamiany stóp procentowych (CIRS) o nominale 195 000 tys. PLN, w którym Grupa płaci kupon oparty o stałą stopę procentową od zadłużenia ustalonego w EUR w warunkach transakcji, a otrzymuje kupon oparty o zmienną stopę procentową liczony od zadłużenia w PLN. Celem zawarcia transakcji CIRS jest:

- zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej rozumianego jako zmienność wydatków odsetkowych spowodowana zmianami rynkowej stawki WIBOR 3M – zamiana zmiennej stopy procentowej na stopę stałą,
- zabezpieczenie ryzyka walutowego rozumianego jako zmienność wartości aktywów netto denominowanych w EUR spowodowana zmianami rynkowego kursu EUR/PLN – kompensata różnic kursowych.

Na dzień publikacji raportu Grupa posiada następujące, zawarte po dacie bilansowej, kontrakty CIRS:

Nazwa Banku	Rodzaj transakcji	Wolumen	Strona transakcji - Kupno/ Sprzedaż stawki stałej	Stopa stała transakcji [EUR]	Stopa zmienna transakcji [PLN]	Data zawarcia transakcji	Start transakcji	Data zapadalności transakcji
DNB Bank ASA	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	75 000 000 PLN	kupno	2,49%	WIBOR 3M	2023-01-10	2023-01-01	2025-03-26
DNB Bank ASA	CCIRS (CrossCurrency Interest Rate Swap)	120 000 000 PLN	kupno	2,02%	WIBOR 3M	2023-01-27	2023-04-04	2028-01-26

Transakcja została objęta rachunkowością zabezpieczeń.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego

Ekspozycja na ryzyko walutowe Grupy powstaje głównie na inwestycjach w jednostkach zależnych oraz zobowiązaniach finansowych wycenianych w walucie obcej (nota 28.3).

Polityka zarządzania ryzykiem walutowym obejmuje następujące zagadnienia:

- cele Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym,
- kluczowe zasady zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie,

- dopuszczalny wpływ ryzyka walutowego na wyniki i kapitały Grupy (apetyt na ryzyko walutowe),
- metody pomiaru i monitorowania ryzyka walutowego oraz ekspozycji na ryzyko walutowe,
- zasady postępowania w przypadku przekroczenia dopuszczalnego apetytu na ryzyko walutowe i określonych limitów ryzyka walutowego,
- zasady zabezpieczania ryzyka walutowego,
- role i obowiązki w procesie zarządzania ryzykiem walutowym.

W 2019 oraz 2021 roku Grupa podjęła działania zabezpieczające ryzyko walutowe wynikające z przeliczenia aktywów netto w jednostce zagranicznej poprzez zawarcie przez spółki z Grupy transakcji zabezpieczających. Celem Grupy jest ograniczenie wpływu różnic kursowych w skonsolidowanym sprawozdaniu z tytułu konsolidacji zależnych podmiotów zagranicznych. Transakcje zostały zawarte przez KRUK S.A. i rozliczone różnicami kursowymi, bez dostawy waluty.

Data zawarcia	Data rozliczenia	Kwota w EUR	Wartość w PLN
2019-02-28	2019-03-29	- 65 000 000	280 325 500
2019-03-29	2019-04-30	- 60 000 000	258 462 000
2019-04-30	2019-05-31	- 82 000 000	351 853 800
2019-05-31	2019-06-28	- 60 000 000	257 496 000
2019-05-31	2019-06-28	- 23 000 000	98 573 400
2019-06-28	2019-07-31	- 21 000 000	89 434 800
2019-06-28	2019-07-31	- 60 000 000	255 372 000
2019-07-31	2019-08-30	- 55 000 000	236 434 000
2019-07-31	2019-08-30	- 21 000 000	90 241 200
2019-08-30	2019-09-30	- 32 000 000	140 409 600
2019-08-30	2019-09-30	- 31 000 000	135 987 700
2019-09-30	2019-10-31	- 29 000 000	127 104 100
2019-09-30	2019-10-31	- 30 000 000	131 383 500
2019-10-31	2019-11-29	- 30 000 000	128 083 500
2019-10-31	2019-11-29	- 29 000 000	123 757 500
2019-11-29	2019-12-31	- 30 000 000	129 937 500
2019-11-29	2019-12-31	- 25 000 000	108 310 000
2021-08-31	2021-09-30	- 8 000 000	36 180 800
2021-08-31	2021-09-30	-14 000 000	63 316 400
2021-09-30	2021-10-31	- 8 000 000	37 062 000
2021-09-30	2021-10-31	- 14 000 000	64 858 500
2021-10-29	2021-11-30	- 22 000 000	101 706 000
2021-11-30	2021-12-31	- 32 000 000	149 580 800

Na dzień 31 grudnia 2022 r. spółki z Grupy nie posiadają nierozliczonych transakcji terminowych.

Źródłem nieefektywności zabezpieczenia może być wpływ ryzyka kredytowego kontrahenta na wartość godziwą walutowych kontraktów terminowych, które nie jest odzwierciedlone w wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu reformy IBOR na powiązania zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń. Grupa zastosowała tymczasowe odstępstwa od stosowania szczególnych wymogów rachunkowości zabezpieczeń w MSSF 9 w związku z reformą IBOR i przyjęła założenie, że może kontynuować

powiązania zabezpieczające. Kwoty nominalną instrumentów zabezpieczających do których stosowane są te odstępstwa ujawnione są w nocie 23.

Grupa prowadzi działania w celu zapewnienia gotowości do ewentualnej zmiany wskaźników referencyjnych w zawartych instrumentach zabezpieczających w przypadku zaprzestania publikacji stopy WIBOR 3M. W szczególności, Grupa stale monitoruje zmiany regulacyjne w zakresie wskaźników referencyjnych oraz negocjuje zmiany do Umów Ramowych, pod którymi zawarte są instrumenty zabezpieczające, w celu uwzględnienia optymalnych procedur pozwalających na przejście na alternatywny wskaźnik referencyjny jeśli będzie to niezbędne.

Pomimo uznania przez Komisję Nadzoru Finansowego procesu wyznaczenia wskaźnika referencyjnego WIBOR za zgodny z wymaganiami nałożonymi na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej poprzez wydanie zezwolenia dla GPW Benchmark SA na prowadzenie działalności jako administrator wskaźników referencyjnych stóp procentowych, Grupa ocenia, że istnieje niepewność związana z potencjalnymi dalszymi zmianami metody opracowywania wskaźnika referencyjnego WIBOR. Tym samym Grupa nie wyklucza, że może pojawić się potrzeba odpowiedniego dostosowania zawartych instrumentów zabezpieczających, w szczególności w przypadku trwałego zaprzestania publikacji stawki WIBOR 3M.

Grupa, w celu zwiększenia efektywności ekonomicznej zabezpieczenia, wyznacza powiązania zabezpieczające z częstotliwością miesięczną, tj. każda transakcja FX Forward (kontrakt na sprzedaż EUR) z 1-miesięcznym terminem zapadalności jest wiązana z wyznaczoną pozycją zabezpieczaną – na okres 1 miesiąca (aktywa netto inwestycji w jednostkę zależną wyrażone w EUR).

W 2022 roku Grupa zawarła walutowe kontrakty zamiany stóp procentowych (CIRS) o łącznym nominale 940 000 tys. zł, w których Grupa płaci kupon oparty o stałą stopę procentową EUR, a otrzymuje kupon oparty o zmienną stopę procentową PLN. Celem zawierania transakcji CIRS jest:

- zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej rozumianego jako zmienność wydatków odsetkowych spowodowana zmianami rynkowej stawki WIBOR 3M – zamiana zmiennej stopy procentowej na stopę stałą,
- zabezpieczenie ryzyka walutowego rozumianego jako zmienność wartości aktywów netto denominowanych w EUR spowodowana zmianami rynkowego kursu EURPLN – kompensata różnic kursowych.

Na dzień 31.12.2022 r. spółki z Grupy Kruk posiadają następujące otwarte, nierozliczone kontrakty CIRS o wolumenie całkowitym w wysokości 940 000 tys. zł (zestawienie ujawniono w punkcie *Zabezpieczenie ryzyka stóp procentowych*).

Kwoty związane z otwartymi pozycjami wyznaczonymi jako instrumenty zabezpieczające

w tysiącach złotych

Typ instrumentu:	Wartość bilansowa/wartość godziwa instrumentów zabezpieczających 31.12.2022				31.12.2021				Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Rodzaj zabezpieczenia
	Aktywa	Zobowiązania	Nominał transakcji	Zmiana wartości godziwej stanowiąca podstawę wyznaczania kwoty nieefektywności	Aktywa	Zobowiązania	Nominał transakcji	Zmiana wartości godziwej stanowiąca podstawę wyznaczania kwoty nieefektywności		
IRS	18 806	-	255 000 (PLN)	5 003	13 803	-	530 000 (PLN)	32 189	Instrumenty zabezpieczające	Zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych
IRS	15 756	-	210 000 (EUR)	15 756	-	-	-	-	Instrumenty zabezpieczające	Zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych
CIRS	11 529	9 824	940 000 (PLN)	1 705	-	-	-	-	Instrumenty zabezpieczające	Zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych/ Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostce zagranicznej
	46 091	9 824		22 464	13 803	-		32 189		

w tysiącach złotych

Typ instrumentu:	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2022 r.				
	Poniżej 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
IRS					
stała płatność PLN sprzedaż	(7 663)	(73 879)	(198 211)	-	-
zmienna płatność PLN	7 663	73 879	198 211	-	-
IRS					
stała płatność EUR sprzedaż	(12 744)	(17 827)	(33 414)	(1 000 234)	-
zmienna płatność EUR	12 744	17 827	33 414	1 000 234	-
CIRS					
stała płatność	(33 706)	(32 546)	(136 073)	(966 860)	-
zmienna płatność	8 125	7 790	91 652	998 585	-

Typ instrumentu:	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2021 r.				
	Poniżej 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
IRS					
stała płatność PLN sprzedaż	(203 479)	(77 672)	(69 721)	(191 613)	-
zmienna płatność PLN	203 479	77 672	69 721	191 613	-

w tysiącach złotych

Ujawnienie dotyczące pozycji zabezpieczanej na dzień 31 grudnia 2022

	Nominał pozycji zabezpieczanej	Zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej	Kwota odłożona w kapitale z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających dla kontynuowanych powiązań	Kwota odłożona w kapitale z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających (nierozliczona) dla zakończonych powiązań
Zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych (ryzyko stopy procentowej)	255 000 (PLN)	5 003	18 806	-
Zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych (ryzyko stopy procentowej)	210 000 (EUR)	15 756	15 756	-
Zabezpieczanie inwestycji w aktywach netto w jednostce zagranicznej (ryzyko walutowe)	-	-	-	4 082
Zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych/Zabezpieczenie inwestycji w jednostkę zależną (ryzyko walutowe/ryzyko stopy procentowej)	940 000 (PLN)	1 705	(6 017)	-

w tysiącach złotych

Ujawnienie dotyczące pozycji zabezpieczanej na dzień 31 grudnia 2021

	Nominał pozycji zabezpieczanej	Zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej	Kwota odłożona w kapitale z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających dla kontynuowanych powiązań	Kwota odłożona w kapitale z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających (nierozliczona) dla zakończonych powiązań
Zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych (ryzyko stopy procentowej)	530 000	32 189	13 803	-
Zabezpieczanie inwestycji w aktywach netto w jednostce zagranicznej (ryzyko walutowe)	-	-	-	4 082

w tysiącach złotych

01.01.2022 - 31.12.2022

	Zabezpieczeni przyszłych przepływów pieniężnych (ryzyko stopy procentowej)	Zabezpieczeni inwestycji w aktywa netto (ryzyko walutowe)	Zabezpieczeni przyszłych przepływów pieniężnych/Zabezpieczeni nie inwestycji w jednostkę zależną (ryzyko walutowe/ryzyko stopy procentowej)	Kapitał rezerwy z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających ogółem
Kapitał rezerwy z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających				
Kapitał rezerwy z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających na początek okresu	13 803	4 082	-	17 885
Wycena instrumentów odniesiona na kapitał rezerwy	29 660	-	(19 995)	9 665
Koszt zabezpieczenia			37 109	37 109
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych			(3 294)	(3 294)
Kwota przeniesiona w okresie do rachunku zysków i strat	(8 901)	-	(19 837)	(28 738)
-Przychody / (koszty) odsetkowe	(8 901)	-	(67)	(8 968)
-Koszt zabezpieczenia	-	-	(19 770)	(19 770)
Kapitał rezerwy z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających na koniec okresu	34 562	4 082	(6 017)	32 627

01.01.2021 - 31.12.2021

	Zabezpieczeni przyszłych przepływów pieniężnych (ryzyko stopy procentowej)	Zabezpieczeni inwestycji w aktywa netto (ryzyko walutowe)	Kapitał rezerwy z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających ogółem
Kapitał rezerwy z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających			
Kapitał rezerwy z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających na początek okresu	(18 386)	3 603	(14 783)
Wycena instrumentów odniesiona na kapitał rezerwy	41 368	479	41 846
Kwota przeniesiona w okresie do rachunku zysków i strat	(9 179)	-	(9 179)
-Przychody / (koszty) odsetkowe	(9 179)	-	(9 179)
Kapitał rezerwy z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających na koniec okresu	13 803	4 082	17 885

25. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	24 753	19 653
Zobowiązania z tytułu świadczeń socjalnych	20 983	17 007
Rezerwy z tyt. niewykorzystanych urlopów	8 017	7 127
Zobowiązania z tytułu PIT	5 156	4 239
Fundusze specjalne	730	635
	59 639	48 661

Zmiany rozliczeń międzyokresowych z tyt. świadczeń pracowniczych

Zmiany rezerw z tyt. niewykorzystanych urlopów

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Wartość na początek okresu	7 127	7 271
Zwiększenia	8 900	6 756
Wykorzystanie	(8 010)	(6 900)
Wartość na koniec okresu	8 017	7 127

26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	109 702	122 587
Inne zobowiązania	29 231	15 617
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne	5 932	9 695
Przychody przyszłych okresów	6 293	7 125
Zobowiązania z tytułu podatków i ceł	7 113	7 962
	158 271	162 986

Przychody ujęte w danym okresie sprawozdawczym, uwzględnione w saldzie zobowiązań z tytułu umów na początek okresu wyniosły 823 tys. zł.

Ekspozycja na ryzyko walutowe oraz ryzyko związane z płynnością w odniesieniu do zobowiązań została przedstawiona w nocie 28.

27. Rezerwy

w tysiącach złotych

	31.12.2022	31.12.2021
Rezerwy z tyt.odpraw emerytalnych i rentowych	14 124	16 433
Rezerwa na program lojalnościowy	11 746	11 750
Pozostałe rezerwy	10 561	14 876
	36 431	43 060

Zmiany stanu rezerw

	Rezerwy z tyt.odpraw emerytalnych i rentowych	Rezerwa na program lojalnościowy	Pozostałe rezerwy
Wartość na dzień 1 stycznia 2021 r.	13 463	10 652	29 008
Zwiększenie / naliczenie	2 970	1 779	
Utworzenie rezerwy na ewentualne różnice z tytułu rozliczenia liniowego			5 517
Wykorzystanie / rozwiązanie	-	(681)	
Rozwiązanie rezerwy na ewentualne różnice z tytułu rozliczenia liniowego			(19 649)
Wartość na dzień 31 grudnia 2021 r.	16 433	11 750	14 876
Wartość na dzień 1 stycznia 2022 r.	16 433	11 750	14 876
Zwiększenie / naliczenie	-	1 865	
Wykorzystanie / rozwiązanie	(2 309)	(1 869)	
Rozwiązanie rezerwy na ewentualne różnice z tytułu rozliczenia liniowego			(4 315)
Wartość na dzień 31 grudnia 2022 r.	14 124	11 746	10 561

W dniu 11 września 2019 roku, po rozpoznaniu wniosku Sądu Rejonowego w Lublinie w sprawie zapytania prejudycjalnego co do wykładni art. 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE w sprawie umów o kredyt konsumencki, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej dokonał wykładni ww. artykułu stwierdzając, że należy go interpretować w ten sposób, iż prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta.

W związku z opublikowanymi decyzjami UOKiK i stanowiskiem urzędu ws. liniowej metody zwrotów, Grupa dokonała ponownego oszacowania poziomu rezerwy na różnicę pomiędzy stosowanym sposobem zwrotu prowizji a zwrotem liniowym. Rezerwa odzwierciedla oszacowane przez Grupę prawdopodobieństwo wypływu środków. Od dnia 18 września 2020 roku Grupa wprowadziła liniowe rozliczenie zwrotu prowizji przy wcześniejszej spłacie pożyczki.

28. Zarządzanie ryzykiem wynikającym z instrumentów finansowych

Grupa jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko rynkowe.

Nota przedstawia informacje na temat ekspozycji Grupy na dany rodzaj ryzyka, cele, zasady oraz procedury pomiaru i zarządzania ryzykiem przyjęte przez Grupę, jak też informacje o zarządzaniu kapitałem przez Grupę.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem

Zarząd Jednostki Dominującej ponosi odpowiedzialność za ustanowienie i nadzór nad zarządzaniem ryzykiem przez Grupę.

Zasady zarządzania ryzykiem przez Grupę mają na celu identyfikację i analizę ryzyk, na które Grupa jest narażona, określenie odpowiednich limitów i kontroli, jak też monitorowanie ryzyka i stopnia dopasowania do niego limitów. Zasady zarządzania ryzykiem i systemy podlegają regularnym przeglądom w celu uwzględnienia zmian warunków rynkowych i zmian w działalności Grupy. Poprzez odpowiednie szkolenia, przyjęte standardy i procedury zarządzania, Grupa dąży do zbudowania mobilizującego i konstruktywnego środowiska kontroli, w którym wszyscy pracownicy rozumieją swoje role i obowiązki.

28.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia straty finansowej przez Grupę w sytuacji, kiedy partner biznesowy, osoba zadłużona lub druga strona instrumentu finansowego nie spełni obowiązków wynikających z umowy. Ryzyko kredytowe związane jest przede wszystkim z udzielanymi przez Grupę pożyczkami, należnościami z tytułu świadczonych przez Grupę usług oraz nabytymi pakietami wierzytelności.

Grupa KRUK definiuje ryzyko koncentracji kredytowej jako ryzyko wynikające z istotnego zaangażowania wobec pojedynczych podmiotów lub osób zadłużonych, których zdolność spłaty zadłużenia zależna jest od wspólnego czynnika ryzyka. Grupa KRUK analizuje ryzyko koncentracji wobec:

- osób zadłużonych w ramach posiadanych inwestycji w portfele wierzytelności,
- pożyczkobiorców w ramach udzielonych pożyczek,
- partnerów biznesowych,
- regionów geograficznych.

Udzielone pożyczki

Produkty Wonga skierowane są do osób o dobrej wiarygodności kredytowej z dostępem do bankowości internetowej. Ponadto Grupa Kruk kontynuuje działalność pożyczkową skierowaną do osób, które spłaciły lub regularnie spłacają w swoje zobowiązanie wynikające z zawartej ugody lub zaciągniętej pożyczki w spółce Novum Finance Sp. z o.o.. Oferta w ramach działalności Novum skierowana jest przede wszystkim do grona osób korzystających już wcześniej z produktu ratalnego w Grupie Kruk. Grupa posiada doświadczenie oraz metody analityczne umożliwiające oszacowanie ryzyka kredytowego zarówno dla pożyczek oferowanym nowym klientom, jak i tym powiązanych wcześniej z Grupą Kruk. Liczba pożyczek udzielonych pożyczkobiorcom, którzy nie byli wcześniej klientami Grupy Kruk stanowi obecnie znaczącą większość w portfelu pożyczek konsumenckich Grupy Kruk.

Grupa przy udzieleniu każdej pożyczki ocenia zdolność kredytową klienta, która następnie zostaje odzwierciedlona w skierowanej do niego ofercie.

Dla udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz według wartości godziwej, ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami odzwierciedlone jest w ich wycenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z punktem 3.4.1. Na każdy dzień wyceny Grupa ocenia ryzyko kredytowe w oparciu o dane historyczne dotyczące wpływów z udzielonych pożyczek. Przy ocenie ryzyka kredytowego brany jest również pod uwagę stopień przeterminowania wycenianych pożyczek.

Grupa minimalizuje ryzyko weryfikując skrupulatnie klientów przed udzieleniem pożyczki, uwzględniając możliwość odzyskania zainwestowanego kapitału z kwot wypłaconych klientom i szacowane koszty niezbędne w procesie sprzedaży i obsługi. Głównym narzędziem stosowanym przez Grupę mającym na celu ograniczenie ryzyka kredytowego jest właściwa polityka kredytowa w stosunku do klientów. Obejmuje ona między innymi następujące elementy:

- ocena wiarygodności kredytowej klienta przed udzieleniem pożyczki oraz innych warunków współpracy,
- regularny monitoring terminowej spłaty należności,
- monitoring wskaźników ryzyka,
- dywersyfikacja klientów.

Ocena wiarygodności klienta odbywa się m.in. poprzez:

- weryfikację klienta w biurze informacji gospodarczej,
- weryfikację dokumentów pożyczkowych,
- weryfikację zatrudnienia,
- weryfikację telefonu kontaktowego klienta (w przypadku sprzedaży przez telefon).

W ramach polityki zarządzania ryzykiem wdrożone zostały metody w zakresie identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka pozwalające na optymalizację poziomu ryzyka oraz docelowo również weryfikacji rentowności. Wdrożone metody mają na celu pomoc w podejmowaniu racjonalnych decyzji biznesowych opartych o zasadę równoważenia ryzyka i rentowności polegających na ograniczaniu strat wynikających ze zrealizowania się nieplanowanego niekorzystnego scenariusza lub sytuacji oraz maksymalizację dochodu ze zrealizowania się nieplanowanego korzystnego scenariusza lub sytuacji.

Grupa szczegółowo analizuje i szacuje ryzyko udzielanych pożyczek wykorzystując do tego zaawansowane narzędzia ekonomiczno-statystyczne oraz wieloletnie doświadczenie w tym zakresie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa KRUK nie posiada pojedynczych pożyczek udzielonych podmiotom niepowiązanym, których brak spłaty mógłby istotnie zmniejszyć płynność Grupy.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zarząd opracował politykę kredytową, według której każdy partner biznesowy jest oceniany pod kątem wiarygodności kredytowej zanim zostaną mu zaoferowane terminy płatności oraz inne warunki umowy. Przy ocenie, o ile to możliwe, brany jest pod uwagę rating partnera biznesowego dokonany przez zewnętrzne firmy, a w niektórych przypadkach referencje bankowe. Dla każdego partnera biznesowego jest wyznaczony limit transakcyjny, który oznacza maksymalną kwotę transakcji, dla której nie jest wymagana aproba zarządów poszczególnych jednostek.

Grupa regularnie monitoruje terminowość regulowania należności, a w razie opóźnień podejmowane są następujące działania:

- wysyłanie pism do partnerów biznesowych,
- wysyłanie wiadomości e-mail do partnerów biznesowych,
- przeprowadzanie rozmów telefonicznych z partnerami biznesowymi.

Ponad 60% partnerów biznesowych prowadzi transakcje z Grupą co najmniej od trzech lat. Straty poniesione przez Grupę w wyniku nieotrzymania płatności dotyczą niewielu przypadków. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności stanowią głównie należności z tytułu prowizji za wierzytelności windykowane na rachunek zewnętrznych partnerów biznesowych.

Narażenie Grupy na ryzyko kredytowe wynika głównie z indywidualnych cech każdego partnera biznesowego. Największy partner biznesowy Grupy generuje 10% (2021 r.: 5%) przychodów Grupy z usług windykacyjnych. Saldo należności od największego partnera biznesowego Grupy stanowiło 4,2% łącznej kwoty należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2021 r. (31.12.2021 r.: 2,7%). W związku z tym nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego.

Grupa tworzy odpisy na oczekiwane straty kredytowe, które odpowiadają szacunkowej wartości oczekiwanych strat kredytowych na należnościach z tytułu dostaw i usług oraz na pozostałych należnościach. Odpis obejmuje specyficzne straty związane z narażeniem na znaczące pojedyncze ryzyko.

Nabyte pakiety wierzytelności

Nabyte pakiety wierzytelności obejmują wierzytelności przeterminowane, które przed nabyciem przez Grupę podlegały niejednokrotnie procesom windykacyjnym prowadzonym przez sprzedawcę pakietu lub na zlecenie w jego imieniu. Dlatego też ryzyko kredytowe w odniesieniu do nabytych wierzytelności jest relatywnie wysokie, przy czym Grupa posiada doświadczenie oraz metody analityczne umożliwiające oszacowanie takiego ryzyka.

Na dzień nabycia pakietu wierzytelności Grupa ocenia ryzyko kredytowe związane z danym pakietem, które następnie zostaje odzwierciedlone w oferowanej cenie nabycia pakietu.

Zmiana poziomu ryzyka kredytowego w okresie życia instrumentu jest w prezentowana jako odpis na oczekiwanie straty kredytowe.

Na każdy dzień wyceny Grupa ocenia ryzyko kredytowe w oparciu o dane historyczne dotyczące wpływów z danego pakietu, a także z pakietów o podobnej charakterystyce. Przy ocenie ryzyka kredytowego brane są również pod uwagę następujące parametry:

- cechy dotyczące wierzytelności:
 - saldo zadłużenia,
 - kwota kapitału,
 - udział kapitału w zadłużeniu,
 - kwota otrzymanego kredytu / łączna kwota faktur,
 - rodzaj produktu,
 - przeterminowanie (DPD),
 - czas trwania umowy,
 - czas od zawarcia umowy,
 - zabezpieczenie (istnienie, rodzaj, wysokość).

- cechy dotyczące osoby zadłużonej:
 - dotychczasowy poziom spłacenia kredytu / poziom spłacenia faktur,
 - czas od ostatniej wpłaty osoby zadłużonej,
 - region,
 - forma prawna osoby zadłużonej,
 - zgon lub upadłość osoby zadłużonej,
 - zatrudnienie osoby zadłużonej.
- cechy dotyczące procesowania wierzytelności przez dotychczasowego wierzyciela:
 - posiadanie poprawnych danych teleadresowych osoby zadłużonej,
 - windykacja wewnętrzna prowadzona przez dotychczasowego wierzyciela we własnym zakresie,
 - windykacja zewnętrzna – obsługa wierzytelności przez firmy zewnętrzne,
 - windykacja sądowa,
 - egzekucja komornicza.

Zmiany oceny ryzyka kredytowego wpływają na oczekiwania odnośnie przyszłych przepływów pieniężnych, które stanowią podstawę wyceny nabytych pakietów wierzytelności.

Grupa minimalizuje ryzyko wyceniając pakiety wierzytelności przed zakupem i po zakupie, uwzględniając możliwość odzyskania zainwestowanego kapitału z kwot windykowanych i szacowane koszty konieczne do poniesienia w trakcie procesu windykacji. Pakiety nabywane są w drodze oficjalnych przetargów i ceny zakupu oferowane przez Grupę w większości tych przetargów nie różnią się istotnie od cen oferowanych przez konkurencję. Podobna wycena pakietu dokonana przez kilka wyspecjalizowanych podmiotów jednocześnie zmniejsza prawdopodobieństwo nieprawidłowej wyceny.

Ustalanie wartości rynkowej pakietu oraz maksymalnej ceny zakupu odbywa się na podstawie analizy statystyczno-ekonomicznej. Pakiet we wstępnej fazie dzielony jest na podpakiety według kryterium wielkości wierzytelności oraz rodzaju zabezpieczenia. Celem podziału jest wyselekcjonowanie wierzytelności, dla których możliwe jest zastosowanie statystycznych metod wyceny. Pozostałe podpakiety wyceniane są według indywidualnego przeglądu w procesie due diligence na moment nabycia portfela.

Sposób szacowania wpływów oparty jest o statystyczny model zbudowany na bazie posiadanych wybranych danych referencyjnych odpowiadających danym wycenianym. Dane referencyjne dobierane są z bazy danych zawierającej informacje o uprzednio nabytych i windykowanych przez Grupę pakietach.

Po fazie szacowania skuteczności oraz narzędzi windykacyjnych następuje zebranie wszystkich parametrów, danych porównawczych do pakietu referencyjnego, procesu windykacyjnego, krzywej skuteczności oraz ryzyka. Na tym etapie uwzględniane są również dodatkowe weryfikacje parametrów w oparciu o opinie eksperckie. Powstaje wtedy jeden dokument (biznesplan) podsumowujący założenia i wynikającą z nich projekcję przepływów pieniężnych generowanych przez pakiet oraz budowany jest model finansowy. Powstały w ten sposób biznesplan służy określeniu maksymalnego poziomu możliwej do zaoferowania ceny.

Cena maksymalna ustalana jest w oparciu o oczekiwane miary efektywności inwestycji (głównie: wewnętrzna stopa zwrotu, okres zwrotu, zwrot nominalny). Oczekiwane zwroty z inwestycji zależą w znacznym stopniu od ryzyka związanego z projektem, na które istotny wpływ mają między innymi jakość danych przekazanych przez partnera biznesowego do wyceny, dopasowanie danych referencyjnych, ilość oraz jakość

współczynników eksperckich o charakterze zarówno makro jak i mikroekonomicznym, użytych przy określaniu prognozy przepływów pieniężnych.

Ponadto Grupa dywersyfikuje ryzyko poprzez nabywanie wierzytelności różnego rodzaju, o różnym stopniu trudności i przeterminowania.

Głównym narzędziem stosowanym przez Grupę mającym na celu ograniczenie ryzyka kredytowego jest właściwa polityka kredytowa w stosunku do partnerów biznesowych oraz osób zadłużonych. Obejmuje ona między innymi następujące elementy:

- ocena wiarygodności kredytowej partnera biznesowego, osoby zadłużonej przed zaoferowaniem mu terminów płatności oraz innych warunków współpracy,
- regularny monitoring terminowej spłaty należności,
- dywersyfikacja odbiorców.

Grupa szczegółowo analizuje i szacuje ryzyko nabywanych pakietów wierzytelności wykorzystując do tego narzędzia ekonomiczno-statystyczne oraz wieloletnie doświadczenie w tym zakresie, nabywane są wierzytelności różnego rodzaju, o różnym stopniu trudności i przeterminowania, a weryfikacja wyceny pakietów odbywa się w okresach kwartalnych.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa KRUK nie posiada pojedynczych wierzytelności, których brak spłaty mógłby istotnie zmniejszyć płynność Grupy, jednak nie można takiej sytuacji wykluczyć w przyszłości.

Stosowane narzędzia w procesie odzyskiwania wierzytelności to między innymi:

- listy,
- telefony,
- SMS'y,
- częściowe umorzenia wierzytelności,
- pośrednictwo w zdobyciu alternatywnego źródła finansowania,
- wizyty bezpośrednie w miejscu zamieszkania lub pracy,
- czynności detektywistyczne,
- postępowania ugodowe,
- windykacja sądowa,
- egzekucja z zabezpieczeń,
- program lojalnościowy.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe

Wartości księgowe aktywów finansowych odpowiadają maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresów sprawozdawczych przedstawia się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	Nota	31.12.2022	31.12.2021
Inwestycje w pakiety wierzytelności	15	6 768 087	5 100 176
Udzielone pożyczki	15	369 443	316 336
Instrumenty zabezpieczające	25	46 091	13 803
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe z wyłączeniem należności z tytułu podatków	18	29 583	42 019
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19	202 160	199 164
		7 415 364	5 671 498

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresów sprawozdawczych według rejonów geograficznych przedstawia się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2022	31.12.2021
Polska	3 229 373	3 090 465
Rumunia	1 290 022	914 952
Włochy	1 566 139	1 037 858
Hiszpania	1 113 564	427 422
Pozostałe rynki zagraniczne	216 266	200 801
	7 415 364	5 671 498

Ekspozycja na ryzyko kredytowe – Inwestycje w pakiety wierzytelności

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2021
Portfele detaliczne niezabezpieczone	5 798 186	4 159 327
Portfele detaliczne zabezpieczone	281 444	308 875
Portfele korporacyjne niezabezpieczone	210 044	185 638
Portfele korporacyjne zabezpieczone	478 413	446 336
	6 768 087	5 100 176

Ekspozycja na ryzyko kredytowe – Udzielone pożyczki

w tysiącach złotych

Klasyfikacja ryzyka	Wartość na dzień 31.12.2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartości brutto udzielonych pożyczek wycenianych wg zamortyzowanego kosztu					
niskie	181 244	103 390	58 243	-	342 877
średnie	32 202	12 740	34 974	-	79 916
wysokie	3 256	1 224	13 224	548	18 252
bez klasyfikacji	97	119	75 936	930	77 082
	216 799	117 473	182 377	1 478	518 127
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe					
niskie	7 190	13 549	36 824	-	57 563
średnie	2 177	3 314	24 774	-	30 265
wysokie	398	450	10 174	-	11 022
bez klasyfikacji	4	3	62 267	-	62 274
	9 769	17 316	134 039	-	161 124
Wartość netto					
niskie	174 054	89 841	21 419	-	285 314
średnie	30 025	9 426	10 200	-	49 651
wysokie	2 858	774	3 050	548	7 230
bez klasyfikacji	93	116	13 669	930	14 808
	207 030	100 157	48 338	1 478	357 003

w tysiącach złotych

Klasyfikacja ryzyka	Wartość na dzień 31.12.2021				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartości brutto udzielonych pożyczek wycenianych wg zamortyzowanego kosztu					
niskie	172 022	55 687	25 497	-	253 206
średnie	29 022	8 081	17 082	-	54 185
wysokie	3 956	1 430	7 965	-	13 351
bez klasyfikacji	64	24	45 690	1 866	47 644
	205 064	65 222	96 234	1 866	368 386
Odpis na oczekiwane straty kredytowe					
niskie	6 950	5 627	17 429	-	30 006
średnie	2 195	1 561	12 115	-	15 871
wysokie	510	343	5 737	-	6 590
bez klasyfikacji	2	7	36 696	-	36 705
	9 657	7 538	71 977	-	89 172
Wartość netto					
niskie	165 072	50 060	8 068	-	223 200
średnie	26 827	6 520	4 967	-	38 314
wysokie	3 446	1 087	2 228	-	6 761
bez klasyfikacji	62	17	8 994	1 866	10 939
	195 406	57 684	24 257	1 866	279 213

Kryterium klasyfikacji do poszczególnych grup ryzyka jest opóźnienie w spłatach rat kapitałowych:

- pożyczki w niskiej grupie ryzyka – udział opóźnionych pożyczek w spłacie kapitału oscyluje na poziomie 5%,
- pożyczki w średniej grupie ryzyka – udział opóźnionych pożyczek w spłacie kapitału oscyluje na poziomie 10%,

- pożyczki w wysokiej grupie ryzyka – grupa podwyższonego ryzyka, dla której poziom opóźnienia w spłacie kapitału wynosi ok. 20%.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe – Środki pieniężne

w tysiącach złotych

	31.12.2022	31.12.2021
Środki pieniężne na rachunkach w bankach posiadających rating poniżej BBB - wg Standard & Poor's*	20 612	30 812
Środki pieniężne na rachunkach w bankach posiadających rating równy lub powyżej BBB - wg Standard & Poor's*	181 548	168 352
	<u>202 160</u>	<u>199 164</u>

* alternatywnie BBB- wg Fitch Ratings Ltd albo Baa3 wg Moody's Investors Service Limited

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe

Podział na klasy należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności z wyłączeniem należności podatkowych na koniec okresów sprawozdawczych przedstawia się następująco:

Klasyfikacja MSSF 9	Okres przeterminowania	Oczekiwane straty kredytowe jako % wartości bilansowej brutto	Wartość na dzień	Wartość na dzień
			31.12.2022	31.12.2021
Wartość brutto należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych należności z wyłączeniem należności podatkowych				
	<1 dni		29 583	42 019
	1-90 dni		169	169
	>90 dni		1 613	1 613
			<u>31 365</u>	<u>43 801</u>
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe				
	<1 dni	0%	-	-
	1-90 dni	0,70%	169	169
	>90 dni	100%	1 613	1 613
			<u>1 782</u>	<u>1 782</u>
Wartość netto				
	<1 dni		29 583	42 019
	1-90 dni		-	-
	>90 dni		-	-
			<u>29 583</u>	<u>42 019</u>

Zmiany odpisów na oczekiwane straty kredytowe z tytułu należności kształtowały się następująco:

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022				01.01.2021 - 31.12.2021			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Wartość odpisu na dzień 1 stycznia	-	169	1 613	1 782	-	446	1 366	1 812
Odpis ujęty w okresie sprawozdawczym	-	-	-	-	-	82	247	329
Rozwiązanie odpisu	-	-	-	-	-	(359)	-	(359)
Wykorzystanie odpisu	-	-	-	-	-	-	-	-
Przesunięcie pomiędzy koszykami	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość odpisu na koniec okresu	-	169	1 613	1 782	-	169	1 613	1 782

Struktura udzielonych pożyczek na koniec okresów sprawozdawczych została przedstawiona w nocie 15. Inwestycje w punkcie *Udzielone pożyczki*.

Zmiany wartości brutto udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu kształtowały się następująco:

w tysiącach złotych	01.01.2022 - 31.12.2022					01.01.2021 - 31.12.2021				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia	205 064	65 222	96 234	1 866	368 386	111 891	27 677	84 098	1 092	224 758
Nabycie	7 980	960	255	1 074	10 269	-	-	-	-	-
Zmiana z tyt. udzielenia*	185 467	78 550	36 816	-	300 833	-	-	-	-	-
Zmiana z tyt. spłaty*	(175 893)	(55 073)	(37 055)	(1 462)	(269 483)	-	-	-	-	-
Udzielenia/spłaty	-	-	-	-	-	146 449	17 502	(21 097)	774	143 628
Przesunięcie koszyk 1 do koszyk 2	(26 493)	26 493	-	-	-	(51 590)	51 590	-	-	-
Przesunięcie koszyk 1 do koszyk 3	(10 658)	-	10 658	-	-	(15 094)	-	15 094	-	-
Przesunięcie koszyk 2 do koszyk 1	3 524	(3 524)	-	-	-	13 408	(13 408)	-	-	-
Przesunięcie koszyk 2 do koszyk 3	-	(7 584)	7 584	-	-	-	(18 139)	18 139	-	-
Przesunięcie koszyk 3 do koszyk 1	9	-	(9)	-	-	-	-	-	-	-
Przesunięcie koszyk 3 do koszyk 2	-	7	(7)	-	-	-	-	-	-	-
Zmiana wartości brutto w okresie sprawozdawczym	27 799	12 422	67 901	-	108 122	-	-	-	-	-
Wartość brutto na koniec okresu	216 799	117 473	182 377	1 478	518 127	205 064	65 222	96 234	1 866	368 386

Zmiany odpisów na oczekiwane straty kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu kształtowały się następująco:

w tysiącach złotych	01.01.2022 - 31.12.2022				01.01.2021 - 31.12.2021			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Wartość odpisu na dzień 1 stycznia	9 657	7 538	71 977	89 172	11 330	4 082	56 681	72 093
Odpis na dzień nabycia	1 272	338	129	1 739	-	-	-	-
Zmiana z tyt. udzielenia*	8 669	12 557	23 075	44 301	-	-	-	-
Zmiana z tyt. spłaty*	(3 733)	(2 827)	(23 200)	(29 760)	-	-	-	-
Przesunięcie koszyk 1 do koszyk 2	(3 489)	3 489	-	-	(5 855)	5 855	-	-
Przesunięcie koszyk 1 do koszyk 3	(3 707)	-	3 707	-	(10 212)	-	10 212	-
Przesunięcie koszyk 2 do koszyk 1	89	(89)	-	-	442	(442)	-	-
Przesunięcie koszyk 2 do koszyk 3	-	(4 959)	4 959	-	-	(12 932)	12 932	-
Przesunięcie koszyk 3 do koszyk 1	1	-	(1)	-	-	-	-	-
Przesunięcie koszyk 3 do koszyk 2	-	4	(4)	-	-	-	-	-
Odpis na oczekiwane straty kredytowe ujęty w okresie sprawozdawczym	1 010	1 266	53 396	55 672	13 952	10 975	(7 848)	17 079
Wartość odpisu na koniec okresu	9 769	17 316	134 039	161 124	9 657	7 538	71 977	89 172

*brak odpowiednich danych umożliwiających stworzenie porównywalnej tabeli za 2021 r.

Wartość bilansowa brutto udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu wyniosła 518 127 tys. zł na dzień 31 grudnia 2022 r. (368 386 tys. zł na dzień 31.12.2021 r.). Grupa utworzyła odpis na oczekiwane straty kredytowe wartości pożyczek w wysokości 161 124 tys. zł na dzień 31 grudnia 2022 r. (89 172 tys. zł na dzień 31.12.2021 r.). Wysokość odpisu ustalana jest w podziale na koszyki rozpoznawania strat oczekiwanych udzielonych pożyczek w oparciu o szacunki uwzględniające ryzyko poniesienia oczekiwanej straty, tworzone z uwzględnieniem stopnia ich przeterminowania (nota 3.4.1). Wartość odpisu pokrywa 31,1% wartości brutto udzielonych pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (na koniec 2021 r.: 24,2%). Łączna kwota niezdyktowanych oczekiwanych strat kredytowych dla aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe wyniosła w 2021 roku 21 525 tys. zł (w 2021 roku 20 452 tys. zł).

Informacja o zmianach odpisów na oczekiwane straty kredytowe od inwestycji w pakiety wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu została przedstawiona w nocie 5 i 15.

28.2. Ryzyko płynności

Ryzyko utraty płynności to ryzyko wystąpienia sytuacji, w której Grupa nie jest w stanie terminowo regulować swoich zobowiązań.

Zarządzanie ryzykiem płynności polega na zapewnieniu zdolności Grupy do regulowania zobowiązań finansowych bez narażania na ewentualne straty lub podważenie reputacji Grupy.

Główne cele zarządzania płynnością to:

- zabezpieczenie Grupy Kruk przed utratą zdolności do regulowania zobowiązań,
- zapewnienie finansowania dla bieżącej działalności i dla rozwoju Grupy,
- efektywne zarządzanie dostępnymi źródłami finansowania.

Grupa posiada opracowane Zasady zarządzania płynnością finansową, które regulują m.in. zasady zaciągania finansowania dłużnego, przeprowadzania analiz i prognoz dotyczących płynności Grupy, monitorowanie wypełniania zobowiązań wynikających z zawartych umów kredytowych.

Bezpieczeństwo płynności Grupy analizowane jest cyklicznie poprzez analizę wrażliwości w odniesieniu do zmiany prognozowanego poziomu wpłat z portfeli wierzytelności.

Zgodnie z zasadami zarządzania płynnością, którymi kieruje się Grupa, aby nowe zadłużenie finansowe mogło być zaciągnięte przez podmiot z Grupy, muszą być spełnione następujące warunki:

- spłata zadłużenia jest możliwa z posiadanych własnych aktywów Grupy,
- zadłużenie jest zaciągane z uwzględnieniem możliwości oraz czasu i kosztów transferu środków pomiędzy spółkami,
- zaciągnięcie długu nie spowoduje przekroczenia wskaźników finansowych ustalonych w umowach kredytowych i w warunkach emisji obligacji.

Ekspozycja na ryzyko płynności

Na dzień 31 grudnia
2022 r.

w tysiącach złotych

	Wartość księgowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy/ szacunków					
		niezdyskontowane	Poniżej 6 miesiące	6-12 miesiące	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
Aktywa i zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne							
Inwestycje w pakiety wierzytelności*	6 768 087	13 764 663	1 109 132	1 072 582	1 979 975	4 371 950	5 231 024
Udzielone pożyczki*	369 443	490 554	188 793	107 084	113 785	52 962	27 930
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe z wyłączeniem należności z tytułu podatków	29 583	29 583	29 583	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	202 160	202 160	202 160	-	-	-	-
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	(2 494 856)	(3 095 404)	(152 934)	(86 748)	(256 371)	(2 549 374)	(49 977)
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	(1 382 015)	(1 928 811)	(67 451)	(132 349)	(175 021)	(1 195 002)	(358 988)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(68 923)	(70 960)	(17 216)	(14 568)	(24 141)	(12 321)	(2 714)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	(138 933)	(138 933)	(138 933)	-	-	-	-
	3 284 546	9 252 852	1 153 134	946 001	1 638 227	668 215	4 847 275

*Przepływy pieniężne pozycji wynikają z szacunków

Na dzień 31 grudnia
2021 r.

w tysiącach złotych

	Wartość księgowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy/ szacunków					
		niezdyskontowane	Poniżej 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
Aktywa i zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne							
Inwestycje w pakiety wierzytelności*	5 100 176	9 989 010	948 765	865 115	1 579 581	3 186 596	3 408 953
Udzielone pożyczki*	316 336	402 742	164 602	93 627	105 605	38 908	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe z wyłączeniem należności z tytułu podatków	42 019	42 019	42 019	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	199 164	199 164	199 164	-	-	-	-
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	(1 495 902)	(1 715 760)	(127 423)	(47 461)	(167 312)	(1 373 564)	-
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	(1 304 759)	(1 528 742)	(427 331)	(101 969)	(114 327)	(527 527)	(357 588)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(68 360)	(63 037)	(12 886)	(13 501)	(21 814)	(13 609)	(1 227)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	(138 204)	(138 204)	(138 204)	-	-	-	-
	<u>2 650 470</u>	<u>7 187 193</u>	<u>648 706</u>	<u>795 812</u>	<u>1 381 732</u>	<u>1 310 804</u>	<u>3 050 139</u>

Przepływy pieniężne wynikające z umowy zostały ustalone w oparciu o stopy procentowe obowiązujące odpowiednio na dzień 31 grudnia 2022 r. i 31 grudnia 2021 r.

Grupa nie oczekuje, że spodziewane przepływy pieniężne, zawarte w analizie terminów wymagalności, mogą wystąpić znacząco wcześniej lub w znacząco innych kwotach.

Grupa posiada na dzień 31 grudnia 2022 r. dostępny niewykorzystany limit kredytu odnawialnego w wysokości 382 997 tys. zł (31.12.2021 r.: 794 887 tys. zł). Niewykorzystany limit dostępny jest do 20 grudnia 2027 r.

Spółki z Grupy nie udzielały gwarancji podmiotom zewnętrznym.

Ryzyko płynności dla instrumentów zabezpieczających zostało wskazane w nocie 24.

Grupa Kruk definiuje ryzyko koncentracji płynnościowej jako ryzyko wynikające z przepływów pieniężnych z poszczególnych instrumentów finansowych.

28.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe polega na tym, że zmiany cen rynkowych, takich jak kursy walutowe, stopy procentowe i ceny akcji będą wpływać na wyniki Grupy lub na wartość posiadanych instrumentów finansowych. Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie i kontrolowanie stopnia narażenia Grupy na ryzyko rynkowe w granicach przyjętych parametrów, przy jednoczesnym dążeniu do optymalizacji stopy zwrotu.

Za jeden z kluczowych elementów koniecznych dla skutecznego wdrożenia strategii rozwoju Grupy KRUK uznano właściwą politykę zarządzania ryzykiem zmiany stóp procentowych oraz ryzykiem walutowym. Polityka zarządzania ryzykiem stóp procentowych obejmuje następujące zagadnienia:

- cele Grupy w zakresie ryzyka stóp procentowych,
- metody monitorowania ryzyka stóp procentowych,
- dopuszczalny stopień ekspozycji Grupy na ryzyko stóp procentowych,
- zasady postępowania w przypadku przekroczenia dopuszczalnej ekspozycji Grupy na ryzyko stóp procentowych,
- zasady zarządzania ryzykiem stóp procentowych Grupy Kapitałowej KRUK.

Polityka zarządzania ryzykiem walutowym obejmuje następujące zagadnienia:

- cele Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym
- kluczowe zasady zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie
- dopuszczalny wpływ ryzyka walutowego na wyniki i kapitały Grupy (apetyt na ryzyko walutowe)
- metody pomiaru i monitorowania ryzyka walutowego oraz ekspozycji na ryzyko walutowe
- zasady postępowania w przypadku przekroczenia dopuszczalnego apetytu na ryzyko walutowe i określonych limitów ryzyka walutowego
- zasady zabezpieczania ryzyka walutowego
- role i obowiązki w procesie zarządzania ryzykiem walutowym

Aktywa finansowe w walucie innej niż PLN stanowiły na dzień 31 grudnia 2022 r. 55% aktywów ogółem natomiast zobowiązania w walucie obcej stanowiły na ten dzień 25% pasywów ogółem (31.12.2021 r.: odpowiednio 44% i 15%).

Grupa korzysta z instrumentów finansowych w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmian stóp procentowych oraz ryzykiem walutowym (patrz nota 3.4.5 oraz 24).

Ekspozycja na ryzyko walutowe i analiza wrażliwości

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe, wyznaczona jako wartość bilansowa netto instrumentów finansowych w walutach obcych według kursu na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	31.12.2022					31.12.2021				
	PLN	EUR	RON	CZK	Razem	PLN	EUR	RON	CZK	Razem
Ekspozycja na ryzyko walutowe										
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	3 357	47	-	3 405	-	1 392	226	-	1 618
Inwestycje	-	272	1 216 137	16 618	1 233 027	-	310	780 398	21 680	802 388
Środki pieniężne	38	2 615	1 853	2 109	6 616	694	7 679	10 511	661	19 545
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu	-	(167 916)	-	-	(167 916)	-	(192 572)	-	-	(192 572)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(871)	(7 756)	(20 994)	-	(29 622)	(310)	(13 361)	(2 293)	-	(15 964)
Ekspozycja na ryzyko walutowe - pozycje wpływające na rachunek zysków lub strat	(833)	(169 428)	1 197 043	18 728	1 045 510	384	(196 552)	788 842	22 341	615 015
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	5 856	35 613	(2 766)	38 703	-	17 460	16 153	-	33 613
Inwestycje	-	2 600 799	58 983	138 799	2 798 581	-	1 413 091	112 484	115 930	1 641 505
Środki pieniężne	-	109 960	14 690	8 859	133 509	-	61 719	21 571	8 217	91 507
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu	-	(1 696 785)	(7 597)	(705)	(1 705 087)	-	(575 655)	(3 912)	(1 344)	(580 911)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	(18 656)	(13 925)	(1 768)	(34 349)	-	(84 885)	(16 386)	(3 251)	(104 522)
Ekspozycja na ryzyko walutowe - pozycje wpływające na inne całkowite dochody	-	1 001 173	87 765	142 418	1 231 357	-	831 730	129 911	119 552	1 081 192
Ekspozycja na ryzyko walutowe	(833)	831 745	1 284 809	161 146	2 276 866	384	635 178	918 752	141 893	1 696 207
Efekt zabezpieczenia		(940 000)			(940 000)					-
Ekspozycja na ryzyko walutowe z uwzględnieniem zabezpieczenia	(833)	(108 255)	1 284 809	161 146	1 336 866	384	635 178	918 752	141 893	1 696 207

w tysiącach złotych

31.12.2022

31.12.2021

	31.12.2022					31.12.2021				
	PLN	EUR	RON	CZK	Razem	PLN	EUR	RON	CZK	Razem
Analiza wrażliwości ekspozycji na ryzyko walutowe w przypadku wzrostu kursu walut +10%										
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	336	5	-	341	-	139	23	-	162
Inwestycje	-	27	121 614	1 662	123 303	-	31	78 040	2 168	80 239
Środki pieniężne	4	262	185	211	662	69	768	1 051	66	1 954
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu	-	(16 792)	-	-	(16 792)	-	(19 257)	-	-	(19 257)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(87)	(776)	(2 099)	-	(2 962)	(31)	(1 336)	(229)	-	(1 596)
Wpływ na rachunek zysków lub strat	(83)	(16 943)	119 705	1 873	104 552	38	(19 655)	78 885	2 234	61 502
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	586	3 561	(277)	3 870	-	1 746	1 615	-	3 361
Inwestycje	-	260 080	5 898	13 880	279 858	-	141 309	11 248	11 593	164 150
Środki pieniężne	-	10 996	1 469	886	13 351	-	6 172	2 157	822	9 151
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu	-	(169 679)	(760)	(71)	(170 510)	-	(57 566)	(391)	(134)	(58 091)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	(1 866)	(1 393)	(177)	(3 436)	-	(8 489)	(1 639)	(325)	(10 453)
Wpływ na inne całkowite dochody	-	100 117	8 775	14 241	123 133	-	83 172	12 990	11 956	108 118
Ekspozycja na ryzyko walutowe	(83)	83 174	128 480	16 114	227 685	38	63 518	91 875	14 189	169 620
Efekt zabezpieczenia	-	(94 000)	-	-	(94 000)	-	(19 000)	-	-	(19 000)
Ekspozycja na ryzyko walutowe z uwzględnieniem zabezpieczenia	(83)	(10 826)	128 480	16 114	133 685	38	44 518	91 875	14 189	150 620

Oslabienie się złotego w odniesieniu do EUR na dzień 31 grudnia 2022 r. o 10% spowodowałaby przykładowo spadek zysku o 16 943 tys. zł oraz wzrost kapitału własnego o 83 174 tys. zł. Umocnienie się złotego w odniesieniu do EUR na dzień 31 grudnia 2022 r. o 10% spowodowałaby przykładowo wzrost zysku o 16 943 tys. zł oraz spadek kapitału własnego o 83 174 tys. zł. Analiza zakłada, że inne zmienne, w szczególności stopy procentowe, pozostaną na stałym poziomie.

Grupa Kruk definiuje ryzyko koncentracji walutowej jako ryzyko wynikające z istotnego zaangażowania w poszczególne instrumenty finansowe wyrażone w walucie RON, CZK, EUR.

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zastosowano następujące kursy wymiany dla najważniejszych walut obcych:

w złotych	Średnie kursy walut		Koniec okresu sprawozdawczego (kursy spot)	
	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
1 EUR	4,6883	4,5775	4,6899	4,5994
1 USD	4,4679	3,8757	4,4018	4,0600
1 RON	0,9501	0,9293	0,9475	0,9293
1 CZK	0,1910	0,1785	0,1942	0,1850

*średnie kursy walut ustalono jako średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej

Na koniec okresu sprawozdawczego struktura oprocentowanych instrumentów finansowych przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych	Wartość księgowa	
	31.12.2022	31.12.2021
Instrumenty finansowe o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	7 369 273	5 657 695
Zobowiązania finansowe	(317 046)	(503 476)
	7 052 227	5 154 219
Efekt zabezpieczenia (wartość nominalna)	(2 179 879)	(530 000)
	4 872 348	4 624 219
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	46 091	13 803
Zobowiązania finansowe	(3 777 505)	(2 503 748)
	(3 731 414)	(2 489 945)
Efekt zabezpieczenia (wartość nominalna)	2 179 879	530 000
	(1 551 535)	(1 959 945)

Grupa Kruk definiuje ryzyko koncentracji z tytułu stopy procentowej jako ryzyko wynikające z istotnego zaangażowania w poszczególne instrumenty finansowe.

Analiza wrażliwości wartości godziwej instrumentów finansowych o stałej stopie procentowej

Grupa nie posiada aktywów i zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz nie zawiera transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych (IRS) jako zabezpieczenie wartości godziwej. Dlatego zmiana stopy procentowej nie miałaby istotnego wpływu na zysk lub stratę bieżącego okresu z tego tytułu.

Analiza wrażliwości przepływów pieniężnych instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej

Zmiana o 100 punktów bazowych w stopie procentowej zwiększyłaby (zmniejszyłaby) kapitał własny i zysk przed opodatkowaniem w całym okresie kredytowania o kwoty przedstawione poniżej. Poniższa analiza opiera się na założeniu, że inne zmienne, w szczególności kursy walutowe, pozostaną na stałym poziomie.

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu	
	wzrost o 100 pb	spadek o 100 pb
31 grudnia 2022 r.		
Aktywa finansowe o zmiennej stopie procentowej	461	(461)
Zobowiązania finansowe o zmiennej stopie procentowej	(37 775)	37 775
31 grudnia 2021 r.		
Aktywa finansowe o zmiennej stopie procentowej	138	(138)
Zobowiązania finansowe o zmiennej stopie procentowej	(25 037)	25 037

Wartości godziwe

Porównanie wartości godziwych z wartościami księgowymi

Poniższa tabela zawiera porównanie wartości godziwych aktywów i zobowiązań finansowych z wartościami ujętymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

w tysiącach złotych

	31.12.2022		31.12.2021	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej				
Instrumenty zabezpieczające (IRS)	34 562	34 562	13 803	13 803
Instrumenty zabezpieczające (CIRS)	1 705	1 705	-	-
Udzielone pożyczki	12 440	12 440	37 123	37 123
	<u>48 707</u>	<u>48 707</u>	<u>50 926</u>	<u>50 926</u>
Aktywa i zobowiązania finansowe niewyceniane w wartości godziwej				
Inwestycje w pakiety wierzytelności	6 768 087	6 358 969	5 100 176	4 835 016
Udzielone pożyczki	357 003	346 876	279 213	270 034
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe z wyłączeniem należności z tytułu podatków	42 019	42 019	29 583	29 583
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	(138 204)	(138 204)	(138 933)	(138 933)
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	(2 494 856)	(2 498 822)	(1 495 902)	(1 502 198)
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	(1 382 015)	(1 366 416)	(1 304 759)	(1 330 251)
	<u>3 152 034</u>	<u>2 744 422</u>	<u>2 469 378</u>	<u>2 163 251</u>

Stopy procentowe wykorzystywane do szacowania wartości godziwej

	31.12.2022	31.12.2021
Inwestycje w pakiety wierzytelności	0,00% - 216,23%	-0,01% - 216,23%
Udzielone pożyczki	10,20% - 57,02%	14,64% - 88,69%
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	4,08% - 9,78%	4,65% - 5,04%

Hierarchia instrumentów finansowych

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej i według metody zamortyzowanego kosztu. W zależności od poziomu wyceny zastosowano następujące dane wejściowe do modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio lub pośrednio,

- Poziom 3: dane wejściowe nie bazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Grupa nie dokonywała transferów pomiędzy poziomami w latach 2021-2022.

Hierarchia instrumentów finansowych – Poziom 1

w tysiącach złotych

	Poziom 1	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Stan na dzień 31 grudnia 2021 r.		
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	(1 304 759)	(1 330 251)
Stan na dzień 31 grudnia 2022 r.		
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	(1 382 015)	(1 366 416)

Wartość godziwa zobowiązań finansowych z tytułu dłużnych papierów wartościowych ustalana jest w oparciu o ich notowania na rynku Catalyst na ostatni dzień okresu sprawozdawczego.

Hierarchia instrumentów finansowych – Poziom 2

w tysiącach złotych

	Poziom 2	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Stan na dzień 31 grudnia 2021 r.		
Instrumenty zabezpieczające (IRS)	13 803	13 803
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe z wyłączeniem należności z tytułu podatków	29 583	29 583
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	(138 933)	(138 933)
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	(1 495 902)	(1 502 198)
Stan na dzień 31 grudnia 2022 r.		
Instrumenty zabezpieczające (IRS)	34 562	34 562
Instrumenty zabezpieczające (CIRS)	1 705	1 705
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe z wyłączeniem należności z tytułu podatków	42 019	42 019
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	(138 204)	(138 204)
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	(2 494 856)	(2 498 822)

Wartość godziwa instrumentów pochodnych oraz zabezpieczających ustalana jest w oparciu o przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowanych na podstawie różnicy między prognozowanym WIBOR 3M, a WIBOR 3M z dnia zawarcia transakcji. Do wyznaczenia wartości godziwej Grupa przyjmuje prognozę WIBOR 3M przekazaną przez firmę zewnętrzną.

Wartość godziwa zobowiązań finansowych z tytułu kredytów i pożyczek ustalana jest w oparciu o przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowanych na podstawie różnicy między marżą zobowiązań finansowych na dzień sprawozdawczy a marżą z dnia zawarcia transakcji. Do wyznaczenia wartości godziwej Grupa przyjmuje marże z ostatniej zawartej umowy kredytowej.

Dla kredytów bankowych, zobowiązań z tytułu leasingu oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług Grupa wyznacza wartość godziwą z uwzględnieniem danych wejściowych na Poziomie 2.

Hierarchia instrumentów finansowych – Poziom 3

w tysiącach złotych

	Poziom 3	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Stan na dzień 31 grudnia 2021 r.		
Inwestycje w pakiety wierzytelności	5 100 176	4 835 016
Udzielone pożyczki	316 336	307 157
Stan na dzień 31 grudnia 2022 r.		
Inwestycje w pakiety wierzytelności	6 768 087	6 358 969
Udzielone pożyczki	369 443	359 316

Wartość godziwa inwestycji w pakiety wierzytelności wyliczana jest w oparciu o przewidywane przyszłe przepływy pieniężne związane z pakietami wierzytelności, zdyskontowane stopą odzwierciedlającą ryzyko kredytowe związane z danym pakietem. Stopa użyta do dyskontowania wyliczana jest jako wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji na dzień nabycia pakietu i jest weryfikowana tak, aby uwzględniała aktualną stopę wolną od ryzyka oraz aktualną premię za ryzyko związaną z ryzykiem kredytowym dla danego pakietu.

Różnica pomiędzy wartością godziwą a wartością księgową wyliczaną według metody zamortyzowanego kosztu wynika z innej metodologii wyliczania obu tych wartości. Na wartość księgową mają wpływ prognoza oczekiwanych spłat z pakietów wierzytelności oraz kurs walutowy na dzień bilansowy, natomiast na wartość godziwą ma dodatkowo wpływ również prognoza kosztów działań windykacyjnych oraz stopa wolna od ryzyka.

28.4. Zarządzanie kapitałem

Zarząd Jednostki Dominującej dąży do utrzymania równowagi pomiędzy stopą zwrotu możliwą do osiągnięcia przy wyższym poziomie zadłużenia oraz ponoszonym ryzykiem. W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. wskaźnik zwrotu z kapitału, liczony jako iloraz zysku netto za okres sprawozdawczy oraz kapitału własnego pomniejszonego o zysk netto, wyniósł 32,83 % (2021 r.: 36,45 %).

Stopa zadłużenia Grupy, liczona jako relacja sumy zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji oraz zobowiązań z tytułu podpisanych umów leasingu do kapitału własnego ogółem, wynosiła 1,21 na dzień 31 grudnia 2022 r. (31.12.2021 r.: 1,10).

Zgodnie z Ustawą Antylichwiarską z 18 grudnia 2020 r. Zarząd Jednostki Dominującej dąży do utrzymania kapitału udziałowego/akcyjnego instytucji pożyczkowych w Grupie KRUK na poziomie wymaganym ww. ustawą tj. 1 000 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. nie było zmian w podejściu Grupy do zarządzania kapitałem.

29. Transakcje z podmiotami powiązanimi

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanimi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych.

Wynagrodzenia kadry kierowniczej – Zarząd

Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej Jednostki Dominującej kształtowało się w sposób następujący:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Wynagrodzenie zasadnicze/ kontrakt menadżerski (brutto)	7 388	6 313
Dodatkowe świadczenia	99	83
Wynagrodzenie z tytułu płatności w formie akcji (nota 30.)	27 694	18 576
	<u>35 181</u>	<u>24 972</u>

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej kształtowało się w sposób następujący:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Wynagrodzenie zasadnicze (brutto)	1 151	956
Dodatkowe świadczenia	22	15
	<u>1 173</u>	<u>971</u>

Pozostałe transakcje z kadrą kierowniczą

Osoby wchodzące w skład organu zarządzającego oraz osoby blisko z nimi związane na dzień 31 grudnia 2022 r. posiadały 10,5% głosów na walnym zgromadzeniu Jednostki Dominującej (31.12.2021 r.: 10,0 %).

W roku 2022 oraz 2021 nie wystąpiły istotne transakcje z bliskimi członkami rodziny kluczowego personelu kierowniczego Grupy.

Członkowie Zarządu, Rady Nadzorczej oraz bliscy członkowie rodziny kluczowego personelu kierowniczego Grupy nie udzielali gwarancji, poręczeń spółkom z Grupy.

Członkowie Zarządu, Rady Nadzorczej oraz bliscy członkowie rodziny kluczowego personelu kierowniczego Grupy nie otrzymali gwarancji, poręczeń od spółek z Grupy Kruk.

30. Płatności w formie akcji

Koszt programu opcji przyznanych Zarządowi Jednostki Dominującej oraz pracownikom, rozliczany w instrumentach kapitałowych.

w tysiącach złotych

Okres kończący się	Wartość przyznanych świadczeń
31 grudnia 2003 r.	226
31 grudnia 2004 r.	789
31 grudnia 2005 r.	354
31 grudnia 2006 r.	172
31 grudnia 2007 r.	587
31 grudnia 2008 r.	91
31 grudnia 2010 r.	257
31 grudnia 2011 r.	889
31 grudnia 2012 r.	2 346
31 grudnia 2013 r.	2 578
31 grudnia 2014 r.	7 335
31 grudnia 2015 r.	13 332
31 grudnia 2016 r.	7 702
31 grudnia 2017 r.	10 147
31 grudnia 2018 r.	8 118
31 grudnia 2019 r.	9 658
31 grudnia 2020 r.	(1 156)
31 grudnia 2021 r.	18 576
31 grudnia 2022 r.	27 694
Suma	109 695

Szczegóły dotyczące programu opcji menadżerskich zostały opisane w nocie 21.

31. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych przedstawiono poniżej:

w tysiącach złotych netto

	31.12.2022	31.12.2021
Badanie sprawozdań finansowych	2 226	1 867
Inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdań finansowych	504	270
	2 730	2 137

32. Pozostałe noty objaśniające

32.1. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Poniższe zestawienia prezentują przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz sprawozdania z zysków lub strat a zmianami wynikającymi ze skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych:

w tysiącach złotych

	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Zmiana stanu inwestycji w pakiety wierzytelności wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(1 667 911)	(1 116 096)
Wpływ różnic kursowych z przeliczenia jednostek działających za granicą	59 548	(10 172)
Zmiana stanu inwestycji w pakiety wierzytelności wynikająca ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	(1 608 363)	(1 126 268)

32.2. Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczny wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

Wpływ inflacji na działalność Grupy KRUK

Inflacja wpływa na wzrost kosztów Grupy KRUK, w szczególności na koszt pracy i pośrednio przez wzrost stóp procentowych na koszty finansowe. Wpływ inflacji na przychody jest trudny w ocenie i może być:

- pozytywny, jeśli osoby zadłużone otrzymują regularny dochód, zwiększają się ich nominalne dochody i przez to spłacają większą część swojego zadłużenia wobec Grupy KRUK, a także w wyniku inflacji rośnie nominalna wartość długu,
- negatywny, jeśli w wyniku inflacji pogarsza się koniunktura gospodarcza, spadają dochody i rośnie bezrobocie, a osoby zadłużone zaprzestają spłat długu.

Agresja Rosji na Ukrainę

W dniu 24 lutego 2022 roku miała miejsce agresja Rosji na Ukrainę. Grupa KRUK nie posiada aktywów na Ukrainie ani w Rosji, jak również nie prowadzi tam działalności gospodarczej. Jednym z dostawców usług rozwojowych IT w spółce zależnej Wonga jest spółka ukraińska. W obecnej sytuacji współpraca z ukraińskim dostawcą jest kontynuowana w ograniczonym zakresie. Nie wpływa to na bieżącą działalność Wongi, a realizacja tych usług w Polsce jest możliwa.

W związku z brakiem działalności na Ukrainie i w Rosji Grupa ocenia, że wpływ konfliktu na działalność Grupy będzie pośredni i ograniczony.

Sytuacja na Ukrainie nie wpływa na pozycje prezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym na dzień bilansowy, jak i na ujęcie oraz wycenę pozycji po dniu bilansowym.

32.3. Ryzyko negatywnego wpływu na środowisko naturalne

Ryzyko dotyczące wpływu na środowisko naturalne wiąże się głównie z możliwym negatywnym wpływem Grupy na środowisko i klimat poprzez własną działalność operacyjną, oferowane produkty i usługi, w tym finansowanie projektów oraz zarządzanie zagrożeniami klimatycznymi, transformacyjnymi dla Grupy. Grupa KRUK, świadoma swojego wpływu na środowisko oraz oczekiwań interesariuszy w tym zakresie, zdecydowała się na wyznaczenie celów środowiskowych i włączenie ich do strategii ESG, stanowiącej część strategii biznesowej. Cele te oparte są na SDGs wyznaczonych przez Organizację Narodów Zjednoczonych oraz na postanowieniach Zielonego Ładu Unii Europejskiej.

Zgodnie z zakresem I i II GHG Protocol w każdym kraju działalności Grupy KRUK wprowadzono plan działań, którego celem jest osiągnięcie 70% redukcji emisji CO₂ do 2040 roku, m.in. poprzez poprawę efektywności floty samochodowej, wykorzystanie OZE (Odnawialnych Źródeł Energii) oraz zmniejszenie zużycia energii w budynkach biurowych. W związku z obowiązkami nałożonymi przez CSRD (Corporate Sustainable Reporting Directive) Grupa KRUK chce spełnić założenia zawarte w zakresie III GHG Protocol w odniesieniu do naszego modelu biznesowego, i uwzględnić w obliczeniach łańcuch wartości.

Grupa planuje w ramach strategii ESG do 2026 roku zacząć ujawniać informacje o emisyjności każdego z głównych procesów biznesowych. Aby zrealizować wszystkie strategiczne cele środowiskowe, Grupa KRUK zobowiązuje się do ciągłego wyposażania pracowników, dostawców i społeczeństwa w wiedzę niezbędną do ochrony i poprawy stanu środowiska.

Z uwagi na doświadczenie i wiedzę dotyczącą zadłużenia, od 2019 roku Grupa KRUK cyklicznie stara się zainteresować opinię publiczną tematem długu ekologicznego i nadmiernego konsumpcjonizmu, pokazując, jakie są analogie pomiędzy długiem finansowym a długiem ekologicznym. Okazją do poruszenia tego tematu jest Dzień Długu Ekologicznego, kiedy to dzięki badaniom społecznym przeprowadzonym na zlecenie Grupy, przesyłane są do mediów informacje prasowe dotyczące konsekwencji związanych z nadmiernym konsumpcjonizmem Polaków. Dzień Długu Ekologicznego został poprzedzony badaniem „Ekonomiczne i ekologiczne postawy Polaków 2022” przeprowadzonym na zlecenie KRUK S.A. Z proekologicznym komunikatem spółka dotarła do ponad 31 tys. unikalnych użytkowników.

W 2022 roku KRUK S.A. dołączył do inicjatywy Climate Positive prowadzonej przez UNGC, której celem jest wspieranie biznesu wiedzą ekspercką w zakresie możliwości przeciwdziałania zmianom klimatycznym oraz zmniejszaniu śladu węglowego i budowaniu świadomości ekologicznej. Dzięki udziałowi w inicjatywie, Grupa KRUK została zaproszona do Rady Biznesowej UNGCNP. Więcej informacji na ten temat zarządzaniem wpływem Grupy na środowisko i klimat przedstawiono w sprawozdaniu Zarządu KRUK S.A. z działalności operacyjnej Grupy KRUK oraz KRUK.

Na tę chwilę nie zostały zidentyfikowane pozycje bilansu, na których wycenę istotny wpływ miałyby analizowane ryzyka klimatyczne. Ryzyka i szanse klimatyczne zostaną zdefiniowane w 2023 roku zgodnie ze standardem TCFD. W tym celu została nawiązana współpraca z doradcą zewnętrznym.

33. Zobowiązania warunkowe

Zabezpieczenia ustanowione na majątku Grupy na dzień 31.12.2022 r. zaprezentowano poniżej:

Rodzaj	Beneficjent	Kwota	Termin obowiązywania	Warunki realizacji
Gwarancje udzielone/weksle wystawione				
Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wynikające z Umowy o kredyt rewolwingowy, zawartej w dniu 2 lipca 2015 r., wraz z późniejszymi zmianami, pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A, a mBank S.A.	mBank S.A.	119 700 tys. PLN	Nie później niż do dnia 03.07.2030 r.	Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie Umowy o kredyt rewolwingowy
Weksel in blanco	Santander Bank Polska S.A.	162 398 tys. PLN	Do momentu rozliczenia zawartych transakcji pochodnych i zaspokojenia wszelkich roszczeń banku z nich wynikających	Niewywiązanie się KRUK S.A. ze spłaty zobowiązań wynikających z transakcji skarbowych zawieranych na podstawie Umowy ramowej o trybie zawierania oraz rozliczania transakcji, zawartej w dniu 13 czerwca 2013r. z późn. zm.
Poręczenie za zobowiązania InvestCapital LTD wynikające z Transakcji zawartych na podstawie Umowy Ramowej zawartej pomiędzy KRUK S.A., InvestCapital LTD oraz Santander Bank Polska S.A.	Santander Bank Polska S.A.	54 900 tys. PLN	Nie później niż do dnia 31.07.2027 r.	Niewywiązanie się InvestCapital LTD ze spłaty zobowiązań wynikających z transakcji skarbowych zawieranych na podstawie Aneksu nr 3 do Umowy ramowej o trybie zawierania oraz rozliczania transakcji, zawartego w dniu 21.06.2018r.
Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec ING Bank Śląski SA wynikające z tytułu Umowy Kredytowej zawartej w dniu 20 grudnia 2018, wraz z późniejszymi zmianami, pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A. a ING Bank Śląski S.A.	ING Bank Śląsk S.A.	300 000 tys. PLN	Nie później niż do dnia 20 maja 2031 r.	Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie Umowy kredytowej

<p>Poręczenie za zobowiązania InvestCapital Ltd, Kruk Romania S.R.L., Kruk Espana S.L.U. oraz PROKURA NS FIZ wynikające z Umowy wielowalutowego kredytu rewalingowego zawartej w dniu 3 lipca 2017 r., wraz z późn. zmianami, pomiędzy KRUK S.A., InvestCapital Ltd, Kruk Romania S.R.L., Kruk Espana S.L.U. i PROKURA NS FIZ (Kredytobiorcy) a DNB Bank ASA, ING Bank Śląski S.A., Santander Bank Polska S.A., PKO BP S.A. oraz Bank Handlowy w Warszawie S.A.</p>	<p>DNB Bank ASA, ING Bank Śląski S.A., Santander Bank Polska S.A., PKO BP S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A.</p>	<p>589 500 tys. EUR</p>	<p>Do czasu spełnienia wszystkich zobowiązań wynikających z Umowy wielowalutowego kredytu rewalingowego</p>	<p>Niezapłacenie przez Kredytobiorcę kwot należnych na podstawie Umowy wielowalutowego kredytu rewalingowego</p>
<p>Weksel in blanco</p>	<p>mBank S.A.</p>	<p>7 500 tys. PLN</p>	<p>Do momentu rozliczenia zawartych transakcji rynku finansowego i zaspokojenia wszelkich roszczeń banku z nich wynikających</p>	<p>Niewywiązanie się KRUK S.A. ze spłaty zobowiązań wynikających z transakcji rynku finansowego zawieranych na podstawie Umowy ramowej zawartej w dniu 7 lutego 2019 r.</p>
<p>Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec PKO BP SA wynikające z tytułu Umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny zawartej w dniu 21 września 2021 r., pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A, a PKO BP S.A.</p>	<p>PKO BP S.A.</p>	<p>33 480 tys. PLN</p>	<p>Nie później niż do dnia 20 września 2029 r.</p>	<p>Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie Umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny</p>
<p>Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec PKO BP SA wynikające z tytułu Umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny zawartej w dniu 14 grudnia 2021 r., pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A, a PKO BP S.A.</p>	<p>PKO BP S.A.</p>	<p>68 640 tys. PLN</p>	<p>Nie później niż do dnia 13 grudnia 2029 r.</p>	<p>Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie Umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny</p>
<p>Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec Pekao SA wynikające z tytułu Umowy o kredyt w rachunku bieżącym zawartej w dniu 01 lutego 2022 r., pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A, a Pekao S.A.</p>	<p>Pekao S.A.</p>	<p>120 000 tys. PLN</p>	<p>Nie później niż do dnia 31 stycznia 2031 r.</p>	<p>Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie Umowy o kredyt w rachunku bieżącym</p>

Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec PKO BP SA wynikające z tytułu Umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny zawartej w dniu 22 sierpnia 2022 r., pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A, a PKO BP S.A.	PKO BP S.A.	75 240 tys. PLN	Nie później niż do dnia 21 sierpnia 2030 r.	Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie Umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny
Poręczenie za zobowiązania InvestCapital Ltd wobec BANKINTER S.A., z siedzibą w Madrycie, wynikające z tytułu Umowy o zarządzanie windykacją za pomocą polecenia zapłaty (Direct Debit) zawartej w dniu 7 lipca 2022 r., pomiędzy BANKINTER S.A. a InvestCapital Ltd.	BANKINTER S.A.	1 600 tys. EUR	Do czasu spełnienia wszystkich zobowiązań wynikających z Umowy o zarządzanie windykacją za pomocą polecenia zapłaty (Direct Debit) zawartej w dniu 7 lipca 2022 r.	Niezapłacenie przez InvestCapital Ltd kwot należnych bankowi na podstawie Umowy o zarządzanie windykacją za pomocą polecenia zapłaty (Direct Debit) zawartej w dniu 7 lipca 2022 r.
Gwarancje pozyskane				
Gwarancja wystawiona przez Santander Bank Polska S.A. za zobowiązania KRUK S.A. z tytułu Umowy Najmu	DEVCo Sp. Z o.o.	300 tys. EUR oraz 215 tys. PLN	Nie później niż do dnia 30 grudnia 2023 r.	Niewywiązanie się KRUK S.A. ze spłaty zobowiązań wynikających z umowy najmu zabezpieczonej wymienioną Gwarancją

W związku z rozwiązaniem za porozumieniem stron, po dacie bilansowej w dniu 27 lutego 2023 roku, umowy kredytowej zawartej w dniu 20 grudnia 2018 roku z późn. zm., przez KRUK S.A. i jednostkę od niego zależną, PROKURA NS FIZ, z ING Bankiem Śląskim S.A., poręczenie udzielone przez KRUK SA za zobowiązania kredytobiorcy Prokura NS FIZ wygasło w dniu 27 lutego 2023 roku.

Po dacie bilansowej, w dniu 2 marca 2023 roku, KRUK S.A. oraz jednostki zależne zawarli z konsorcjum banków tj. DNB Bank ASA, ING Bank Śląski S.A., Santander Bank Polska S.A., PKO BP S.A. oraz Bank Handlowy w Warszawie S.A. aneks do umowy wielowalutowego kredytu rewolwingowego. Przedmiotem Aneksu jest zwiększenie Kredytu do maksymalnej wysokości 446 000 tys. EUR. Jednocześnie w związku z zawartym Aneksem poręczenie KRUK S.A. oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji przez KRUK S.A. będzie wynosiło do 669 000 tys. EUR każde. Pozostałe warunki umowy Kredytu nie zostały istotnie zmienione.

Do dnia publikacji niniejszego raportu inne zobowiązania warunkowe lub aktywa warunkowe nie uległy zmianie.

Zabezpieczenia ustanowione na majątku Grupy na dzień 31.12.2021 r. zaprezentowano poniżej:

Rodzaj	Beneficjent	Kwota	Termin obowiązywania	Warunki realizacji
Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wynikające z Umowy o kredyt rewalwingowy, zawartej w dniu 2 lipca 2015 r., wraz z późniejszymi zmianami, pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A, a mBank S.A.	mBank S.A.	126 000 tys PLN	Nie później niż do dnia 01.07.2026 r.	Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie Umowy o kredyt rewalwingowy
Weksel in blanco	Santander Bank Polska S.A.	162 398 tys PLN	Do momentu rozliczenia zawartych transakcji pochodnych i zaspokojenia wszelkich roszczeń banku z nich wynikających	Niewywiązanie się KRUK S.A. ze spłaty zobowiązań wynikających z transakcji skarbowych zawieranych na podstawie Umowy ramowej o trybie zawierania oraz rozliczania transakcji, zawartej w dniu 13 czerwca 2013r. z późn. zm.
Poręczenie za zobowiązania InvestCapital LTD wynikające z Transakcji zawartych na podstawie Umowy Ramowej zawartej pomiędzy KRUK S.A., InvestCapital LTD oraz Santander Bank Polska S.A.	Santander Bank Polska S.A.	54 900 tys PLN (dotyczy InvestCapital LTD i KRUK S.A.)	Nie później niż do dnia 31.07.2027 r.	Niewywiązanie się InvestCapital LTD ze spłaty zobowiązań wynikających z transakcji skarbowych zawieranych na podstawie Aneksu nr 3 do Umowy ramowej o trybie zawierania oraz rozliczania transakcji, zawartego w dniu 21.06.2018r.
Gwarancja wystawiona przez Santander Bank Polska S.A. za zobowiązania KRUK S.A. z tytułu Umowy Najmu	DEVCo Sp. Z o.o.	292 tys EUR oraz 204 tys PLN	Nie później niż do dnia 30 grudnia 2022 r.	Niewywiązanie się KRUK S.A. ze spłaty zobowiązań wynikających z umowy najmu zabezpieczonej wymienioną Gwarancją
Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec ING Bank Śląski SA wynikające z tytułu Umowy Kredytowej zawartej w dniu 20 grudnia 2018, wraz z późniejszymi zmianami, pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A. a ING Bank Śląski S.A.	ING Bank Śląski S.A.	300 000 tys PLN	Nie później niż do dnia 20 grudnia 2029 r.	Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie Umowy kredytowej

<p>Poręczenie za zobowiązania InvestCapital Ltd, Kruk Romania S.R.L., Kruk Espana S.L.U. oraz PROKURA NS FIZ wynikające z Umowy wielowalutowego kredytu rewalingowego zawartej w dniu 3 lipca 2017 r., wraz z późn. zmianami, pomiędzy KRUK S.A., InvestCapital Ltd, Kruk Romania S.R.L., Kruk Espana S.L.U. i PROKURA NS FIZ (Kredytobiorcy) a DNB Bank ASA, ING Bank Śląski S.A., Santander Bank Polska S.A., PKO BP S.A. oraz Bank Handlowy w Warszawie S.A.</p>	<p>DNB Bank ASA, ING Bank Śląski S.A., Santander Bank Polska S.A., PKO BP S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A.</p>	<p>447 000 tys EUR</p>	<p>Do czasu spełnienia wszystkich zobowiązań wynikających z Umowy wielowalutowego kredytu rewalingowego</p>	<p>Niezapłacenie przez Kredytobiorcę kwot należnych na podstawie Umowy wielowalutowego kredytu rewalingowego</p>
<p>Weksel in blanco</p>	<p>mBank S.A.</p>	<p>7 500 tys PLN</p>	<p>Do momentu rozliczenia zawartych transakcji rynku finansowego i zaspokojenia wszelkich roszczeń banku z nich wynikających</p>	<p>Niewywiązanie się KRUK S.A. ze spłaty zobowiązań wynikających z transakcji rynku finansowego zawieranych na podstawie Umowy ramowej zawartej w dniu 7 lutego 2019 r.</p>
<p>Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec PKO BP SA wynikające z tytułu Umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny zawartej w dniu 21 września 2021 r., wraz z późniejszymi zmianami, pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A, a PKO BP S.A.</p>	<p>PKO BP S.A.</p>	<p>42 408 tys PLN</p>	<p>Nie później niż do dnia 20 września 2029 r.</p>	<p>Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie Umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny</p>
<p>Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec PKO BP SA wynikające z tytułu Umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny zawartej w dniu 14 grudnia 2021 r., wraz z późniejszymi zmianami, pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A, a PKO BP S.A.</p>	<p>PKO BP S.A.</p>	<p>85 800 tys PLN</p>	<p>Nie później niż do dnia 13 grudnia 2029 r.</p>	<p>Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie Umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny</p>

34. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

- W dniu 3 stycznia 2023 roku zawarto pomiędzy KRUK S.A. a CRIF A.G. z siedzibą w Zurichu, Szwajcaria oraz CRIF sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie umowę sprzedaży wszystkich akcji ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF) oraz udziałów w ERIF Business Solutions spółce z o.o. (EBS).

- W ramach I Programu Bezprospektowych Emisji Obligacji, w dniu 4 stycznia 2023 roku dokonano emisji serii AL3 niezabezpieczonych Obligacji o łącznej wartości 120 000 tys. zł. Ostatecznie zostało przydzielonych 120 tys. Obligacji, każda o wartości nominalnej równej cenie emisyjnej w wysokości 1 000 zł.
- W ramach IX Programu Emisji Obligacji, w dniu 20 lutego 2023 roku dokonano emisji serii AN3 niezabezpieczonych Obligacji o łącznej wartości 50 000 tys. zł. Ostatecznie zostało przydzielonych 500 tys. Obligacji, każda o wartości nominalnej równej cenie emisyjnej w wysokości 100 zł.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie wystąpiły inne istotne zdarzenia wymagające ujawnienia w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Piotr Krupa
Prezes Zarządu

Piotr Kowalewski
Członek Zarządu

Urszula Okarma
Członek Zarządu

Michał Zasepa
Członek Zarządu

Adam Łodygowski
Członek Zarządu

Monika Grudzień-Wiśniewska
Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych

Hanna Stempień
Osoba sporządzająca sprawozdanie finansowe

Wrocław, 8 marca 2023 r.